

6

20-d

81

Bibliotheca

Coll. Rom.

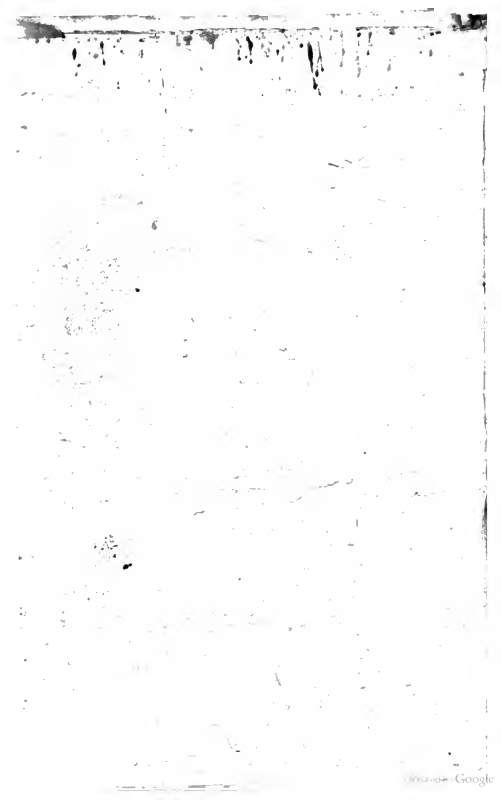
Societ. Jesu

6-20-281-

20-8-21

20-8-21

JOANNIS LAURENTII

LUCCHESINII LUCENSIS

E SOCIETATE JESU

*Sacrae Congregationis Rituum
Consultoris*

LYRICORUM

Libri Duo.

HYMNORUM

Liber Unus.

EPIGRAMMATUM

Libri Sex.

Quorum Quadringentis Argumenta
tantum Quatuor excoluntur.

CARMINUM TOMUS TERTIUS.

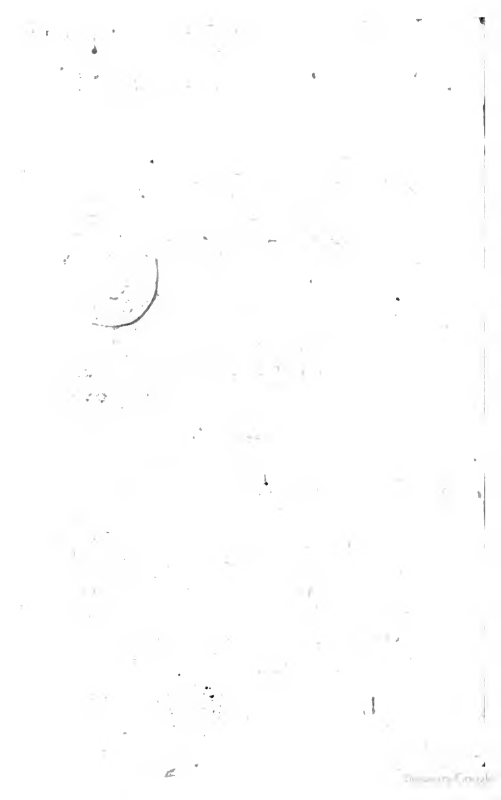

ROMÆ, MDCCXIII.

Typis, & Sumptibus Georgii Plachi.

Superiorum Permissu.

MICHAEL ANGELUS

TAMBURINUS

Præpositus Generalis Societatis JESU.

CUM librum, cui titulus: *Tomus Carminum Tertius, in quo Lyricorum Libri Duo; Hymnorum Liber Unus, Epigrammatum Libri Sex &c.* a P. Joanne Laurentio Lucchesinio Societatis nostræ Sacerdote conscriptum aliquot ejusdem Societatis Theologi recognoverint, & in lucem edi posse probaverint, facultatem facimus, ut typis mandetur, si iis, ad quos pertinet, ita videbitur; cujus rei gratiâ has literas manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus. Romæ 12. Febr. 1713.

Michael Angelus Tamburinus.

Imprimatur,

Si videbitur Reverendis. P. Magistro Sacri Palatii Apost.

N. Caracciolus Archiep. Capuæ Vicefg.

A 2

Jussus

JUssus a Reverendissimo P. Gregorio Scleri Sac. Palatii Apostolici Magistro perlegere Tomum Tertium Carminum R. P. Joannis Laurentii Lucchesinii, cum compertum haberem deputatos fuisse ad illum expendendum a Reverendissimo P. Generali Societatis Jesu præstantissimos P. P. Joannem Baptistam Conti, & Ubertinum Carraram, nihil opportunius a me fieri posse putavi, quàm si eorum sententiam explorarem. Illam inveni adeo congruentem merito Authoris, ut eandem libentissimè subscripturus hìc utramque referre decreverim. Sic ergo inquit Primus.

Tertium Carminum Tomum, in quo Lyricorum Libri Duo, Hymnorum Liber Unus, Epigrammatum Libri Sex continentur, Auctore P. Joanne Laurentio Lucchesinio perlegi libentissimè, Auctoremque suum fui in omnibus persimilem inibi suspexi, videlicet Priscæ Latinitatis nitore, Sententiarum luminibus, Eruditionis copiâ, & æquabili in primis perspicuæ locutionis facilitate, cujusdam tamen temperamento di-

dignitatis, experfecta semper, modestèque semper sublata, foelicissimum, atque adeo publica luce dignissimum.

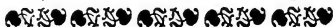
Alterius verò Approbatio est hujusmodi :

Legi summa cum voluptate Tomum Carminum Tertium scriptum a P. Ioanne Laurentio Lucchesinio, Authore satis superque spectati nominis tot in editis hactenus Voluminibus de rebus multò altioribus. Verùm quia præsens Opus amplectitur Lyricorum Libros Duos, Hymnorum Librum Unum, Epigrammatum Libros Sex, præter Styli nitorem, & elegantiam, miscet hìc duorum Vatum principes dotes, in Odis, & Hymnis Horatii Sublimitatem, in Epigrammatis Aculeum Martialis. Proin Typis dignissimum censeo, & profuturum vel maximè Rhetoricæ studiosis, qui comparatis sibi formulis elocutionis selectæ pariter, & acuminatæ, ad utrumque diversæ Poeseos characterem poterunt eniti foeliciter.

Multò plura his adiicere possem, præfertim Extemporalis impetum spiritus, &

insignem Eloquentiam , qua in unum , idemque Argumentum Auctor Centena Epigrammata quater effudit . Sed ne singularem illius moderationem lædam , in alieno præconio conquiesco . Quare , cum adeo nihil in hoc Opere integerrimæ Fidei , probisque Moribus adversetur , ut Pietati potius fovendæ plurimum idem conducat , dignissimum existimo , quod in publicum prodeat .

Theodorus Pangalus .

Imprimatur .

Fr. Gregorius Selleri Sac. Pal. Apost.
Mag. Ord. Prædic.

LY-

LYRICORUM

LIBER PRIMUS.

Sanctè Operosa

Sanctissimi Domini Nostri

CLEMENTIS XI.

PONTIFICIS MAXIMI

RUSTICATIO.

JAMBUS.

NERS fuisse fertur Heroum Quies,
Iners Deorum, dum Teraphnæa jacet
Pollux solutus gymnade: aut jussa hor-
Junonis executus Alcides latus (rida
Strato Leoni acclinat: aut post prælia
Mavors recūbit fessus in Rhodopes jugo:
Aut considerare Gangis in ripa videt

Bacchum Indus: aut mirantur Æthiopes Jovem
Mensas suas revifere oblitum Ætheris.

Finxerit inertes Fabula Heroas, Deis
Ignaviam tribuerit: Augusto Patri,
Suas adegit gerere quem Vices Deus,
Operosa tantum arridet, & magnis Quies

A 4

Ad-

Addicta curis . Rura , cunctatus diu ,
 Adire tandem haud renuit ; aliorum at Labor
 Ejus Quietì cedat . Innumera exhibet
 Exempla laudum , Prisca quæ haud Ætas tulit :
 Et Secula evolvenda suspicient simul
 Fluxisse in unum . Palladis Quinquatria
 Celebrabat olim in Colle , quem prope assidet
 Romæ Alba Mater , fraude Tartarea Titus
 Delusus . At nunc Magnus huic colli insidens
 Sapientiæ nova Sacra constituit Pater
 Divinæ , ad Aras Ipse dum semper facit :
 Inopum catervæ quolibet mensam die
 Instruit : in illis Ipse famulatur Deo :
 Alioque nutrit pabulo mentes legens
 Sacra Ipse Monita . Suetus Eloquentiâ
 Mirâ Leones , & Gregorios plausibus
 Regum Senatus reddere perorans Throno
 E Vaticano , prima dignatur rudes
 Nunc edocere Arcana , quæ tradit Fides ,
 Puerisque septus quærere ex illis , utrum ,
 Oporteat quæ nosse , retineat memor
 Vis animi . An Antiqua omnia licet consulas
 Monumenta , Fastis paria reperies sacris
 Fuisse consignata ? Qui Pueros fovet
 Pietate , Adultos deferat ? Convivio
 Recreare sancto hos destinat : per Oppida ,
 Urbesque spargit Nuntios , Cælestia
 Ad Dona qui animos præparent , & præmia
 Qui spondeant , cum singulis Numismata
 Sint eroganda , sæta thesauro , eluat
 Pœnæ ut reatum quilibet secum ferat
 Hanc tesseram execratus admissum scelus .
 Immensa populi copia ad Dias Dapes
 Confluxit , in queis ficta spectatur Ceres ,
 Salutis Ipse est Author occultus latet .
 Distribuit illum Millibus Sanctus Pater ,

Vul-

Vultuque spirat, quem manu præfert, Deum.
Exultat Almus Pastor, ad Cælum suas
Eniti oves dum conspicit fausta die,
Qua Spiritus Divinus incendit fibras
Mortalium: hac luce agmina ferè Millium
Viginti ad astra precibus aspirant Tuo,
Pater Alme, munere. Innumera dum Cælitum
Mensam frequentat turba, cælesti ebrius
Nectare videris Ipse cum Superùm choro
Discumbere. A Latente, quem donat, Deo
Hebetare doctus lucis augustæ jubar
Alloquitur omnes blandus: in humiles casas,
Quas consecrat Religio, dignatur pedem
Inferre: sese indulget, ut Natis Pater:
Serena nec terrere Majestas potest
Voces precantum. Prævenit largus preces,
Quæ flagitare munera haud ausus pudor,
Ultro ingerit. Domesticum Sacrarium,
Ubi rusticata offerre Lojolæ cohors
Suevit Parenti Filium Æterno, jubet
Sortiri easdem, Tempa quas dotes habent.
Quid reliqua memorem dona, quæ in nos congerit
Paterne animi proles incendens amor?
Quid sparsa in alios? Singulas ditat, quibus
Immolat in Aris. Alba prægestit suum
Spectans recludi carcerem. Sponte hunc prius
Frequens subierat Debitor, namque omnia
Æris alieni nomina ex ærario
Solvenda Principis esse certa quilibet
Præstarebat mente, nec spes irrita
Lactavit ullum. Major Albanos Patres,
Quos Rector Orbis ad oscula Sacrorum Pedum
Admisit, & sua vota jussit promere,
Spes hilarat. Urbi propria lex illi fuit,
Ut Prole destitutus haud ulli queat
Relinquere sua, ad Principem at spectent, bona.
Hanc

Hanc abrogandam, initum nisi pactum vetet
 Utrique parti commodum, spondet pia
 Parentis Optimi Indoles. Phœbus velut,
 Quæcumque lustrat, luce perfundit loca,
 Serenat animos omnium Sol Principum,
 Quos intuetur, miro & Alloquio beat,
 Dum rura, quæ consultor Ægeriæ Numa
 Adibat, aut quod Virbius coluit nemus
 Hippolytus, aut amœna Telegoni juga
 Invisit: illum aut Crypta si quando allicit
 Ferrata, Achæo & cultus ibi Ritu Deus
 Studium exacuit amantis Argolicos Patris,
 Mirificæ & Atticæ inclyti Facundiâ:
 Aut Arce non digressus, Albanum Lacum
 Quæ spectat, inde dividit cûras vigil
 Terras per omnes, ut Quirinali super,
 Aut Vaticano Monte si haud parcens sibi
 A lucis ortu ad alterum solem loca
 In cuncta mentem intenderet: & Animum velut
 Obtundere valet nullus Æthereum labor,
 Adamantinum sic Corporis robur foret.

Salvete colles, Itala queis Tempe insident,
 In queis salubres Maximus somnos Pater
 Incæpit iterum ducere, ac vires novas
 Haurire: vobis debita est Mundi Salus,
 Vestro fluit quæ fonte. Qui Herois vigor
 In membra rediit, vota terrarum erigit.
 Panacea sese prodit. Epidauri haud opus,
 Aut Pergami herbas quærere: aut Græcæ latens
 In gramine, aut quod pharmacum Amphrysi exhibet
 Nemorosa vallis. Rura subiecta Algido
 Reparantis annos Arboris laudem ferent.
 Ne renue Rura hæc, Sancte Sacrorum Arbiter,
 Identidem subire. Si nulla est Tuæ
 Tibi Salutis cura, Mundo consule,
 Cui Te præesse voluit Invitum Deus.

Dum

LIBER PRIMUS.

11

Dum Illustriss., & Excellentiss. Dominus

JOANNES MAUROCENUS

Eques, & D. Marci Procurator

*Taurinensi, Gallica, Germanica, Constantinopolitana Legatione perfunctus
exoptanti Patrię redonatur,*

DITHYRAMBUS.

NEc Fama ludit? Barbara Thracii
Tandem relinquit littora Bosphori,
Et Patriam lætus revisit,
Quę Adriacis dominatur undis,
Heros, Avorum gloria, Patrię
Tutela, fulgor, prodigium, decus,
Quo sospite exoptata cives
Gaudia, deliciasque libant?
Quo viduata suo caruit Regina nitore,
Italiam Regina fovens, Berecynthia quamvis
Læta Deüm partu, centumque amplexa feraci
Reges illa sinu. Reducem nunc læta salutat
Digressum toties, ut Patria vigil
Bono excubaret, consuleret suę
Ut cautus Urbi magnus Exul.
Nunc decet illustres tandem finire labores,
Quamque aliis peperit, jucundę nectare pacis
Illum etiam post bella frui. Velut axe receptus
Alcides regnat post debellata per Orbem
Portenta, & haurit ore purpureo ebrius

Am-

Ambrosiam . At illum nobiles curæ manent
 Prognatæ ab aliis . Horret Heroum indoles
 Nomen quietis , inclytus quibus labor
 Quies videtur . Mille perpetuæ obsident
 Famæ viam discrimina , nec ante aurea
 Subire Laudis templa mortali datur ,

Quàm monstra macet horrida .

Interea pelagum dum Maurocenus ovantem
 Transmittit , Myrtoa Thetis , Cretensis & omnis
 Nympharum chorus , Jonii , Ægæique profundi ,
 Adriacique Deæ sedent Neptunia regnâ :
 Etesias , Zephyrosque parent strepitantibus alis
 Obsequio pronos . Illius Numen & ipsæ
 Sentiant undæ , tumidique Rector

Sentiat ponti . Ipsa etiam procella
 Innocens olli sit , & hospitalis .

Improba nulla

Nam sunt vota , quibus fœlicia fœnerat astra
 Patria Joanni , fuerit quo sospite sospes .
 Ipsa suum Conchile Thetis , Delphinas Arion
 Exhibeat . Vel si Navim dignatur , ab astris
 Refixa veniat prima quæ domuit fretum ,
 Dædala pinus ,

Cyaneas superare ruinas

Docta olim , Scythicique ponti

Minas superbas . Nomen inter sydera

Sortita quamvis , rursus infidi salis

Tentare fluctus ambiat ,

Nam mille in Uno Heroas excipiet sinu .

Hic Patriæ Typhis , clavum qui temperat urbis :

Hic Lædæ soboles , blando qui lumine fluctus

Mitigat irarum . Clavâ hic munitus , & igne

Monstrorum Alcides domitor , queis noxia tellus

Obsessa : Eloquio hic Regum vel barbara sacro

Corda Orpheus rapiens : velut olim carmine phocas

Threïcius traxit , sylvas , & marmora , Vates .

Unus

LIBER PRIMUS.

13

Unus ast omnes quoniam Argonautas
 - Laudibus vincit, viden, ut volantis
 Rursus admirans iter æstuosum

Puppis ab undis

Nereidum chorus exiliat, quem dicitur Argo
 Rapuisse quondam. Rursus ætheream ratem
 Nymphæ ambiunt, algæque Tritones latus
 Præcincti, & humeros: ipse Portunus volat,
 Nec Charites absunt. Musis comitatus Apollo,
 Dum sacra præclaro pinus sessore superba

Argiva radit littora,

Proxima Bœotiæ culmina destituit:

Ipsa etiam in pelagum Castalis unda fluit.

Sed tua Tritonum postquam tuba nomina ad astra,
 Maurocene, tulit, certatim carmine Nymphæ
 Hospiti plaudunt, Charitesque magno.

Audio? Alpinis, ait Amphitrite,

Quæ jugis Doris fluit, & secantes

Sequanæ, & Istri,

Flumina Nymphæ

Oceano patri narrant, quo Regia plausu

Alpina, & dives quo Gallia, Cæsaris aula

Quo tibi assultet. Neque te filerè

Norunt sorores, sæva Propontidos

Quæ sæpe visunt littora.

Adriacum per te nomen, per te inclyta fama

Crevit, & Italiæ majestas fult in orbe

Odrysio. Te sollicitus miratur & hostis

Dis simulans frustra. Quoties te Thracia mater

Italiæ invidit, quoties te Thracia natis

Ostendit nurus! Egregias quascumque per aulas

Circumfers regnandi artes, obnoxia Regum

Corda rapis. Seu sanguineam si concutit hastam

Bellona, aut Astræa fugat si nobilis arma,

Pacis ades, facer & fugandi

Arbiter belli. Tua dum volentes

Vox

Vox rapit Reges, & amata nectunt
 Cordibus vincla ambrosio fluentes
 Ore catenæ,

Sensere, ut Regnum in Reges parit aurea virtus.
 Laurea tota tua est, animos qua vincis. In armis
 Laudis coronam milites pariunt Duci.
 Pennis ipse tuis inniteris. Inclyta Patrum
 Nec te superbum gloria

Inferit astris,
 Quamvis eximio ducas de sanguine nomen,
 Olim Duces qui tribuit, & Patriæ Patres,
 Reginas Regum thalamis, primosque Latini
 Pastores Ritus Urbi, quæ præsidet undis
 Hellepontiacis: ceu nuper Patria magnum
 Suspexit Patrum, quo non præstantior alter
 Ducere ad astra gregem, cælesti spargere rore,
 Auro rigare. Sileat haud unquam Tybris
 Purpureos Patres, queis Maurocena decorum
 Infixit calcar Virtus, ut culmina laudis
 Attingerent, quò rara pes vestigia
 Mortalis urget. Ipse Avis illustrior
 Hauris, & auges gloriam
 Laudis avitæ.

LIBER PRIMUS.
In Funere Illustrissimi Viri

15

FRANCISCI MARCHIONIS VILLÆ

*In Regno Cretensi Pontificii Exercitus
Instructoris, quod contigit
Anno 1668.*

ODE PINDARICA.

Troja Fortunæ domitrix protervæ,
Troja Virtutum domus, & virorum
Fortium Mater, decimum Pelasgos
Fregit in annum.
Ilium dives stetit, atque celsa
Risit e turri Priamus Mycenæ
Frustra inundantes, suaque arva pasta
Sanguine Grajo.
Principum frustra, populusque Regum
Fluxit, & centum riguere fertis
Cassides Græcæ, dominata centum
Sceptraque castris,
Frustra in immensam metuendus hastam
Filius crevit Thetidis marinæ,
Donec, heu, circum rapuit cruentos
Hæc tora muros.
Pergama insultant furiis Achillis,
Patriæ donec clypeus gementis
Hæctor excessit. Fugitiva magni
Hæctoris umbra
Dardanas fortes rapuit sub Orcum:
Quotque sint raptæ, patuit, Phalanges
Hæctore in forti. Timidæ superbus
Munere Matris

Arva

- Arva Pelides fecat, & cruentam
 Imprimis muris violentus hastam.
 Troja fatalem domat at cupressum,
 Armaque Divum.
- Semivir Dextram perimit Pelasgum:
 Ictus en telo Paridis momordit
 Ore tellurem Phrygio mucroni
 Impervius Heros.
- Hausit en frustra stygiam paludem!
 Provida o frustra genitrix! perempto
 Heclore en rursus metuenda Troja!
 Græcia fracta!
- Classis en solvit Tenedo, & jocos
 Sibilis Nerei celebrata, Reges
 Currit ut centum referat Mycenæ,
 Signaque mille.
- Classis at portu lateat; procaces
 Ora Nympharum jugulent cachinnos:
 Classis eversæ spolia ampla Trojæ
 Afferet Argos.
- Heclore extincto lachrymosa fatis
 Troja mutatis ruet; aut aperto
 Marte, seu cæca labefacta clade
 Troja peribit.
- Quam nec Atridæ domuere fratres,
 Nec genus Divum, populusque Regum,
 Nec gelu fregit decimum, dolosus
 Vicit Ulysses.
- Vicit insigni fabricatus arte
 Palladi munus, Phrygibusque Enipeus,
 Et Sinon fregit per adusta currens
 Pergama victor.
- Fregit & centum gravidus Tyrannis
 Quadrupes, victor sonipes Gigantum.
 Talis haud unquam Enceladus minaci
 Arsit in Ossa.

Re-

Regna subvertit dolus, & sagacis
Fraudis inventor. Quis in hoste, virtus,
An dolus vincat Danaûm, requirer?
Vincere pulchrum,
Aut dolus vincat, vigor aut apertus.
Dexteræ hæc palma est, ea palma mentis.
Præstat hic ergo reliquis triumphus,
Inquit Ulysses.
Creta, te virtus rediviya Trojæ
Bellicis flammis animat: renati
Mille te circum furibunda flagrant
Pectora Achillis.
Unus & centum Ducibus Tyrannus
Prævalet Thracum: levis est tuorum
Hostium appendix inimica Trojæ
Græcia tota.
Nec decem tantum vigilavit annos
Sub tuis muris Oriens: corona
Hostium ex quo instat tibi, quinque currunt
Horrida lustra.
Huic suus Trojæ fuit alter Hector;
Aspera ast illum rapuere nuper
Fata. Franciscum Hectoræo flagrantem
Robore sensit
Creta defensa. Ut generosa Patrum
Hectorem virtus stimulavit, atque
Regius sanguis: tibi militaris
Frondis honorem,
Villa, clarorum tribuit Parentum
Indoles magna, & generis vetusti
Splendor, atque assueta agitare Martis
Dextera sceptrum.
Quem latent vestræ monumenta laudis?
Littore in quo non rutilant trophæa?
Quodque non vidit nemus irrigatas
Sanguine lauros?

Ire per fastos trepidant Camœnæ ,

Queis iter centum labyrinthus arctat

Obsitus Palmis . Nequit at fileri

Dextra Ghironis ,

Quem Jovem sensit , simul & Gradivum

Creta custodem ; at metuit Tonantem

Thracia ultorem : trepidavit alto ex

Æthere Luna :

Gnosia & circum maris obstrepentis

Littora admirans trepidavit unda ,

Ille quam turpi docuit rubere

Sanguine Thracum ,

Ad suum postquam properasse vidit

Littus Alcidx geminas Columnas .

Omnibus metam statuit triumphis

Inclytus Heros ;

Hercules illas licet imperarit

Stare , quâ scindit brevis unda ab Afro

Littore Europen . Aget at perenni

Fama volatu

Te quoque a magno Patruale , Martis

Docte vim , Franciscæ , timentis Umbo

Cretici Regni , citò rapte , fortis

Hectoris instar .

Ergo te Crete ruet occidente ?

Quin tuo a fato trahet usque vires :

Hectori hoc tantum absumilis videris ,

Cætera compar .

Namque de celsa Superum superbos

Fulmina in Thraces jacularis arce :

Qualis ardentis pharetrata quondam

Dextera Phœbi

Torfit in Grajos celeres sagittas .

Æthere ex alto stygias phalangas ,

Villa , sic vexas , meritumque Thraces

Trudis ad Orcum :

Mar-

Martis & sacri studium laceffis
 Æmulis flammis acuens decorum
 Pectus Heroum . Rhodani ecce potor
 Flagrat in armis,
 Bellico fuetus glaciemque Rheni
 Solvere afflatu, Tyberisque flavi
 Incola : Europam stimulavit omnem
 Bellicus ardor :
 Copias Clemente , suosque Divos ,
 Fœdere & secum sociata Regum
 Arma præbente , obsidione Thracum
 Creta soluta ,
 Urbibus centum redimita , frontem
 Inferet cælo : malè pertinaces
 Hostium , si quæ superent , favillas
 Æquora mergent .

HOMINUM FOELICITAS

*A Deiparæ cum Divinò Spiritu
 Sponsalibus exoritura .*

O D E .

TAndem frementis cornua Tartari
 Infregit audax Terrigenûm manus,
 Servire detrectans Tyranno,
 Et stygiis dare colla loris .
 Megæra tandem fletibus innatat ,
 Luctuque delet belligeras faces ,
 Sæviti colubris Pluto inertis
 In furiz latus , & morantes

B 2

Ur-

Urget chelydros, bella quòd impia
 Cessant, nec hastas in superos vibrat
 Mortalis; instantem ruinam
 Tristi Acheron lachrymatur unda:
 Immugit Orcus. Sed facili redux
 Pax alma terras lumine recreat:
 Injussa crescit messis, undis
 Nectareis tumuere ripæ.
 Gaudent morantis nubila fulminis
 Frænare cursum: provocat ignea
 Nec tela tellus, & Gigantum
 Fata, suæ ambitiosa cladis.
 Quin astra gemmis prodiga grandinant,
 Imberque venâ provenit aurcâ:
 Astræa jam depulsa Pacis
 It lateri comes imperantis.
 Irrupta Sponsi copula Flaminis
 Dum te, Virago, consecrat ætheri,
 Nivesque candoris pudica
 Flamma foveat, tua dos, Olympo
 Hæc dona largo flumine concidunt.
 Telluris hospes dum latitat Deus,
 Hæreret nescit laus in astris,
 Et Charitum chorus obsequentum.
 Mundi juvenus prima renascitur,
 Dissingit aurum degeneres notas
 Seculi labantis, jamque culpa
 Insipiens populata pectus,
 Ruit sub orcum. Non hominum genus
 Pirata mentis fraus mala fascinat.
 Florescit immutata morum
 Temperies, niveoque fulget
 In ore veri candor amabilis:
 Solem refusum moribus allinit
 Divina Solis lux propinqui:
 Dumque hominum Deus ambit umbras,

Fra-

LIBER PRIMUS.

21

Fraternal gestit nomina prosequi
 Adæ propago moribus æmula :
 Nos miscet astris , vix minores
 Diis , sua dum premit ora Numen .
 Ergo solutam fulmine dexteram
 Cernes Tonantis ? Virginis in sinu
 Spectabis hærentem Puellum ,
 Oscula dum petit , & liquatum
 Cor fugit , urgens brachiolis caput
 Caræ parentis ? Luminibus bibes
 Portenta , Mortalis , gementis
 Abrahæ ad invidiam beatus ?
 Ridentis ergo purpureas genas
 Libasse Regis , grataque suavia
 Admosse labris , & flagrantem ,
 Qua liqueas , rapere inde flammam ?
 Sed tu beatis ebria sensibus ,
 Haustique dives munere Numinis ,
 Miranda Cælo Virgo , blandam
 Invidiam Superùm laceassis .
 Hæc imminentis fatidico Aliger
 Complexus ævi fatum animo canit ,
 Incerta dum pendes , decoram
 Et dubitas tolerare sortem .
 Telluris exple , & Cælicolum preces :
 Fatigue dulcis splendida munera
 Ne temne , dum Natura Vitam
 Filiæ ab ingenio moratur .

B 3

PA

PASTOR PROPHETA

De gente Amos

BEATISS.^{MÆ} VIRGINI

*Per Judææ Montes iter habenti prænuntiat
Divina Munera ab illius hospitio in
D. Joannem Baptistam, &
Parentes derivanda.*

O D E :

A Moris alis dum volat aureis
Reginæ Divûm per juga montium
Visura fœcundæ penates
Elisabeth, Ovium Magister
Afflatus æstro fatidico videt
Dignata Sylvas visere Numina,
Deoque commotus recepto
Hæc animo canit æstuanti.
I, magna Virgo, grande Parentibus,
Et grande Nato præsidium ferens;
Te Pax, & illibata mentis
Gaudia, te Chærites Elysæ
Sub tecta ducent. Quanta moves tuo
Congressu amicis hospitibus bona!
Non dives æquè Phœbus intrat
Syderei hospitium Leonis.

Dile-

Dilecte cælo Pupule , carceris
 Maternus horror non tibi lumina
 Subduxit exoptata Solis :
 Unio ceu radios Eoos
 Conche parentis sub gremio bibit .
 Que flamma venis hausta , quis insidens
 Victor medullis regnat ardor !
 Vulnificas amor ut sagittas
 Excussit arcu ! Diffugit illico
 Fatale Patrum crimen , & invidæ ,
 Suisque devinctæ catenis
 Præcipitant Furie sub Orcum .
 Io , triumphæ : cornua tartaro
 Decussit Infans , Auspiciis tuis ,
 Intacta Patrum Virgo labe ,
 Qua sobolem paritura Mater
 Necat sub alvo . Pupulus intulit
 Per te Draconi Tartareo metum .
 Dum fata diffingi maligna
 Sensit iners , trepidavit omni
 Cocitus unda . Fronde quis integrit
 Victrice cunas , quis properat sacras
 Palmas Idumes ? Victor Orbem
 Ingredieris , radiosque primos
 Plausu salutas . Nectaris imbuent
 Liquente succo quæ Charites tibi
 Finxere nomen . Te Virago
 Sydereo gremio fovebit ,
 Totumque fibris inferet æthera .
 Ut inde Virtus pectora roborat !
 Regina quid præsens amico
 Numine , & innocuis adultus
 Flos primus ævi sub laribus potest !
 Spectatis ? Acta vix trieteride
 Urget per obstantes propinquos
 Pulchrum abitum generosus infans ,

Virete Sylvæ : vos beat incola ,
 Quo non Eous currus Apollinis ,
 Cadensve majorem quadriga
 Vidit . Amos cineres triumphant :
 Frondosa Vates tecta iterum petunt .
 En unda vitro purior aridis
 Vix lacte depulsis labellis
 Sufficit ambitiosa potum .
 Si quando parvæ torquet amor dapis ,
 Errare rivos nectaris aspicit :
 Reducta in aurum secla , truncis
 Lapsa cavis trepidare mella .
 Qua fessa ponit membra sub arbore ,
 Injussa tellus vere tegit sinum :
 Lauroque , collatisque palmis
 Deposita studiosa cælat .
 Sic crescet inter prodigia igneus
 Defensor Agni Syderei Leo .
 Hunc primus ostendit virorum :
 Et populum , viden , ut rebellem
 Voce eloquutus fulminea petit !
 Turbam influentem vix nemus excipit ,
 Quæ dextram adorat fulminantis .
 Magnanimam , Superi , repulsam
 Audite . Regi non ego solvere
 Dignus cothurnos : sacrilegos procul
 Auferte cultus , & latenti
 Sceptra Deo properate , cives .
 Vox ipse Verbi , quo Pater omnia
 Loquutus olim : Vox faciles Deo
 Parare calles jussa : cives ,
 Innocuos iterate cursus .
 Corde execrati mergite crimina
 Jordanis undis : mox aderit Deus ,
 Fœliciori qui scelestos
 Fonte lavet , liquidoque cælo .

In Antrum Bethlemium.

O D E.

O Rupes, domibus pulchrior aureis,
Ortu digna Dei, cui radiantibus
Lapso ex Ætheris oris
Curvas hispida brachia.

Quam formosa nites, dum Superum tuo
Præbes hospitium sub lare Principi,
Et forti viduatam
Cernis fulmine dexteram!

Quam formosa nites, Virginis ad sinum
Dum spectas avidum tendere Pupulum;
Qui fragrantia Matris
Frontem torquet ad oscula!

Non illum rapido stringeret æquore
Neptunus, patulo nec caperet sinu,
Quæ porrecta per Orbem
Tellus Oceano incubat:

Non illum Boreæ Regna capacia
Urgerent liquidi finibus aeris,
Quem tu lenè superba
Gyro contrahis in brevi.

Te pressi tenebris nuntia Numinis
Cæli lingua loquax stella superstitit:
Auroræque Dynastæ
Te corde, & genibus colunt.

Cingent nobilibus te quoque frondibus
Pastores ovium: plurima populus,
Undantisque hederæ vis
Sertis impediunt latus.

De

De te mellifluo flumina nectare
 Manabunt : posito frigore marmora
 Innatumque rigorem
 Linquent, ac teneram aureo
 Discant mollitiem a Numine marmora .
 Dumque imber lacrymis deciduus genas
 Perfundet, cava saxa
 Pupi fletibus aggement .

D. LAURENTII

*Mirifica Indoles, & in Pænis
 Constantia.*

O D E.

U T stirpis ardor nobilis alitum
 Regem paterno distrahit a sinu ,
 Raptique Solis quâ propinquam
 Lucem oculo bibat irretorto :
 Nunc in Dracones suscitât æmulum
 Cupido belli : sic trahit ignea
 Laurentium virtus ab Orbe
 Nobile in exilium volantem .
 Ad regna lucis tollitur aurea ,
 Divûmquæ sedes . Ut volat impiger ,
 Ut audet iratam Tonantis
 Fulminibus viduare dextram !
 Nunc æstuantî percitus impetu
 Turbam Deorum vexat inanium ,
 Ridetque , si , quos Roma fecit ,
 Thura Diis adolere gaudet .

Ro-

Romana pubes vidit amabilis
 Contempta vitæ munera , dum breve
 Ver ducit ætas , dum decoro
 Flore animos hilarat juvenus .
 Heroa vidit fortis Iberiæ
 Iras Tyranni spernere ludicras ,
 Fatigue damnare imminentis
 Segnitiam . Didicit paternum
 In prole robur vivere suppari .
 Ætas avorum cerea moribus
 Formatur , & cum lacte fugit
 Ingenium genitricis infans .
 Sancta creatus dicitur arbore
 Iberus Heros . Dicitur inclyta
 Crevisse virtus innocenti
 Sub lare ; sed juvenile Xistus
 Firmavit ævum . Deficit indoles
 Innata , recti si studium cadit ,
 Nec prima robustis adulta
 Consiliis stabilitur ætas .
 Hoc Rege doctam non stygis agmina
 Flexere mentem , non hominum furor ,
 Illi nec abruptere somnum
 Suppositæ thalamo favillæ .
 Non sic malignus fauciat Africanus
 Prensam carinam fluctibus Adriæ ,
 Cum regna Nerei turbo vexat ,
 Et sonitu tremuere ripæ :
 Ut pulchra tortor corpora ferreus
 Sulcat flagellis , ut spoliat decus
 Immissa tempestas ab Orco
 In Juvenis caput immerentis .
 Exesa rupes attamen Æoli
 Ut frangit iras Carpathio in mari ,
 Derisit ardores Tyranni
 Fortis Iber , voluitque lethum ;

Vinci dolentem te , Valeri , furor
Comprendit audax : Siccine Cæsaris ,
Divûmque decrevere , dicis ,
Imperia , ut Juveni protervo
Cedant inulti ? Culmina Jupiter
Frustra vibratis fulminibus quatit ,
Si parcit imbellis juventæ
Perfidia . Tua tela poscit ,
O Rex Olympi , Cerbereum caput .
Nostra ira friget ; corde adamantino
Gens quippe ridet mortis artes ,
Et medio juvenescit igne .
Jurata Regem namque sequi trabi
Fixum nefasta , supplicium probat ,
Luditque , si pœnas minemur ,
Quas amat . Ipsa suas requirit
Natura leges , nec tamen invenit .
Non talis usto corpore in Herculem
Succrevit Hydra , ut perduellis
Vulnere gens reparat vigorem .
Nec prisca sector : mille novi vias
Procudo lethi : sufficit ingenj
Vires Erynnis ; sed superbos
Funera progenerant triumphos .
Permitto Divis cætera . Vincimur ,
Sed victa cedit vis quoque Numinum .
Urgemur , at nobis maligna
Fata Jovem , Superosque tangunt .

LIBER PRIMUS. 29
DE B. ALOYSIO GONZAGA,

*Dum nascebatur, Sacris Baptismi
aquis lustrato.*

DITHYRAMBUS.

Dilecte Cælo, non tibi carceris
Maternus horror lumina amabilis
Subduxit exoptata Solis.
Unio ceu radios Eeos
Conchæ parentis de gremio bibite.
Quæ flamma venis hausta! quis intimis
Victor medullis regnat ardor!
Vulnificas amor ut sagittas
Excussit arcu! Cornua Tartaro
Decussit infans sydereus. Sua
Dum fata diffingi maligna
Sensit iners, trepidavit atrâ
Cocitus undâ. Fronde quis integit
Victrice cunas? Quis properat sacras
Palmas Idumes? Victor Orbem
Ingredieris, radiosque primos
Plausu salutas. Nectaris imbuet
Succo, liquenti te Charis æthere.
Lucina Divorum, Virago
Sydereo gremio fovebit,
Totumque fibris inferet æthera.
Ut inde virtus pectora roborat!
Urget per obstantes propinquos
Pulchrum abiturum generosus exul.
Fugitivas, Aloyfi, fuge pompas,
Fuge pulchra latitantem cute pestem,
Fuge fyrtes, fuge fluxum peritura decus aulæ.
Age

- Age cursum : per apertum quate pennas ,
 Pete velox Tyberinæ juga ripæ ,
 Ubi colles minitantur caput altum inferere astris .
- Opulentas tibi gazas , & honores ,
 Tibi Regnum , allicientisque Charybdis
 Studium aufert , Aloyfi, radiantis jubar Æthræ .
- Illi ut perpetuò volvitur aureus
 Pura luce dies , qui volat alitis
 Mentis remigio ad Sydera , & ubera
 Sugit gaudia Cælitum !
- Ille haud æthereæ oblitus originis ,
 Qui nil mente fitit , nil bibit ebria ,
 Quàm quæ nectareo gaudia vulnere
 Christi suppeditat latus .
- Quò te Divus amor proripiet sui
 Plenum ? quàm gravidum pectus agit Deus ?
 Quis pennas humeris Dædalus addidit ?
 Ut pondus tibi corporis
- Excussisse juvat ! Quis neget incolam
 Astrorum , innocuos condere quem dies
 Spectas , æthereos volvere pectore
 Motus , atque animi impetus
- Omnes arbitrio flectere Numinis ?
 Quem cernis latebris usque silentibus
 Divini radios quærere Apollinis ,
 Atque haurire animi fibris ?

B. ALOY-

LIBER PRIMUS. ³¹
B. ALOYSII GONZAGÆ

O C U L I.

O D E.

O flammis oculi sydereis pares,
Fulgentes niveæ frontis in æthere,
Dulci non sine risu
Lucem panditis auream.
Vos puram placido lumine cordibus
Inspirare diem, vos Paphium nefas,
Irarumque procellas,
Et nigras Erebi faces
Discussisse, canam: Vos adamantina
Vallant claustra, Cypris si ferit obvia
Obtutum, aut puer Ales
Vultu lubricus aspici.
Vos flagrantis iners aura Cupidinis
Nescit tangere; vos pompa Quiritium,
Et pictis vagus armis
Martis terror amabilis
Frustra proposito flectere credidit,
Aversosque nova fallere imagine;
Nam virtutis avarus
Terræ deposuit puer.
Non sic Hinnuleum territat Africus,
Cum leni strepitu turbat arundines.
Non sic agna leonem
Vitat, vel rabidum lupum,
Non sic Enceladus Gorgoneum caput:
Ut Gonzaga timet cernere disparis
Quos discrimina sexus
Molles dissociant choros.

Quis

Quis credat ? Genitrix non valuit pium
Inflexisse animum, quæ nimis asperum
His aggressa pudorem
Blanda sollicitat prece .

Laudo propositum , Nate : Cytheridis
Ne vultum facili lumine videris ,
Nam , quæ pectora turpant ,
Delibare oculis , nefas .

Atqui non ego te , Cypris ut impotens,
Falsis difficilem necere persequor
Verbis , non ego diram
Vultu Gorgona præfero .

Non ostrum roseis purpurat in genis :
Jam turpis macies occupat aridam
Frontem , nec lepor ignes
Malis nutrit eburneis .

Quid Matrem viduas lumine prospero ,
Fili ? Num scelus est sæmineum genus ?
At culpæ Tonantem
Plus justo tumidus , cave .

Qui de quadrifida sanguineos trabe
Demisisse oculos fertur , & auream
Compellasse Parentem ,
Et Matris lachrymas suis

Penè auxisse pius . Quæ pietas facit
Invisam Genitricem ? Heu nova ferro
Ponis jura pudori ,
O quondam puer aureus .

Matri redde diem , Nate : quid invidum
Lustras usque solum ? Num tibi mitior
Tellus visa Parente ?
Num tellus Genitrix fuit ? •

Ah , te si caream , Nate , quid immoror
Invisam hanc animam linquere ? Munera ,
Quæ despero superstes ,
Collapsa in cineres seram .

CARDINALIS GEORIUS

*In pulcherrimum a se fabricatum Sacellum
D. Severini Ossa transferri jubet.*

O D E.

QUÆ ducta cælo sacra Colonia
Visum beavit? Quæ Domus æmula
Solis superbam vincit aulam,
Et Superos petit inquilinos?
Terræ gementis viscera nobili
Vexare ferro, & marmora Hymettiis
Æquanda: thesauros avari
Eruere e pelagi latebris,
Septempedanos mirus amor docet,
Ut surgat augustum hospitium ætheris,
In quo Severini sepulchro
Magnanimos cineres recondant.
Hæc ambientes sponte volaverint
Ad tecta Divi: huc, auguror, agmina
Beata certatim, & decoræ
Aligerûm properent phalanges.
Huc ipse, sudat cui labor, inclyta
Cui surgit Ædes, huc Populi Pater
Accedet, & gratum benignus
Fronte hilari hospitium subibit.
Cessent ministri, queis humeros onus
Fortunat optatum, aereum celer
Sulcabit, ut delata pennis
Machina iter, cineresque sacros

C

Con-

Condet Sacello . Ceu Totilæ impius
 Septempedæ olim cum incubuit furor ,
 Urbemque fumantem Gradivus
 Stravit humi , fugitiva nidos
 Post dira Martis fulmina patrios
 Cohors revisit : sollicitus locum
 Consultor exquirat , renatæ
 Quo Patriæ reparata tecta
 Ad astra surgant . Illicit aureo
 Imposita curru , nullius indiga
 Ducis , Severini locantur
 Corpora , & arbitrio volantum
 Relicta equorum rheda viam vorat :
 Demittit altum Sylva caput , gelu
 Duratur in gemmas , per arua
 Scena viret properata veris ,
 Quà rheda transit , dum nivibus graves
 Sylvæ laborant , dum riget horrida
 Tellus , & errantes coercet
 Vis hyemis furibunda rivos .
 At quà recurrens unda Potentiæ
 Brumæ morantis fræna pati negat ,
 Ut Currus hæsit , obsequentes
 Attonitum tenuere cursum
 Fluctus , & altum lympha reciproca
 Curvavit arcum : præterit invidi
 En Regna Neptuni quadriga
 Colle nigro positura Divum ,

Germanæ Mulieres suos in Expeditionem
Hierosolymitanam prosequuntur.

O D E.

NEC dum subactos Thracas ahenei
Vinxere nodi, nec Capitolium
Vidit catenatos tumore
Deposito cecidisse Turcas?
Nec Luna pallet? Bustaque Numinis
Exempta nondum Threiciis gemunt?
Perduntur iræ: decolores
Eridani timuere fluctus:
Superbit Hebrus: Christiadam in latus
Mucro rotatur, machina subruit
Turres amicas: Othomannus,
Incolumi Babylone, regnat.
Proh crimen ævi! Turpis inertia
Non sic avorum pectora fregerat,
Nec nostra rarò Turca vidit
Signa Syris volitare campis.
Germana virtus, implicuit tuas
Palmis Idume nobilibus comas,
Lectam cohortem Fœminarum
Cum Solymæ timuere cives.
Natura leges erubuit suas
Cessisse Marti, cum premeret gravia
Crines recisos cassis, umbo
Cum Gothicas tegeter Camillas.
Auditis? An me ludit amabilis
Imago belli? Jam ferit æthera
Clamor superbus, jam pudendo
Murmure congemuere Thraces;

Jordanis undas nam prope nobiles
 Instructus ardor Christiadum rotat
 Mortem volantem, atque indecoro
 Auget aquas fluvii cruore.

Tormenta crebro fulmine mugiunt
 In expaventum vulnera Bistonum,
 Ducesque, & æratas phalanges
 Fulmineo implicuere nimbo.

Armata Pallas Gorgone Fœminas
 Præit feroces, & Sociis favens
 Bellona curru invec̃ta, duro
 Odrysios agitat flagello.

Non sic superbas Xanthus Amazonas
 Miratus undis attonitis stetit:
 Ut unda Jordanis cruentos
 Teutoniæ trepidavit enses:

Confossa telis ut muliebribus
 Iter negarunt corpora fluctibus:
 Frænavit haud sic arrogantem
 Penthesilea furens Orontem.

In Funere præclarissimæ Heroinæ

F U L V I Æ C Y B O

Massæ, & Carrariæ Ducis.

O D E.

O Quæ metallo, Fulvia, principe,
 Aut clariori a Cæsare syderum
 Illustre nomen, quæque magnis
 Grande genus Proavis trahebas,

Ex-

Extincta palles! Eumenidum soror
Mors, quæ superborum improba funerum
Fames adegit, falce dignam
Nestoris ut meteres senectâ?
Heu perduellem non Equitum phalanx
Mortem coerchet: copia divitis
Non frænât auri, non potentis
Imperii decus, aut decoræ
Formosa frontis sydera dimovent.
Quis hic cupressus luctificum prope
Rogum inferit? Quis decolori
Spargit humum viola, Camœnæ?
Apollo, mæsto tibia lugubris,
Plectrumque rauco nunc ululet sono:
Novemque terram verrat atro
Syrmate mæsta cohors Sororum.
At quò doloris me rapit impetus?
Cur invidendam fletibus urgeo?
Lugere nec fas, quæ superbos
Funera progenerant triumphos.
Quò celsa dudum vota superstitis
Prægestiebant, mors iter explicat:
Dum temnit Orbem aspirat astris,
Et volucres lachrymatur alas
Hæfisse fati: mox ubi pallido
Mors blanda vultu fletibus annuit,
Gestivit, ut nudata vinclis
Gaudet avis volitare cælo.
Atque hic perennis te pariter rogo
Fama excitabit. Spargere ad ultimas
En illa terras nomen ambit
Magnanimum: quatit ecce pennas.
Post e volatu sydereo redux
E marmore ambit Templa Lygustico
Tibi sacrare: aurita cerno
Marmora sponte sequi canentem.

Decedit illis Tænareus lapis,
 Vena & Carysti, nec Phrygium potest
 Certare marmor, nec, fodinæ
 Quæ Numidûm tribuere, faxa.

In eodem Funere.

O D E.

Fulvia, illustris generosa stirpis
 Gloria, augustum, rutilumque nomen,
 Vita dum luxit, spoliâ amato
 Lumine terras?
 Sol tuis quondam fueras, sed atræ
 Hesperus noctis face decolori
 Corda nunc torques. Rutilante cujus
 Fulgur honorum
 Vertice in summo radiabat olim:
 Blanda majestas, rapiens amorem
 Fulgor ut casti radiis nitoris
 Pinxerat ora!
 Pulchrior mentis color at serenæ
 Fulsit: Æterni ab radio Parentis
 Duxit exemplum genialis ardens
 Luce nitoris.
 Numinis quantum tulit a beato
 Fonte! Ut illimes oculi loquuti!
 Corda qui incendit, Deus ut sereno
 Fulsit in ore!
 Auspicem te Justitiæ, innocentis
 Præsidem faustam meriti coronant,
 Supplici & questu tumulum clientes
 Floribus ornant,

Cer-

Cernis in quantos lachrymosa luctus
 Ora solvantur ! Viden , ut sepulchro
 Invident ! Dicunt : Tibi Cordis urna
 Aptior esset .

Te piis utgent lachrymis ademptam
 Subditæ gentes ; hilari sed ipsa
 Lumine instantis truculenta fati
 Ora tueris .

Ut quies omnes animi procellas
 Ponit ! Ut vastæ penetræ mentis
 Alma pax mulcet ! Viden , ut vocanti
 Visaque Olympo

Obviam ferri properante penna !
 Interim sacrum , quod ab Axe manat ,
 Nectar hinc hausit , magis ut sitiret
 Ebria cælum .

Ad præstantem eximio Ingenio ;
 & Facundia

P. MAGISTRUM LEPORI
 Ordinis Prædicatorum ,
Deinde Salutarum Antislitem .

O D E .

R Egnata quondam Templa iterum petit
 Forfan Minerva ? An Thracius aureis
 Orpheus catenis corda nectit ,
 Quem decorant Charis , & Lepores ?
 Quem rore puro Castalius liquor
 Sparfit tenellum , cui dedit ubera
 Blandita Suada , inque ore nidum
 Virgineæ volucres locarunt .

C 4

Huic

Huic docta gazas Flora suas dedit :

Huic ver Hymetti prodiga munera :

Nunc, floribus sæcunda, campos

Ille tuos populatur, Hybla.

At corda pascens nectare melleo

Exosum amaro felle petit nefas.

Nectit catenas; at beatis

Oscula dividimus catenis.

Quæ blandienti buccina personat

Clangore Romam, terribili tonat

Ira in scelestos, nulla quamvis

Nubila pervolitent sub axe.

Tonat, serenis dum micat ignibus

Illustre Cælum: fulminat impios,

Dum sermo, ceu ridens Olympus,

Syderibus micat eruditis.

Trifulca vexent tela superbiam,

Vexent reluctantum agmina criminum:

Securus idem tela spargis

Nil odii trepidans venenum.

Blandiris ipso fulmine, & ignea

Quæ tela torques, nectare proluis.

Te, vel tonantem, Roma adorans

Fulmineæ pia tela dextræ

Sitit, beato vulnere faucia.

Mirare quicumque eloquium excolis

Floræ efficacis vim potentem

Fulminibus Periclis Platonis

Miscere nectar. De tumulo invidam

Attolle frontem, Templaque Palladi

Olim dicata, irate Tulli,

Attonitis oculis tuere:

Nec te sonantem largius aureis,

O Marce, verbis concio tam frequens

Suspexit unquam, nec beatas

Hausit opes sitibunda Roma,

Quas

LIBER PRIMUS.

41

Quas ore fundens fluminis æmulo
 Latè explicabas . Non ita sanctior
 Orator unquam confluentem
 Vidit adesse sibi coronam ;
 Campana quamvis ære sonantior
 Nuper tonaret , perque Italas volans
 Cieret urbes grande murmur ,
 Atque tuos quateret , superba
 O Roma , colles . Blandius intonat ,
 At corda Rhetor fortius attrahit ,
 Plausu Quirites quem recenti
 Concelebrant , meritoque tollunt
 Ad astra nisu . Cernis , ut aureas
 Dum Roma voces pendula combibit,
 Venere Musæ , atque Hippocrenes
 Deferuit latices Apollo ?
 Hæc te volantem nobilis ingenj
 Miratur alis , atque homines supra ,
 Supraque nubes , & beati
 Ad solium penetrare Regis .
 At illa mentis vim memoris stupet :
 Hanc vocis argutæ exhilarat Lepor :
 Hanc gestus , & cum voce blanda
 Exhilarant digiti loquaces .
 Attolle pennis non homini datis
 Ad astra cives : Tempa , Colonias
 Cæli , ut frequenti prole ditas ,
 Sic numerum patrio adde Cælo .

LY-

⁴²
L Y R I C O R U M
LIBER SECUNDUS,

Inquem referuntur editæ anno 1670.

Odæ in laudem

Palutii Card. de Alteriis,

Aliorumque ex ea Pontificia Domo

Principum, cum iidem excipiendi essent

In Collegio Romano.

Brevissimæ sunt omnes, quia

in longum productas

non excipiebant designata loculamenta.

PALUTII CARD. DE ALTERIIS

Curæ Sacro Principe dignæ.

SUB ESSE Regi Sydereo, Imperj
Læus prima Sacri est. Parietis aurea,
Depicta fervorum venustas,
Currus Apollineam laceßens
Auro quadrigam, gemmea quadrupes
Lupata mandens, alipedum canum
Vis, quodque regali tributum
Cuncta ferunt elementa cœnæ:
Sunt probra Sacri Principis. Ætheris
Est Cardio quisquis moribus aureis
Effulget: ac defert ad Aras
Damna factis populanda flammis

Syl-

Sylvæ Sabææ creber : & Hostiam
 Cælo Sacerdos se pius immolat :
 Suoque placatum sequester
 Conciliat populo Tonantem .
 Tunc & recepti Numinis ebrius
 Amore , Pastor lac Sapientiæ ,
 Gregique porrectum liquabit
 Innocuæ Pietatis uber .
 Hac arte , Princeps , Purpurei inclytum
 Decus Senatus , eriperis solo :
 Cælestis & fulgore lucis
 Attonitos hilaras Quirites .

Faustum Virtuti Seculum

S U B

PALUTIO CARD. DE ALTERIIS.

AUrea quæ jactant lymphati secula Vates ?
 Mentitur Thymbræus Apollo .
 Flumina nec riguis fluxerunt aurea gemmis :
 Puniceo nec vellere dives
 In campis Aries fulsit , nec Terminus agris
 Absuit . Aut si faustior ætas
 Blandita est Orbi quondam , populoque Latino,
 Cessit deterioribus annis ,
 Ex quo Tybris aquas mollis violavit Orontes .
 Virtuti uunc Aurea reddit
 Secula , Romano tergis qui nubila Cælo ,
 Quo , rident nunc , Principe , soles ,
 Auspice quo Populis nova fulsit vena salutis :
 Qui facili clementior Astro
 Commune exuperas votum , lætusque videri
 Plurimum habes commune Tonanti ;

Nam-

Namque Urbi prodesse, putas decora inclyta Sacri
 Imperii. Sapientia gemmis
 Nescit Erythræis regale sonantia verba.
 Quæ vigilem longo agmine curæ
 Circumstant, adimunt fera tibi nocte soporem.
 Quis Phidias dignissima cælo
 Ora sacrâ fingit dextrâ? Subscribimus: Urbis
 Hic Pater est, Custosque Quiritum.

PALUTIUS CARD. DE ALTERIIS

Purpuratorum Principum Idea.

Formas, Cælicolum Chorus
 Arcano taciti Numinis in sinu
 Quas miratur, ab Æthere
 Laplas rarò hominum concilium videt.
 Te Formam stupeat at suam
 Quisquis Purpureo Murice fulgurat.
 Hanc mentis niveus rubor
 Exornat melius,quàm Tyrius liquor.
 Vultus Purpura nobilis
 Accendit Trabeæ Sidonium jubar.
 Vivis sacra decentius
 Virtus imbuit hoc fyrma coloribus,
 Cui nil suppeditat solum.
 Non mittit Tyros, aut Africa muricem
 Ad Phryxi aurea vellera.
 At flos hîc rutilat Puniceæ Iridis:
 Phœnici inficit aureas
 Qui pennas, micat hîc sanguineus color:
 Hîc & candida syderum
 Lux ridet: placidi fulgor Apollinis
 Huc fluxit: Meritis sacram
 Iniecit Chlamydem Diva humeris Themis.

SUB

LIBER SECUNDUS. 45
SUB PALUTIO CARD. DE ALTERIIS

*Justitiæ, ac Pacis, cæterarumque
Virtutum Imperium.*

G Resu Romuleos quis quatit alite
Colles, atque canit sydereum melos,
Cælo lapsus ab alto
Formosus Charitum Chorus?
Astræam video: lumine territat,
Sed terror decet. Hinc torquet ad oscula
Pax frontem, diadema
Cui Thaumantias explicat.
Hinc irrupta Fides, almaque Veritas
Alternò choream gressu iterant, manus
Confertæ, ac Tua, Princeps,
Tollunt nomina ad Æthera.
Te regnante etenim Regna iterum petunt
Expulsæ Charites. Vincere gestiat,
Qui causa potiore,
Non qui præsidio imminet.
Solem quadrijugo pronius aureo,
Quam Te Justitiæ abstraxerit orbitâ,
Quæ votis oneratur,
Te Rege, Ambitio irritis.
Sontes attenuas & pretio fidem
Oblato faciles frangere vitream:
Larvas cogis & atras
Fucum prodere pectoris.
Cretata extulerit se sapientia?
Synceramq; lucris turpibus immolet?
Aulæ monstra bilinguis
Nil, Te vindice, proderunt.

PA-

46 LYRICORUM
PALUTIUS CARD. DE ALTERIIS

Maximis Imperii Curis Major.

Pellæi Juvenis fluctuat alveo
Pectus sollicito, perque genas cadunt
Ubertim lachrymæ non humiles, suo
Quod non imperio premit,
Quotquot Democriti somnia, Cynthia
Trans Cælum, populos, regnaq; sinxerant,
At vix edomuit, quos face Lucifer
Eous rosea beat.
Quos Arctos nivibus tardior obruit:
Queis incumbit Atlas rupibus igneis:
Queis Vesper rutilat, dum viduum die
Nox Cælum bijugo subit,
Haud Martis rapido turbine subruit.
Orbis consiliis sed minor est Tuis,
Princeps, qui celeri mente per omnia
Curas littora dividis.
Clemente Auspicium, Præsidium, & suos
Divos consociante, Imperio immines,
Atque ipso eveheris pondere: nec valent
Te lassare negotia,
Qui curis aleris, cum penetralia
Cordis pax hilaret; dum Maleæ in vada,
Urget puppim Aquilo, despicias æquora
Clavi alto moderamine,

PA-

LIBER SECUNDUS.

47

PALUTII CARD. DE ALTERIIS

Voluptatum Odium, & Reipublicæ Studium.

URbis Æternæ Cumen, Latini
Imperj clarum decus, innocentis
Purpuræ Sydus, tua frangis acri
Pectora nutu.

Quod licet, tantum libuit, nec omne
Quod licet, semper libet imperanti.
Mitigas curarum & amara parco
Tempora risu.

Haud Erythræ decorant smaragdis
Infule sacrum caput otiosæ.
Dona præsentis capere usque temnis
Sedulus horæ.

Haud Tibi indulgens, aliis soporem
Elocas: curas operosiores
Consecrans, ne quæ populus laboret,
Pervigil ardes.

Urbis hinc audis Pater, atque Custos,
Publicæ fingens bona faustitatis,
Regna cui sordent, nisi Rex subactio
Serviat Orbi.

PALUTIUS CARD. DE ALTERIIS

Cupiditatum ab adolescentia Victor.

QVis æstuanti vincla licentiæ
Æthonis addat? Quanta Hyperionis
Infanientes vis jugales
Corripiat, Phaeton trifulco
Telo peremptus dicat, & aridi
Exhausta flammis Eridani vada,
Funusque Mundi. Sed ruentes
Solis equos citius negatis

Si-

Sistes habenis, quàm juvenem, genus
 Illustre, & ardor sanguinis, asperæ
 Cui legis expertem per omne
 Suadet iter glomerare cursum.
 At te, Quiritum Spes & Amor, juvat
 Acri juventæ neçtere vincula.
 Tibi ipse præscribis Lycurgus,
 Et Cato, Pompiliusque leges.
 Vidit Lyceum, quod Draco pervigil
 Custos tuetur, Palladis artibus,
 Et fortis imbutum Pudoris,
 Ad Tyrios properare cultus.
 Nunc Magnus Hospes, cum Charitum choro,
 Regnum Minervæ dum repetis, suus
 Apollo Parnasum revisit,
 Castaliasque hilarat sorores.

PALUTII CARD. DE ALTERIIS

Candidi, & integerrimi mores.

IN ore regnant, que Tibi Charites Sacrum
 Finxere pectus: flumina
 Labris feruntur mellea, ac sese lepor,
 Et tota promit Comitas,
 Moresque madidi neçtare, & frontis nitor,
 Rifusque blandus luminum,
 Latentis animo signa fulgoris vibrat,
 Et lactis instar candidæ
 Mentis. Retenta fronte privata, inclyto
 Conspectus Ostro, tempora
 Coruscus auro, publicæ servis rei.
 Sic ore Clemens aureo,
 Nutuque blando vocis augustæ micat.
 Regnare compulsum probat

In-

Innube Cælum frontis, & ridentium

Fulgor benignus Syderum.

Ut corda miti fascino hic nictus rapit!

Ut sponte demissus Sacræ

Apex Thiaræ vertice excelsa altius

Attingit Arces igneas!

GASPAR PRINCEPS DE ALTERIIS

Lauræ de Alteriis Conjugio decoratus.

Conjugio, Gaspar, Lauræ dignate superbo,
Quam spes Quiritum Sponsam anhelabant: velut,

Quos mundo debet, cum Sol in Virgine fixit

Oculos, virere Laureum vidit nemus.

Non unus Lauræ fuit huic, aut alter Apollo,

Casto jugalis ambitu accensus facis.

Nec veniunt, quamvis regali, a dote sagittæ:

Nec forma, quamvis vincat Idæas, rapit;

Sed Morum nitor, & sexu Prudentia major,

Magnusque Patruus Gentis Alteriæ Decus.

Exoptatus Hymen Tibi defert Aurea Pomæ,

Indole, & Avorum stemmate, & meritis pari.

Æmula cui Patrum Virtus, quam mordet honesto

Præclara sensu Gloria, ingenuus Pudor,

Divorum cultus, præcox animique senectus,

Dant innocentis esse consortem Thori.

Sed Tua quo virtus alios sub Judice vincit?

Tibi Pallas ipsa, non dedit Palmam Paris.

Lectus ab Æmylio, Superum censeris ab aula

Prælatus aliis. Ille nocturnus solet

Concilio Divum misceri, oracula rebus

Numine suis secunda consulto ferens.

Non sic Ægeriâ doctus Numa, vel Jove Minos,

Majæ Carondas prole, vel Phæbo Solon.

D

Con-

Confiliis aut, Vesta, tuis Zamolscis inanem
 Mercatus auram, splendide mendax, fuit.

GASPAR PRINCEPS DE ALTERIIS

*Præclarissimorum Parentum Decus
 amplificat.*

Heroum Soboles, quos Tyrium jubar
 Ostri Romulei, sceptraque Martia,
 Auro Sydereo sparfaque laurea
 Divum concilio inserit,
 Quamvis provenias Arbore ab inclyta,
 Ac Te Faustus Hymen inferat alteri,
 Aurato nituit secula quæ decem
 Phryxi vellere nobilis,
 Non censes Tua, quæ suppeditant Avi,
 Sed quæ ipse amplificas, stemmata Gloriæ,
 Quæ magnis valeant ferre Nepotibus
 Ex Te Patre superbiam.
 Virtus fulgida Avorum antetulit facem,
 Qua nunc & Pietas, & Pudor, & Modus,
 Mentis clara dies & niteat Tuæ,
 Romanæ & studium rei.
 Frustra degeneres Nati Abavos strepunt,
 Quorum gesta probris dedecorant suis,
 Quorum umbræ ingenuæ crimina Filiis
 Semper fontibus exprobrant.
 Fundamenta locant magnanimi Patres.
 Nî fastigia tu admoveris Ætheri,
 Debebis populo ludibrium, ut Gigas
 Fractis turribus obrutus,

AN-

LIBER SECUNDUS. 51
ANGELI PRINCIPIS DE ALTERIIS

*Compositi in Principatu Animi
moderatio.*

Abditos mentis niveæ rubores,
Et verecundam fer ad astra lucem
Principis: Pindo huc agilis relicto
Labere, Clio.
Ille non fato tumidus secundo
Vela protendit: nihil inquieto
Credulus Ponto, nihil & faventi
Credulus auræ.
Novit, hoc tantum stabili teneri
Lege, ut exortum nihil usque constet.
Ore sortem composito serenus
Spectat utramque.
Discit exemplo tenuare magno
Corda. Clementis generosa Solis
Sydera innubes imitata vultus
Lumine blando
Emicant. Longum Pudor hic triumphet:
Semper & Cælo niteant Latino,
Quæ Jovis faustam, facilemque fundunt
Sydera lucem.
Sed minax Martis, truculenta diri
Stella Saturni procul est, sacrisque,
Axe quæ regnent diuturna nostro,
Distat ab Astris.

52 LYRICORUM
ANGELI PRINCIPIS DE ALTERIIS

*Aequus Animus in utraque
fortuna.*

Qui nec fecundis tollitur, arduis
Nec rebus unquam concidit, asperi
Exarmat iram, & blandientis
Munera, nequitiamque fati.
Prudens sibi ipsi est Numen : & imperat
Sorti bifronti. 'Tu nisi finxeris,
Fortuna, qua nectat catena
Pectora, non habet. Insolenti
Objeceris si frontem adamantinam,
Sors victa cedit : gaudia lachrymis
Aut vana miscebit, dolosis
Ut reparet nova bella donis.
Siren Charybdi noxior, aurei
Frons blanda Fati : Ad Sydera provehit
Præclara quamplures ruina,
Quos ad humum pepulit volatus.
Utrique, Princeps, Agmina cui sacrum
Dedere nomen Sydereæ, immines :
Adversa Constantem, secunda
Fors animum probat Innocentem.
Præcelsa Cælum mens hominum refert.
Serenus aer rideat, obsitus
Aut nube ploret, constat idem
Syderibus detor, atque Phæbo.

CLEMENTI DECIMO

*Sanguinis, & Virtutum cognatione
Germanus.*

Tybris Eurotam tumidus laceffit.
Alma Germanos habet Urbs Lacænos,
Ætheris rifum, geminum Latini
Sydus Olympi.
Lumine ut fulgent simili ! Ut serenos
Fronte cœlesti jaculantur ignes !
Lege ut elidunt stabili frementes
Æquoris iras !
Si fori raucum pelagus tumultu
Fluſtuat, ventis agitata fidunt
Marmora, ut, nautis bene culta, Cœlo
Sydera fulgent.
Sævus Arcturi licet occidentis
Impetus regnet. Timidus procellas
Nunc quis horrefcat ? Nitet Axe Pollux,
Castore raptò.
Urbis o Tutela, & In omne Fratres
Nobiles ævum ! Ratis imminere
Dignus æternis & uterque fauſto
Sydere velis.
Vivet extento diuturnus ævo
Alter, ac terras niveo beabit
Lumine : erepti geminata Fratris
Secula vivet.

54 LYRICORUM
JO. BAPTISTÆ CARD. DE ALTERIIS

SS. D. N. Fratris

*Sacri in Vaticano Templo Oratoris
Facundia.*

U Ndam Quiricum dum Tyberis videt
Ad Vaticanum confluere, aureus
Ex ore Pactolus diserto
Namque fluit, Tuaque ambit ardens
Potare, Princeps, flumina nectaris
Quicumque Sacram nobilis eloqui
Miratur artem: Perge faustis,
Tybris ait, pretiosa vinclis
Corda implicare: ut Gallicus Hercules
Fertur catenis ore fluentibus
Vinxisse turmas obsequentes,
Thracis ad invidiam canori.
Quod Suada verbis Imperium Tuis
Dat in volentes Romulidas, Tuo
Astræa, nequidquam gementi,
Imperium dabit alma Fratri.
Tunc nostra crescet fama, & ad Infulas
MAGNO ferar DE FLUMINE Principem
Misisse: tunc rebellem Orontem, ac
Nile, tuas, & Hydaspis undas
Sub jura mittam: Tunc & Amazonum
Qui bella fluctus Thermodoontii
Videre, & Eufrates minores
Volvat aquas, Tanaisque discors.

JO.

LIBER SECUNDUS. 55
JO. BAPTISTÆ CARD. DE ALTERIIS

*Eximia Sacræ Theologiæ
scientia .*

Syderum ex horto , Uranie , coronam
Texe & Cælesti dare ferta fronti
Te decet . Qui nunc fruitur beato
Nectare Princeps ,
Ille dum terris agigaret ævum ,
Dædali pennis animi volucres
Increpans ventos , superansque nubes
Aurea Magni
Numinis Tempia impavidus subivit .
Quæque Phœbeis latitant sub umbris,
Lucis immensæ oceano sepulta
Arcana Tonantis ,
Vidit hæc hærens oculo irretorto .
Juvit & cunctas animum per artes
Spargere : exhaust Latium , tuosque ,
Græcia , fontes .
Juvit & lites ferere eruditæ
Arma tractantem Sophiæ . Quis acri
Fortior verba ingenio Stagyræ
Flectere gyro ?
Gregori , hoc Regnum Latæ Minervæ
Audiit nodi series plicantem
Gordii , quas vix Macedo diserto
Solverit ense .

56 LYRICORUM
JO. BAPTISTA CARD. DE ALTERIIS

*Sumino, cui par erat, Imperio
a morte præreptus.*

V Is dira fatorum, Eumenidum soror,
Quæ te superborum improba funerum
Fames adegit, falce dignum
Nestoris ut meteres senectâ?
Vides, ut ambit sollicita prece
Illum Supremi culmen ad Imperj
Efferre Virtus? Inter omnes
Emitat, invidiâque major
Dignus beatis dicitur Infulis.
Auditis, ut se non humilis rea
Tuetur? Avulso superstes
Sydus, ait, dominetur Auro,
Aut regna cedat Sydus Apollini.
Quo more Daphnin Cynthius, Æmyli,
Ut imperes Prorex Tonantis
Te sequitur, fugitive, regnum.
Horrefcis altum tollere verticem,
Dum Regna flagras aurea Syderum:
Frustra reluctanti dederunt
Purpurei Tibi sceptrâ Patres.
Quem temnis, Orbem flectere quis labor?
Sic Archimedes Tethyos imminens,
Terræque moli, regna terræ,
Ac tumidas agitasset undas.

HIE

LIBER SECUNDUS. 57
HIERONYMI DE ALTERIIS

EQUITIS HIEROSOLYMITANI

Sanctiss. D. N. Fratris

Bellica Fortitudo.

FRondis Apollineæ sacrum nemus effer in auras,
Calliope, prope littora Ponti,
Urgentis Batavos humiles pendentibus undis.
Illa etenim fuit area Martis
Heroi; quem, dum Fratres decora alta Togatæ
Palladis invitant, rapit ardens
Armata ingenium. Viden, ut vomit aureus ignes
Umbo! Thorax flagrat, & Ensis:
Casside reclusa scintillant lumina frontis:
Ut Cælo nimbofus Orion
Ferali rutilat sub noctem fulgure, nubes
Cum scindit, Boreamque, Tyrannum
Æquoris, Ægeas cogit violentus in undas:
Tunc Pelago nant Cyclades alto.
At qualis ruit in Batavos? Irata Tonantis
Intorsit quod dextera fulmen,
Ceu ruit in Phariam lethali turbine puppim,
Et latera, & proram populatur:
Illita transtra pice, & nigra dant pabula ceræ:
Fractus stridet malus in undis.
Jam super antennas celestis flamma triumphat;
Quam scopulo piscator acuto
Prospiciens, Sicula speciem mirabitur Ætne
E ponto minitariæ astris.

HIE-

58. LYRICORUM
HIERONYMUS DE ALTERIIS
EQUES HIERSOLYMITANUS

Sanctiss. D. N. Frater

*Strenuitatem Gentis Alterie
representans*

Qualis ferocem dissimulans virum
Proles Marinae bella fremit Deae,
Ut audit Europam duello,
Atque Asiam trepidare magnos
Fastos subrum sic memores Patrum.
Dum vidit Heros, belligera indoles
Queis nominis vitam petennis
Multiplici peperit triumpho,
Exardet. Illum non patrius potest
Frænare Tybris, splendida non domus,
Non Purpure, & Fratrum Thiaræ,
Quodque Triplex Diadema fronti
Spes, & Quiritum vota parant sacræ.
Fulgore Romæ pulchrior aspici
Mavortis olli est pulvis ater,
Et Batavi furor æstuantis.
Exempla fortes cuncta aciunt viros,
Avitâ cogunt. Sic Macedo Patris
Trophæa dum cernit Philippi,
Magnanimo maduisse fertur
Perfusus imbi non humiles genas.
Nostræ superfit quæ arca gloriæ,
Si cuncta terrarum paterno
Subdis, ait, gladio, Gradive?

MAR-

LIBER SECUNDUS. 59
MARTIUS DELPHINUS DE ALTERIIS

EQUES AB ALCANTARA

Sanctiss. D.N. Frater

Poloniæ Regi percharus.

Christiadum, Generosa Polonia, vallis, ac Tyranni
Obex, pavorque, & fulmen Otthomanni,
Martia Delphini tu pectora, candidosque mores
Vinculis coerces aureis, & Aulæ
Præclara invitæ ad munera. Fratrî ille Magni,
Suisque clarus laudibus, Tonanti chos,
Lechorum, in Thraces qui fulmina torquet, atque Mos-
Cor surripit regale. Nunc Poloni
Quam fausto celebrant certamine Triplicem coronam
Clementis! Illum Vistula ex Olympo
In sua delapsam nam commoda credidit, sequester
Quando, & quietis Arbiter, procellas
Castroꝝ, atque Fori compescuit, adfuitque Regi,
Reique Custos publicæ. Paternis
Nunc fovet auspiciis, & amoribus intonata Thracum
Minis furentum Regna, Cælitumque
Recludens armamentaria, Præsidi Gelonorum
Adolet Stanislao nemo Sabæum;
Rursus ut ex astris in barbarâ castra crispifulcans
Telum coruscet: ut superba quondam
Osmani cum diruit agmina, Bistonumque pavit
Cruore campos. Cernis, ut profundo
Dira metu glaciuntur pectora; concrepant per altæ
Nam clara nubes classica. En petuntur
Frustra indignantis conclavia Bosphori. Fugato
Mox Thrace, Moschis incubant, Gradivus
Civili

Civili quos vexat turbine. Fræna rursus ambit
Mordere Lechi Principis Smolenschum.

MARTIUS DELPHINUS DE ALTERIIS

EQUËS AB ALCANTARA

Sanctiss. D-N. Frater

*Omnes Europæ Regum Aulas splendidus
hospes invisit.*

Europa, Regum magna parens, rapis
Quàm præpotenti pectora fascino!
Non Syderum sic arsit arces
Icarus, & Phaeton superbo
Tentare cursu, magnanima ut solet
Flagrarè Pubes visere Sequanæ
Fluctus minaces, Martiales
Scaldis aquas, Tamesim ferocem,
Rhenum profundum, atque auriferis Tagum
Illustrem arenis, Palladia inclytum
Bætin corona: quique plaustris
Vistula concutitur Gelonis.
Altas tuorum sanguine laureas
Per cuncta, Marti, surgere littora
Spectas, & immortale passim
Indolis egregiæ Trophæum.
Externa fulgorem allinit Hospiti
Virtus. In unum migrat in omnibus
Spectata regnis. Sic Ulysses
Exilium excoluit sagacem.

Mer-

Mercator altæ laudis ad ultimos,
 Delphine, cursum sic celeras Getas;
 Metiris & callem Triumphis:
 Urget equos velut Axe Phœbus.
 Tibi Theatrum nobile Regiæ
 Aulæ recludunt, nec minus explicas
 Virtute, regalique cultu,
 Regibus, & Populo Theatrum.

IN IMMATURUM

FRANCISCI, ET RUTILII
DE ALTERIIS

Sanctiss. D. N. Fratrum

Funus.

ERgo Cupressus funebres, pulsa implicant
 Daphnide fronde, comas? Phœbea nervis dissilit
 Chelys repulsis. Vere sic primo occidit
 Nobile par juvenum? Franciscus, & Fratri æmulus
 Rutilius, & utrique Pallas obfuit.
 Cultus Apollo suis perniciem alumnis attulit:
 Ut Clytiam adurit Phœbus, æterno suum
 Quamlibet illa jubar quærat rotatu frondium.
 Et Marte clarus alter, & Cæsar fuit
 Laude in utraque, Toga, Sagoque clarus inclyto:
 Quem docta flevit Felsina, inferias Duci
 Ac tulit emerito: fronde & sepulchrum Delphica
 Sparsit. Valete nobiles umbræ. Sacri
 Fratris ad imperium quis prohibet annos ducere?

Vi-

Vivendo secla vincere æternum est decus

Sanguinis Alterii . Malignè at in vos irruit

Maturior vis . Sacra quàm bene Regia

Flectere lora manus novisset Imperii , & suum

Secuta Germanum indoles , fœlicia

Divideret populis fata . Heu maligno perstrepat

Chelys ululatu : lachrymis Helicon fluat :

Perpetua & sylva , Cyparisse , Parnasum intege .

H Y M N O R U M

L I B E R .

De Sancta Domo Lauretana.

H Y M N U S .

AUla Divini Domus Alma Regis ,
Lustra quem plusquam quatuor latentem
Impari clausit lare , fulminanti
Æmula Cælo .

Hanc Salus circum volat , & Salutis
Pax comes , Virtus , Honor . Hic Virago
Supplicum questus miserata blandas
Applicat aures .

Cerno Divini monumenta Amoris
Sospites flammæ : & ab axe lapsas
Sentio curas per amica cælo
Tectâ volantes .

Flu-

Fluxit huc cælum , comitesque Divi
 Tecta certatim subeunt beata :
 Claviger Cæli Petrus hanc ad Aram
 Sacra litavit .
 Sit decus Patri , genitæque Proli ,
 Sit tibi compar honor , hic beato
 Cujus afflatu Mariæ resedit
 Pectore Numen .

HYMNUS ALTER .

Purimus cælo volat ad beatum
 Aliger pondus , famulasque pennas
 Mutuò nectit per inane tollens
 Virginis Ædem .
 Ergo per Cælum patriis ab oris
 Vecta tranavit Domus Alma Pontum :
 Venit ad collem , cui dat decora
 Nomina Laurus !
 Prona curvatis veneratur arbor
 Virginis Magnæ sacra tecta ramis :
 Excipit gaudens peregrina Cæli
 Munera tellus .
 Haufit hic fælix paries loquentis
 Numinis voces . Vigilo , & quietem
 Spectra non ludunt ? Etiam loquentis
 Assonat Echo .
 Sit decus Patri , genitæque Proli ,
 Sit tibi compar honor , hic beato
 Cujus afflatu Mariæ resedit
 Pectore Numen .

HYM-

HYMNUS TERTIUS.

Nullus antiqui sub humum recedens
 Amovet tecti paries ruinam :
 Fulcit haud Templi senium perenne
 Ardua moles .

Nititur cælo Domus hospitali :
 Stat suo nisu ruitura nunquam :
 Cæteras ædes abolet vetustas ,
 Templaque Divûm .

Quando Terrestrem subeunt Olympum ,
 Virginis Templum , rigeant athena
 Corda quantumvis , bonus illa cæli
 Permeat ardor .

Bellico a tecto niveæ Parentis
 Adriæ ad vasti latus inquietum ,
 Fulminum volvi trepidavit imbrem
 Barbara classis .

Sit decus Patri , genitæque Proli ,
 Sit tibi compar honor , hic beato
 Cujus afflatu Mariæ refedit
 Pectore Numen .

De S. Ludovico Galliarum Rege .

HYMNUS.

Integer Vitæ mala Ludovicus
 Omnia , & Mortem tolerare mavult ,
 Antequam pectus vitiet maligni
 Criminis umbra .

Aspe-

Asperis flagris , cilicumque setis
 Macerat corpus : peritura nunquam
 Regna miratur : tribuens egenis
 ----- Prodigus aurum
 Regiâ dextrâ famulatur ægris ,
 Abluit fordes , genibusque flexis ,
 Lepa quos urit , recreat parata
 ----- Munere mensæ .
 Pauperum tutor cohibet potentes ,
 Comprimit lites , miseris benignus
 Erigit lapsos , facili querelas
 ----- Excipit aure .
 Sive lux terras radiis coloret ,
 Sive nox condât radios sub undis ,
 Numen exorat , precibusque semper
 ----- Astra fatigat .
 Gallias scepro moderatur æquo ,
 Regibus normam statuens regendi ,
 Regis Æterni valeant ut alta
 ----- Regna subire .
 Patre cum Sancto Sobolem , Sacrumque
 Spiritum laudent Populi , coronat
 Qui triumphali pia Ludovici
 ----- Tempora seruo .

HYMNUS ALTER .

M Orbus infanti viduare Gallos
 Rege molitur : prohibent querelæ
 Pauperum , Cælum subeuntque vota
 ----- Supplicis Orbis .
 Exul a curis fugientis ævi
 Inferit stellis animum : quiescit
 Impetus morbi , solitasque vires
 ----- Intèger haurit .

E

Bar-

Barbaros contra Fidei rebelles
 Præparat bellum: probat orsa Numen;
 Nam Cruces Cælo radiare visæ
 Arma laceſſunt.
 Navigat classiſſis pia: Damiaſſa
 Vincitur: cedunt Syriæ phalanges;
 Peſtis at glifcens ſacra Ludovici
 Cæpta cohercet.
 Heu Saracenis data præda ceſſit
 Optimus Princeps. Aliena ſolvit
 Vincla captivus, Fideique multos
 Lumine luſtrat.
 Patre cum Sancto Sobolem, Sacrumque
 Spiritum laudent Populi, coronat
 Qui triumphali pia Ludovici
 Tempora ſerto.

HYMNUS TERTIUS.

Pœnitens gaude chorus obſequenti
 Corde Franciſci venerare Leges,
 Tertius Divi quibus inſtitutus
 Eleſtitur Ordo,
 Innocens quamvis, ſceluſ expiantum
 Ingredi cœtum Ludovicuſ ambit;
 Pauperum curas ſequitur decora
 Clarus in aula.
 Fune præcingit latus; execratur
 Auræas veſtes, Tyriæque lucem
 Purpuræ; gaudet magis obſoleto
 Tegmine veſtis,
 Illitas linguas gelido veneno,
 Quæ pias audent temerare Sancti
 Principis curas, cohibent ſeverâ
 Sydera pœnâ.

Ille

Ille suspirans Patriæ perennis
 Regna, dum bello Lybiam flagellat,
 Corporis vinclis adit expeditus
 Gaudia Cæli.

Supplicum votis facilis rogari
 Comprimit morbos, revocatq; Vitam,
 Amovet curas, premit inquieti
 Pectoris æstus.

Patre cum Sancto Sobolem, Sacrumque
 Spiritum laudent Populi, coronat
 Qui triumphali pia Ludovici
 Tempora seroto.

De S. Elifabetha Ungariæ Regina.

H Y M N U S.

Regia Stirpe Elifabeth refulgens
 Signa Virtutum teneris ab annis
 Præbet, augusti veneratur Infans
 Limina Templi.

Lustra vix implet duo, jamque mira
 Luce perfundit populos tuentes:
 Spargitur totum puerilis ævi
 Fama per orbem.

Se levat mentis super astra pennis:
 Pervigil noctes trahit inquietas
 Æstuans flammis superis, suumque
 Numen adorat.

Regias odit Chlamydes, Corona
 Sydus exhorret, radiosque formæ
 Temnit, at cordis jubar innocentis
 Ambit anhelans.

Aureos linquens thalamos rigorem
 Gaudet horrentis tolerare terræ,
 Scæviant quamvis gelidæ maligna
 Frigora brumæ.
 Admovet membris rigidos amictus,
 Corpus & flagris tenerum cruentat,
 Nec famem pellit dapibus, sitique
 Invidet undas.
 Supplici cultu celebremus omnes
 Unicum Numen, pariterque Trinum,
 Syderum nexu Elisabeth coronans
 Omne per ævum.

HYMNUS ALTER.

DUm Crucem rorans lachrymīs adorat,
 Pallet, ignescit, dolet, omnis, expers
 Hæret & sensus, nec ei supersunt
 Munera vitæ.
 Veste nativum referens colorem
 Pauperis lanæ, renuensque gemmas,
 Cernitur gemmato, hyacinthinoque
 Syrmate fulgens.
 Carcere inclusis, viduis, egenis
 Semper, ac ægris hilaris ministrat,
 Abluit fordes pedis, osculatur
 Ulcera lambens.
 Dum fames urget Populos, recludit
 Horreum, luces alit & per omnes
 Lætæ nongentos inopes, suisque
 Vestibus ornat.
 Supplici cultu celebremus omnes
 Unicum Numen, pariterque Trinum,
 Syderum nexu Elisabeth coronans
 Omne per ævum.

HYM-

HYMNUS TERTIUS.

Signa Francisci sequitur, soluta
Coniugis vinclis, amat & videri
Pœnitens, semper licet innocentes
Duxerit annos.

Regibus dignas fabricatur ædes
Febre correptis, aliisque morbis,
His & ancillæ famulata ritu
Semper adhæret.

Pellitur castris, ope destituta
A suis exul procul ire testis
Cogitur, gaudetque eolum trahendo
Quærere victum.

Prævidet Mortis properare somnum,
Qui suo finem statuatur labori.
Cœlitum sedes subiit relinquens
Spiritus artus.

Plurimi, quos e tumultu vocavit
Rursus ad vitam, super astra pandunt
Regna fortitam meliora lætos
Carpere soles.

Supplici cultu celebremus omnes
Unicum Numen, pariterque Trinum,
Syderum nexu Elisabeth coronans
Omne per ævum.

De S. Joanne de Matha

*Fundatore Ordinis Sanctissimæ Trinitatis
Redemptionis Captivorum.*

HYMNUS.

Dive, quem magnus Moderator Orbis
Unus, ac Trinus sibi dedicatum
Ordinem sanctis jubet institutis

Ducere ad astra :

Quem jugo pressos, misera gementes
Sorte, perpressos Fidei periculum

Solvere e vinculis, patrioque jussit

Reddere cælo.

Veste fulgenti, niveaque clarus

Nuntius Cælo properat : colore

Cui rubro crux, cæruleoque picta

Pectora signat.

Rursus apparet bicolore Cervus

Inclutus nostræ Labaro Salutis :

Rursus & Cælum monet obsequentes

Quærere Alumnos.

Quin & ad sacras operatus aras

Pontifex Magnus videt axe labi

Angelum formâ redimentis Albos,

Æthiopsque.

Africæ Regum pretio furorem

Frangit oblato, revocans ab Orci

Faucibus multos, miruit Joannes

Sæpe catenas.

Te Deus Simplex, patiterque Trine,

Vincula ut solvas animi, rogamus :

Liberam totus tibi servitutem

Præbeat orbis.

HYM-

HYMNUS ALTER.

Jesu Redemptor omnium,
 Magnes, amorque cordium,
 Nos a catenis liberans,
 Ac servitute Tartari :

Tibi Joannes sedulam
 Ut servitutem dedicet,
 Thracum levare vinculis
 Captiva certat agmina .

Flammis amoris æstuat,
 Quas omne non perdit Mare !
 Ad Barbatorum littora
 Volat : dat alas Charitas :

O verà, Christe, Charitas
 Succende Alumnis pectora,
 Ut Patris exemplo fui
 Redemptiones urgeant .

Nos vinculis, quæ cordibus
 Inferre tentat Satanas,
 Ut claudat ad Cælum viam,
 Jesu Redemptor, exime .

Concede, Sancta Trinitas,
 Cui consecravit Ordinem
 Suum Joannes, triplicis
 Amare voti compedes .

Patri, Parentis unico,
 Qui nos redemit, Filio,
 Tibique, Sancte Spiritus,
 Sit laus per omne seculum .

De S. Felice Valesio.

HYMNUS.

S Tirpe Regali satus, & propinquus
 Galliaë sceptro, pretiosa vincla
 Horruit Felix, trepidans Coronas
 Antra subivit.

Hostiam Patri Sobolem litare
 Ditiùs Regnum putat, & Sacerdos
 Hostiam sese simul innocentem
 Immolat astris.

Incolit sylvas diuturnus hospes,
 Donec e Cælo monitus Joanni
 Est datus confors, novus ut catenis
 Eximat Ordo.

Æthere allapsum prius Institutum
 Promovet Felix, Triadique Sacra
 Consecrans, trino pariter colore
 Ornat Alumnos.

Barbaras terras penetrare jussit,
 Nil canum dentes trepidare Thracum,
 Africaë virus nihil, aut hiulca
 Ora Leonum.

Da, Pater, nullos fidei procellis
 Naufragos mergi, titubare nullos,
 Quos ad insanam satagunt Tyranni
 Ducere sectam.

Te, Deus Simplex, pariterque Trine,
 Vincula ut solvas animi, rogamus:
 Liberam totus tibi servitutem
 Præbeat Orbis.

[HYM-

HYMNUS ALTER.

DUm regna Felix Cælitum
Intrat, triumphant Angeli:
Regina gestit Ætheris
Sui ex Alumni gloria.
Sceptro, & coronis prætulit
Dirum nemus Valefius:
Subivit antra, regias
Aulæ perhorrens compedes.
Mox ut catenis liberet,
Quos nescit hostis barbarus,
Trino recentem Numini
Felix dicavit Ordinem.
Est digna Regum germine
Diffusa in omnes Charitas,
Exempla cujus Filius
Nos Regis Æterni docet.
Albo, rubenti, & cæruleo
Fulgens colore concinit
Maria laudes Numini,
Cohors & alma Cælitum.
Tu jure Felix diceris,
Indulta cui fors inferi,
Dum lachrymosa es incola
Vallis, Choro Cælestium.
Patri, Parentis unico,
Qui nos redemit, Filio,
Tibique, Sancte Spiritus,
Sit laus per omne seculum.

In

HYMNORUM
In Festo Apparitionis
Deiparæ Virginis

*Ad fundandum suum Ordinem de Mercede
Redemptionis Captivorum.*

HYMNUS.

Plaudat alterno modulata cantu
Virgini Magnæ Soboles dicata,
Dum redit lux, quæ Genitrix Tonantis
Venit ab axe.
A suo Mater didicisse Nato
Visa largiri miseris salutem,
Visa captivos, quibus implicantur,
Solvère vinculis.
Scindat ut nexus animis, Redemptor
Venit in terras: Genitrix Olympum
Liquit, ut duris onerata nodis
Corpora solvat.
Venit, ut Cœtus sibi consecratus
Rite fundetur, cui donet ipsa
Nomen, & Leges rigida eruendi
Compede vinclos.
Nomen est ipsum pretium laboris,
Quo Redemptricis Mariæ Ministri
Dicimur: Merces alia est petenda
Nulla labori.
Servitus præstanda Dei Parenti
Anteit Regum titulos: catena
Sponte non rarò subeunda vincit
Regia ferta.

Sem-

Semper Æterno sit hñor Parenti ,
 Sit Redemptori decus , ex utroque ,
 Fonte procedens celebretur omni
 Spiritus ævo .

HYMNUS ALTER.

Non ulla auspiciis nobilioribus
 Consecrata potest institui cohors ,
 Quàm cui visa palam principium dedit
 Cælo lapsa Deipara .
 Uni nec Genitrix optima Numinis ,
 At se conspicuam pluribus exhibet ,
 Reges , & Sobolis delicias suæ
 Sanctos alloquitur viros .
 Testis prodigii feligitur triplex ,
 Jacobus , Petrus , & qui Radiis diem
 Vir Mundo peperit , clarius emicans ,
 Quàm Solis nitidum jubar .
 Quàm gratum Superis , ipsa quod imperat
 Virgo , quod Soboli nuntiat , & sibi
 Arridere , sacris ipsaque Legibus
 Munit perpetuis , opus !
 Quòd te condecorant stemmata Regia ,
 Regalisque cohors diceris , infima
 Sit laus : clara nites , te quòd amans suam
 Regina Aligerùm vocat .
 Primos ipsa legit , qui juga detrahant
 Captivis : comitem se dat , inhospita
 Dum quærunt animo divite littora ,
 Fratres & redimunt suos .
 Une , ac Trine Deus dirue vincula ,
 Queis mortale genus Tartarus implicat :
 Da tectos meritis Virginis inclytæ
 Tandem scandere sydera .

HYM-

HYMNUS TERTIUS.

G Aude Redemptorum chorus,
Quos Mater Alma Numinis
Perfectionis ultimum
Optare jussit verticem.

Haud ulla major Charitas,
Quam pro salute Proximi
Vitam suam profundere,
Divina dixit Veritas:

Est Morte pejor servitus,
Quæ barbaris impenditur:
Istam subire Virgini
Jurata nos cogit fides,

Si quando opus pro pignore
Hære, cum fratrum salus
Constricta vinclis ferreis
Ulli subest discrimini.

○ vera, Christe, Charitas,
Incende amore pectora,
Dissolve cordis vincula
Rumpens catenas Tartari.

Da servitutem liberam,
Omnes tibi persolvere,
Matrisque Captivos tuæ
Vitam beatam ducere.

Sit laus Patri cum Filio,
Qui nos redemit perditos,
Tibique, Sancte Spiritus,
Laus sit per omne seculum.

De

De S. Petro Nolasco.

H Y M N U S.

Petrum concelebrent agmina Cælitum,
Et cantu teferens Cælicolũ choros
Captivos redimens Ordo sacer, tuo
Laudes instituas Patri.
Vix ortum Puerum prodigiis patet
Virtutum radiis conspicuum fore,
Sed Regina jubar proferet aureum
Usque ad sydera Charitas.
Hanc examen Apum munificum notat,
Implet dum Pueri neſtare dexteram:
Vagitu volucres mellificas, puer,
Ad cunas hilari vocas..
Raptis mox celeri morte Parentibus,
Patrum divitias undique contrahens
Liquiſti Patriam læthiferos dolos
Vitans Hæreſis impiæ.
Vix Hispania te nobilis excipit,
Conſumptis opibus, queis juga detrahas
Captivis, properas te quoque vendere,
Ut fratres redimas tuos.
Nobis, Summa Trias, parce precantibus:
Da Petri meritis ſcandere ſydera,
Ut tandem liceat nos tibi perpetim
Gratum promere Canticum.

HYM-

HYMNUS ALTER.

Ordinis nostri Pater, atque Custos,
 Petre, Captivi Populi Redemptor,
 Quos tibi laudum canimus, benignus
 Excipe plausus.

Te Deo, sacræque Dei Parenti
 Vota Captivi gregis offerentem
 Virgo dignatur recreare sancti
 Lumine vultus,

Indicat cælo tibi lapsa Virgo
 Rem sibi gratam fore, Filioque,
 Cultui si Religio sacretur

Virginis Almæ,
 Quæ salutarem miseris, piæque
 Porrigat dextram, juga Barbarorum
 Quos premunt, ne destituant avitæ
 Dogmata Legis.

Virginis vocem subito sequutus,
 Charitas nunquam pia quò tepescat,
 Te, tuam quarti sobolemque voti
 Nexibus urges,

Laus sit excelsæ Triadi perennis,
 Quæ Petro tantum tribuens honorem,
 Ejus & nobis meritis det almæ
 Gaudia Vitæ.

HYMNUS TERTIVS.

M Agnæ dicatus Virgini,
 Et Virginalis Ordinis
 Parens pudorem consecrat
 Intaminatum Virgini.

Idem Propheta nobilis
 Futura cuncta prævidet:
 Hunc ore Custos Angelus
 Et Virgo dignatur suo.

Fœlix beato funere
 E corporis custodia
 Solutus horâ, creditur
 Qua natus in terris Deus.

Gaudet chorus Cælestium
 Novo triumphans hospite:
 Gaudet solum tam nobili
 Fultum columnâ, & cardine.

Pastor, precamur, optime,
 Gregem tuere candidum;
 Captos redona Patriæ
 E barbarorum vinculis.

Laus sit Parenti debita,
 Virtus, honorque Filio,
 Tibique, Sancte Spiritus,
 Qui vivis, & regnas Deus.

De S. Petro Paschasio-

HYMNVS.

Mater Paschasium Relligio sacris
 Certet promeritum tollere plausibus,
 Qui lauri implicitus tempora frondibus
 Alto regnat in Æthere.

Doctrinæque Petrus laudibus inclytus
 Partitus miseris verba fidelibus,
 Christi præco tulit per Populos tuum
 Nomen, Rex bone Cælitum.

Non illum tumida pompa superbiæ,
 Non Mundi instabilis deliciæ trahunt:
 Captos Christiadas ut redimat tuo
 Se, Virgo, facrat Ordini.

Armis conspicuus Paschasius novis,
 Pugnas sydereas strenuus integrat,
 Nolascum studio perpetuo sequens
 Sacræ militiæ Ducem.

Vitæ curriculum, laurea funeris,
 Mortales, Superi, dextraque Numinis,
 Miris prodigiis Paschasio decus
 Sancti nominis asserunt.

Divinus Genitor, Natus & unicus,
 Utriusque & Amor Spiritus evehat
 Omnes Paschasii per merita ad Polum,
 Qui laudes celebrant suas.

HYMNVS ALTER.

P Laude captivi populi Redemptor ,
 Numinis Matri facer Ordo plaude :
 Filii magni celebra sonoro

Carmine laudes .

Petrus hic dignus Domini Sacerdos
 Ore facundo , calamoque sacro ,
 Grande munimen Fidei , salutem
 Attulit Orbi ,

Barbaras terras petit , ut catenis
 Eximat captos populos fideles :
 Igne divino rutilans pericla

Cuncta laceffit .

Quot laborantes ope sublevavit !
 Vincla dissolvit miseris , diserta
 Voce Mauros innumeros vocavit

Christi ad Ovile .

Ut suis tandem raperet catenas
 Fratribus , lætus tulit ipse vincla ,
 Pertulit mortem , ceciditque sancti
 Martyr amoris .

O Deus nostræ columen salutis ,
 Da Polum Petri meritis subire ,
 Quisquis illius pietate vera

Nomen honorat .

Laus Patri Summo , Genitoque semper ,
 Quique procedit simul ex utroque
 Spiritus Sanctus celebretur æqua

Laude per ævum .

HYMNVS TERTIVS.

Cives beati plausibus
 Divina tollant munera,
 Quæ charitatem barbaris
 Testata sunt Paschasil.

Demit catenas plurimis:
 Mox deficit pecunia:
 Pro pignore ipse in vinculis
 Hæret triumphans gaudio.

Querit Tyrannus arrogans,
 Quid Petrus in sinu ferat?
 Fragmenta panis illico
 Permutat ille floribus.

Offerre flagrat Hostiam;
 Sacer Minister deficit:
 Christus Minister adfuit
 Beata monstrans vulnera.

Lumen Fides adaugeat,
 Spes læta pectus reboret,
 Incendat alma charitas
 Petri sequuta incendium.

Concede, Sancta Trinitas,
 Laudes Petri canentibus
 Ut vincla solvantur reis,
 Quos nexus urget criminum.

De

L I B E R. 83
De S. Raymundo Nonnato.
H Y M N V S.

Dive, quem terris genitum negamus
Legis immunem, miseram in auras
Qua genus prodit profugi a beatis
Sedibus Adæ.

Matris extinctæ latus ense apertum
Edidit partum, melior parente
Cui Parens Virgo fuit, obstetrixque
Præbuit ulnas.

Fortè Nonnatum quoque fama dicit,
Namque cælestes habitare visus
Moribus sedes meritò negatur
Incola terræ.

Solis immensum superat nitorem
Afferens Mundo Radios perennes:
Hinc bene infanti dedit auspicatum
Omina nomen.

Nil puer magnus puerile spirat:
Lacte nutritus pietatis almo,
Semper indulgens precibus, facrasque
Fusus ad aras.

Ut sibi Virgo Genitrix, Magistra,
Callis, Exemplar, Clypeus, Patrona,
Esse dignetur, gemitu perenni
Sydera pulsant.

Hæc Redemptorum jubet aggregari
Cœtui, nuper miserata victos
Ipsa cui mirum, manifesta multis,
Præbuit ortum.

Semper Æterno sit honor Parenti,
Filio æternum decus, ex utroque
Fonte procedens celebretur omni
Spiritus ævo.

HYMNVS ALTER.

Pennis amoris excitus ,
 Quas nulla frænant æquora ,
 Ad barbarorum littora
 Servus Mariæ navigat .
Captiva solvit agmina ,
 Quæ pressa vinclis ingemunt :
 Dum deficit pecunia ,
 In pignus ipse traditur .
Ut eximat discrimine
 Salutis almæ proximos ,
 Sui libenter prodigus ,
 Fit charitatis victima .
Legis nefandæ plurimos
 A servitute liberat ,
 Pendentis e ligno Crucis
 Divinitatem prædicans .
Tormenta ridet horrida ,
 Longaque morte pascitur ,
 Dum labra claudit aurea
 Seræ ligamen ferreæ .
Gliscente fama Pontifex
 Ecclesiæ inter Cardines
 Istam perenni robore
 Fortem Columnam seligit .
Sit laus Patri cum Filio ,
 Et Spiritu Paraclito ,
 Qui per Raymundum eruat
 E vinculis nos criminum .

HYM-

HYMNVS TERTIVS.

O Ter beate , cui Sacri
Divina dona Corporis ,
Quo nos Redemptor recreat ,
Chorus ministrat Cælitum .
Tardat Sacerdos , ultimâ
Quæsitus horâ , præbeat
Ut alma vitæ munera
In mortis atræ prælio .
En veste amicti candida ,
Crucisque Rubræ , & Cærulæ
Signo notati , deferunt
Cæleste Munus Angeli .
O grâta Cælo firmata ,
Quæ non abhorrent Principes
In gaudiorum Regia
Astare sueti Numini .
Vitæ refectus pabulo ,
Palmis onustus , Lilio
Ornatus , arces syderum
Felix Raymundus petit .
Portenta lites finiunt ,
Quas inter Urbes plurimas
Intaminati Corporis
Vota excitarunt anxia .
Sit laus Patri cum Filio ,
Et Spiritu Paraclyto ,
Qui per Raymundum eruat
Ecriminum nos vinculis .

EPIGRAMMATUM

Libri Sex.

LIBER PRIMUS,

In quem referuntur Dysticha Centum
 In Cæleste Munus exorti Filii
 Festo B. Stanislai die collatum
 Excellentissimo Principi Joanni Baptistæ
 Pamphilio .

P R O Æ L U S I O .

UM affirmaverit Socrates apud Plato-
 nem; tunc se homines ostendere Dei
 sobolem, cum unum, aut alterum di-
 gnum Poetæ nomine Carmen emittunt,
 prodigium videri non debet, si quæ in
 dies carmina prodeunt, plerumque Poe-
 tæ digna nomine minimè videantur. Quid ergo? Car-
 men omnino scribendum non est, aut perpetuò revo-
 candum ad limam? Hoc quidem plerumque præstan-
 dum est; ac licet Natura nos doceat, aliquando pul-
 chriora esse, quæ brevi, quàm quæ diuturno studio
 molimur, cum Quercum Cedrus, Iris nubes, Elephan-
 tum, & Urfum Homines vincant: ea videlicet, quæ
 ipsa Natura citius effingit, superent illa, in quibus
 con-

condendis operose cunctatur; nihil tamen ridendum magis, quam si Extemporalem te Poetam semper esse profitearis. Æternitati, si licet, plerumque pingendum; quamvis & egregii Pictores identidem in experimentum artis eximie, cui querendum non sit a cunctatione præsidium, carbone aliquid ex tempore delinient in pariete. Utcumque tamen plerumque pluteum cadas, & unguem demordeas in iis fingendis, quæ Horatii præcepto notum in annum premenda sunt; tentandum tamen identidem Extemporale Carmen, ad quod vel necessitas urget, vel gratus animus incendit, non ambitiosa, sed amante festinatione: quam si profitearis ingenuè, ut sæpe in Epistolis Sanctissimus vir Hieronymus, non deerunt fortasse, qui eam tibi vitio vertant. Causam asserre supervacaneum est. Iniquissimum est Literati Vulgi tribunal, quod Poetas ex properatis aliquando carminibus nescio qua indolis malignitate metitur. Hoc fortasse veritus ingeniosissimus vir Franciscus Petrarca, cum juvenis effudisset Carmen, quod Africam inscripsit, licet referrum sententiis sit, plentique poeticæ fictionis, & magna præterea in eo sit vetustatis, & naturæ cognitio, magna vis eloquentiæ, quia ultimam tamen illi non imposuit manum, affirmat in Epistola, quam scribit Posteris suis, raro Patrem aliquem extitisse, qui adeo mœstus Filium unicum in rogum iniecerit, ut ipse hilaris Opus illud flammis abolevisset. Cumque Veronæ plurimi obviam illi honoris gratiâ progressi Africæ carmina recitarent, quotiescumque a sermone ansa illis exhibebatur, effusus in fletum est, &, ne ulterius pergerent, flagitavit. At ille frustra metuit, ne sui mensuram ex Opere illo posterî peterent: perinde ac insanirent, qui Virgillii vires ex Moreto metirentur, & Homeri ex Hymnis, aut descriptione pugnae Ranarum. & Murium. Verendum id illis est, qui, utcumque alia conentur per annos

plurimos elaboranda, dignum operosa curâ carmen fortasse non cudent. Intetim quæ nostris e Vatibus excepturi estis carmina, qualia demum cumque sint, idem certè Argumentum pertractant Epigrammata Centum Dyftichis comprehensa: & in genere quidem Exornativo, quod arduum profectò est, cum facilius eadem amaro felle tingantur. Sedenim unum, aut alterum tantum scribere præstitisset, omnium plausu excipiendum, & memoriæ fortasse mandandum? Ut uberi exultaremus copiâ, amor, & gratus animus imperavit. Ceterum profectò nullum latet, in Epigrammatis non semper aculeum requiri; nativum aliquando candorem amari. At in nostris utinam utramque laudem desideraturi non sitis. Præterea qui, cum sententia in brevissimum carmen cogitur, exigunt perpetuò styli majestatem, ut iniquos se judices fateantur, Ovenum, aliosque legant, qui Dyfticha illustria scripserunt. Neque verò cum Martiale professi:

Ista quidem mala sunt: quasi nos manifesta negemus:

Illud deinde addimus.

Sed tu non meliora facis.

Libentius usurpamus aliud ejusdem:

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam,

Dyfticha quod bellè pauca, Sabelle, facis:

Laudo, nec admiror. Facile est Epigrammata bellè

Scribere; sed Librum scribere difficile est.

Quod si hoc ille affirmat de Libro, in quo magna est rerum Varietas, ut proinde commodum de quavis Epigramma condi possit; quantò magis adhiberi potest hic excusationis clypeus ab iis, qui plurima ludunt in unum, idemque Argumentum?

Demum cum eodem lepidissimo Vate proludimus:

Da veniam subitis: non displicuisse meretur,

Festinat, Cæsar, qui placuisse tibi.

Idi-

LIBER PRIMUS.
Idibus Novembris

89

BEATO STANISLAO KOSTKÆ

*Consecratis suavissimus filius exortus est
Excellentissimo Principi*

JO. BAPTISTÆ PAMPHILIO ;

*Qui , præter cætera beneficia Societati Jesu
collata , excitatum a præstantissimo Patre
Templum absolvit , in quo Stanislai
Corpus est reconditum , eidemque
Sanctiss. Adolescenti Sacellum
molitur erigere munificentia
prope regali .*

1. **Q**uod tua sint Cælo, Princeps, gratissima dona ,
Nuntius iste tibi venit ab axe Puer .

Ad Infantem .

2. Regnante magno Patruo exortus Pater .
Kostkæ in triumpho nasceris : par es Patri .

*Ultero ingestum Beati Stanislai donum
admiramur .*

3. Munera quæ potuit meliora rependere Kostka ?
Dulce o blanditi Cælitis ingenium !

Augu-

Augurium.

4. Alma dies Kostkæ, risisti fausta merenti
 Quæ nunc Pamphilio, concolor usque redi.

Aliud.

5. Hunc tibi Pamphiliæ custos, tutelaque Gentis,
 Dat natum, Princeps. Dic mihi quantus erit?

Ad Principem Patrem.

6. Auro animi nectar, natosq; emis, astraque, Princeps.
 Nunc certè clausum possidet arca Jovem.

*Cur non exortus sit Infans ante reditum
 Excellentissima Rossani Principis.*

7. Expectas Aviaë reditum, Puer. Hac sine magnum
 Nil parit Urbs. Mundi nec parit ipsa Patres.

De Infantis pulchritudine.

8. Dignatur Pueri in vultus descendere Kostka.
 Formosi hic magnum Cælitis instar erit.

Puer Cæli munus.

9. Kostka auget vitæ pretium. Hoc est vivere, Pupe:
 Præcipuo Cæli munere posse frui.

Ad

Ad B. Stanislaum.

10. Haud Princeps donata colit te ob præmia, Kostka;
Te propter tantum præmia at ipsa placent.

B. Stanislai Gratus animus.

11. Illibata fides Kostkæ, candorque Polonus,
Quid Patri melius redderet, haud reperit.

*De B. Stanislao Deiparam appellante Matrem
suam, & religiosissima Principe
Infantis Matre.*

12. Divinæ est Numen Genitrix experta Dianæ,
Quæ fœvit Genitrix Præsidis esse sui.

*Hac die triumphasse Fabiam Maximum
perhibet Honufrus in Fastis.*

13. Dum citus exoreris, vincens Fabium erigis Urbem,
Sunt Quadriga Inopum corda, triumphus amor.

Ad Infantem.

14. Quæ meliora tibi exoptem, suavissime Pupe?
Ut te amet, ac dicat Kostka, fuisse suum.

Ad

Ad munificentissimum Principem .

15. Dum gazà ditas Inopes , atque erigis Aras ,
Non certent donis vincere te Superi ?

Aliud .

16. Omnia das Superis : non speres omnia, Princeps ?
Quis vinci facilem dixerit esse Deum ?

Cur Infans natus sit aurora surgente .

17. Aurora exoriente Puer prodivit in auras .
Hoc unum deerat , cætera solis habet .

Aliud .

18. Est genitrix Aurora , pudor namque ornat in axe
Matutam , & Matris fulget in ore tuæ .

Orante Religiosissimo Patre filius exoritur .

19. Auspiciis nasci haud poteras melioribus , Infans ;
Fausa etenim Genitor , dum rogat , illa facit .

Aliud .

20. An te vota ex Axe , Puer , rapuere Parentis ?
An subito ad Cælum vota tulere Patris ?

De

*De Religiosissimis Principibus
Pueri Parentibus.*

21. Hoc munus Patri indulsere, an fydera Matri?
Hoc certè dignus munere uterque fuit.

Ad Patrem munificentissimum.

22. Aureus oblatum tibi ob aurum redditur Infans.
Hujus, at innocuè, dèxtra Midam referet.

Ad eundem de B. Stanislai munere.

23. Magnus, qui superis tibi munera mittit ab oris,
Nec magnus, Superùm munera qui recipis?

*Ad Fabium Maximum, qui hac die olim
triumphavit, respicit ludus quatuor
Anagrammatum:*

Roma, Mora, Amor, Maro.

24. Roma, tibi Fabii placuit Mora? Et hic erit Infans
Urbis Amor: Merita hunc ferret ad astra Maro.

De B. Stanislai munere.

25. Omnia qui spondent Divi, jam plurima donant.
Haud levius Superis dicere, quàm facere est.
Aliud.

Aliud.

26. Nulla tuis digna auspiciis quia sydera, Divi
Auspicium præbent, quo emeritare, Puer.

*Cur Infans appellandus sit Innocentius
Stanislaus.*

27. Est nomen Innocentie Stanislaus
Puer ergo ab Innocentio petat nomen.

Nascitur orante Patre.

28. Exempla incurrunt Nato quæ prima Parentis
Votorum ut pennis discat ad astra rapi.

*De B. Stanislao, cujus in manibus pingitur
Infans Divinus.*

29. Alma suum Kostka Puerum dat Virgo: Parenti
Dans alium has Charites a Maria didicit.

B. Stanislao Sacellum eriget Pater.

30. Fit Niobe infælix contempta ob Numina Marmor.
Kostka oblata sibi ob Marmora dat sobolem.

Festa

*Festa B. Stanislai dies dilata est in Idus
Novembris.*

31. Addicta hæc Kostka quoniã fuit, hanc amat Infans?
Kostka diem an legit, qua hic oriturus erat?

Ad Infantem.

32. Te nascente, Puer, Charites rifere, faventes
Quas Kostka ad cunas misit ab axe tuas.

*Postquam a gravi agrotatione convaleuit
liberalissimus Pater, filius exoritur.*

33. Protrahit ille ævum, qui munera donat egenti?
Qui Kostka, in natis usque superstes erit.

B. Stanislai gratus animus.

34. Gratia uulla vicem peperit, nam Gratia Virgo est?
Virgo Kostka parem nunc peperit Charitem.

Ad Principem Patrem.

35. Eduxisse potest qui Abrahamæ de Marmore natos,
Dat tibi pro oblati Marmoribus sobolem.

Aliud.

Aliud .

36. Ipsa quidem tibi dona placent. Quantum ipse beatas
 Auctor Kostka sacri muneris auget opes !

De B. Stanislai dono .

37. Scire piget Pueri decora, & decora inclyta Patrum:
 Sufficit a Kostkæ namque venire manu .

Aliud .

38. Quid parva Pueri membra despicias ? Kostkæ
 Beata quicquid præbuit manus , grande est .

Amica controversia de Pueri nomine .

39. Reor esse idem , Puerum Innocentium dici ,
 Infante petere aut nomen a Stanislao .

*Deiparam Stanislaus Matrem suam
 appellabat .*

40. Si Stanislao Genitrix fuit optima Virgo ,
 Quem Stanislaus donat , erit Puero .

Ani-

*Animi demissio Religiosissimorum
Parentum .*

41. In Patrem Genitrix, in Matrem hæc dona retorques
Dum Pater, alterutrū haud dona minora manēt.

*Novembribus Idibus natum se fuisse dixit
Divus Augustinus in Lib. de Vita Beata.
Ad Puerum de doctissimo Patruo nunc Eminentissimo Principe Benedicto Pamphilio .*

42. Hac Phœnix Sapientum ortus luce . Ingeniorum
Monstra imitabere, quæ sunt tibi , Pupe, domi,

Ad Infantem de hisce carminibus .

43. Ipsa etiam ad cantus animas quæ Marmora, Solem
Te vatū plausus dixerit esse , Puer ,

*Ad Principem Patrem ,
De B. Stanislao .*

44. A te qui tanta accepit , nil præstet ? Amanti
In pugna vinci non pudeat Superos ?

*De Eminentissimo Cardinali Fachinetto
Magno Infantis Avunculo.*

45. Si Regna Patruī Maximi vidit Pater :
Avunculi tu Regna spectabis, Puer.

Ad Infantem.

46. Invectum Kostkæ quamprimùm, Pupule, pennis
Ipsi etiam noscent te, reor, Antipodes.

De B. Stanislai Aspiciis.

47. Faustum est, fœlici nasci sub sydere? Faustum,
Lucem sub magno Cœlite inire, puto.

Aliud.

48. Ut Cœli munus, crescet pulcherrimus Infans :
Et documenta dabit, quo sit sub Præsīde natus.

*De Patre Superis Munificentissimo .
Respicitur ad Fabulam Deucalionis,
& Pyrrhæ.*

49. Orti sunt homines projecto e Marmore ? Nati
Oblata ob Superis Marmora sunt Homines .

Ad

Ad Infantem.

50. Quis non miretur te, Pupule, qui videt ipsi
Delicias Superum te tribuisse choro?

B. Stanislai gratus animus.

51. Se vinci metuens, si Principis augeat aurum,
Indulgens Natum Kosłka: Ero victor, ait.

*Ad Infantem,
De Excellentissimi Patruī Benedicti
Pamphili Sapiaientia.*

52. Te digna exoptas, Infans, si carmina, Phœbum
Exora, ut Patruo suggerat illa Tuo.

Ultroneum B. Stanislai munus.

53. Blandum est, tradere dona, cum rogaris.
Quantò blandius, antequam rogeris?

Ad Patrem Munificentissimum.

54. Haud Superi donāt, solvunt tibi Pignora, Princeps.
Haud amor hic largus, gratus at est animus.

Aliud.

55. In te qui Superûm , Princeps , non sentit Amorem,
 Infanit , lævâ aut carpitur invidiâ .

*Filium fuisse Stanislai munus
 nullus inficiatur .*

56. Haud quisquam hæc tribuit Fortunæ.Roma fateri
 Prodigia haud facili credulitate solet .

Aliud.

57. Terrarum si unquam Sapientia ludit in orbe ,
 Hos certè ludos Ætheris aula probat .

Ad Infantem.

58. Est Kostkæ auspiciû magni tibi Numinis instar .
 Magnum Kostkæ cum Numine fœdus inest .

Aliud.

59. Famâ implet Urbem vix ortus , Pupule ? Adulto
 Impar hospitium maxima Roma dabit .

De

*De Filio.**Ad Munificentissimum Patrem.*

60. Sperasti lucrum prudens mercator . Emebas
Auro , & Marmoribus Tempia animata Dei.

Ultroneum B. Stanislai munus.

61. O quid non Superi præstent in vota vocati ?
Si non orati hæc munera dant Superi ?

Augurium. .

62. Kostkæ addicta dies faustas quem fudit in auras ,
Cura erit hic Kostkæ , delictumque , Puer .

*Postquam e gravi agrotatione Pater convaleuit ,
Filius exoritur .*

63. Te rapto, invidiæ haud Inopum paria astra fuissent.
Reddunt Te , ac , Patrem quæ referat, sobolem.

*De B. Stanislao sobolem donante, eodemque
sæpe viso pugnare in Scythas ,
& Turcas .*

64. Das prolem Virgo ? Sic , Pacis signa sequutus
Kostka , Scythas bello fundis , & Odrysios .

Ad Patrem .

65. Dilectus Cælo , Princeps , tibi nascitur Infans .
Dilectum Cælo quis neget esse Patrem ?

Aliud .

66. Extra fortunam est quicquid donatur Olympo ,
Cui gazas linguas , sydera dant sobolem .

Ad eundem Principem Pauperum Patrem .

67. Usque adeo Populus Te diligit , ut sit hic Infans
Delicium Patris , delicium Populi .

*Martialis verba parum immutata ad illustrius
argumentum detorquemus .*

68. Quantum jam Superis, Princeps, Cæloque dedisti?
An, tibi quod solvat, non habet arca Dei ?

*Ad Infantem
De B. Stanislai auspiciis .*

69. Sub Marte exoreris ; Fidei namque Ægis , atroces
In Thraces Fulmen Kostka , Puella , fuit .

De

De fœlicissimo Infantis exortu .

70. Fœlix , quæ blandis sonuit vagitibus ædes :
Exorto haud fœlix sic Jove Creta fuit .

De Infante suavissimo .

71. Qui Stanislai Puer aureus ore salutat
Auroram , plaudit , non gemit ille Puer .

*De eodem
Augurium .*

72. Quem Koftka indulfit terris , hic moribus infans
Custodis mores præferet usque sui .

Idus Novembres sacræ erant Junoni .

73. Est Juno Lucina tibi Divina Virago :
Hæc tibi lac , Infans , præbeat Alma Parens .

*Ad Patrem Stanislao Munificentissimum
De Filio .*

74. Si vivum , Princeps , Tibi Templum Numinis ultro
Reddit Koftka , ipfas haud tibi reddet opes ?

Ad eundem Patrem .

75. Oscula dum nato das , Princeps Optime , Cæli
Tantum, inquis, Puer, in te mihi dona placent .

De Stanislai munere .

76. An Divi dent verba , patet . Qui prodigit aurum
Pro Cælo , hic aurum fuscipit , & sobolem .

Augurium Diuturnæ vitæ .

77. Quæ sibi adempta , olim raptò juvenilibus annis ,
Lustra suo blandus donabit Kostka clienti .

Ad Infantem .

78. De te non hominum nascuntur gaudia tantum ,
At ipfis præbes gaudia Cælitibus .

Nascitur surgente aurora .

79. Auroram expectas oriture ? In Tethyos undis
Sol lateat . Pandes pulchrius ipse jubar .

De

*De Pulcherrimo Templo a Pamphiliis
Principibus erecto, & exorto
Infante.*

80. Quod pretium Kostkæ pro Æde? Illa colonia cæli
Sit quamvis Ædes, quàm minor est pretio?

De B. Stanislai munere.

81. Dum Puer æthereâ tingendus nascitur undâ,
Has Stanislai quis neget esse nives?

*De eodem plurimos Infantes ad vitam
revocante.*

82. Diligit infantes infans. Aut Kostka puellis
Indulget primò, restituitve dies:

*Jovi sacra olim erant Novembres Idus:
Ad Infantem.*

83. Hæc fabuloso sacra lux fuerat Jovi.
Eris juvando Jupiter Quiritibus.

*De B. Stanislao, & Filio Domitiani,
cui assentatus est Martialis.*

84. Lufit ab axe, nives calvi dum Cæsaris infans
Spargeret? Hic Puerum donat ab axe Puer.

Ad

*Ad munificentissimum Patrem
Societas Jesu ipsi devotissima .*

85. Pro nobis grates Divi tibi reddere , Princeps ,
Incipiunt. Kostka haud unicus astra tenet .

*B. Stanislaus interiit decimo octavo
Kalendas Septembris .*

86. Cur in Novembres Kostka distulerit suum
Idus triumphum , pandit hic causam Puer .

Faustum Infanti Auspicium .

87. Saturni procul astra . Tui nam Praesidis , Infans ,
Kostka perpetuus risus in ore fuit .

De Infante Stanislai munere .

88. Alternis quondam si frater venit ab astris ,
Pro se Polluce an Castora Kostka dedit ?

*De Tusculano Musarum Monte
In Regali Villa Excellentissimæ Avia .*

89. Qua cunas lauro ornamus tibi , Pupule , nuper
Aldobrandini gloria ruris erat .

Aliud.

Aliud.

90. Aldobrandino quæ colle evolvitur unda,
 Illa mihi posthac Castalidum imber erit.

*Virtutis triumphus
 In Religiosissimo Principe Pueri Patre.*

91. Estis, Io, Superi : Cælo caput erige virtus.
 Est cordi Superis, fydera quisquis amat.

Ad B. Stanislaum Mortuorum excitatorem.

92. Innumeros vitæ qui, Stanislae, redonas,
 Huic vitam indulges primò : erit illa brevis?

Idus Novembris Sacræ olim erant Janoni.

93. In axe quamvis pingat Heroum viam
 Lucina Juno, lac tibi haud præbet, Puer.

Ad Integerrimum Infantis Patrem.

94. Pignora dant fidei Superi : Immortalis in astris
 Namque eris, hîc etiam in Prole superstes eris.

De

De eodem Munificentissimo Principe .

95. Quem genuit, magnoq; emit quem prodigus auro,
 Nomine multiplici hunc dixerit esse suum.

Ad eundem .

96. Te liberalem dixerō? Reor avarum ,
 Magnanime Princeps: fœnerator es prudens .

Eidem Augurium aliarum Prosperitatum .

97. Quid precer, o Princeps? Fausta cum Sorte quotannis
 Pamphilio redeat candidus iste dies .

Ad Infantem de optimo Parente .

98. Sacra facit Vates . Tibi sydera , Pupe, precatur ,
 Moribus ut vivas Patris , at ille suis .

Cur serenus fuerit Stanislai dies.

99. Kostkæ addicta dies roseam cur lampada proferens
 Nubibus expulsis? Hic nitor est Pueri.

*De Idibus Novembribus ,**Quibus exortus est Innocentius Stanislaus
 Pamphilius .*

100. Majæ Mercurium , Augustæ peperisse feruntur
 Idus Dianam . Præstant utrique Novembres .

In

In hæc Dyfticha

A Decem Rhetoricæ Auditoribus dicta

Extemporale Epigramma
Sapientissimi, & Celeberrimi
P. Antonii Vieiræ Societatis Jesu
Tunc Romæ degentis,
Effusum ab illo exeunte ab Academia
post hæc Carmina audita.

P Amphiliâ Sponsâ Musa est fecundior ista.
Illa Unum, Pueros edidit ista Decem;
Infantem illa dedit, doctè dedit ista loquentes:
Illa Novem Menses distulit, ista Diem.

Distichon Egregii P. Caroli Bovii S. J.

Parva quidem, Pueri sed rara crepundia collo,
Tam citò quod fuerint edita, Prodigium est,

EPIGRAMMATUM

LIBER SECUNDUS,

IN NIVES DEVOLUTAS

Pridie Kalendas Ianuarias Anni 1670.

Epigrammata Centum totidem

Distichis comprehensa.

PROLUSIO.

CUM artificium variandi formulam, & sententiam edocebamus, quæ una est ex præcipuis Rhetorum laudibus, eademque animos jucundissimè suspendit, adeo ut admirationis mater, aut filia dicatur Iris, eò

quòd

Mille trahat varios adverso Sole colores,
contigit, ut Nix ultima Decembris die Romam velaret. Placuit hinc exempla desumere illius, de qua tunc sermo nobis erat, Varietatis, utque unam, & eandem rem multipliciter exhiberemus, candidissimam nivem plurimis poeticis pigmentis coloravimus. Accipite faustis auribus Epigrammata Centum totidem distichis comprehensa, ad quæ scribenda non a quovis fonte aquam nostras in arcolas derivavimus, sed tantum ex celebri loco ab Adjunctis: imò ne ab hoc ipso quidem, quæ latè patet ad omnia, quæ rem circumstant, sed quæ solummodò animadvertit Tempus,

LIBER SECUNDUS. 111

pus, quo res ipsa contigit. Quærimus ergo, cur e Cælo devolutæ sint nives pridie Kalendas Januarias, & licet magna ex parte contabuerint eodem, quo lapsæ sunt, die, tamen ipsas etiam Jani Kalendas candore notaverint.

*In mites Divi Sylvestri nives
temperantes frigus.*

1. **N** Ec tu Sylvester, quavis nive contegis Urbem;
Urbanus, lenis si nive frigus, eris.

In ejusdem Divi Sylvestri nomen.

2. Sub nivibus Sylvæ hybernis plerumque laborant.
Sylvestro hinc albet sacra dies nivibus.

*In Soracte Monte Divus Sylvester
delituit.*

3. Candida sunt nivibus Soractis culmina; Romæ
Sylvester Montem fingit, ubi latuit.

In

*In eundem Divam Sylvestrum , qui
Constantinum Cæsarem sacro
fonte lustravit .*

4. Cum Constantinum liquido abluit Æthere , primas
Sylvester tribuit tunc tibi , Roma , nives .

*Ænigmaticè innuitur , amictam nive
Romam fuisse festo Divi
Sylvestri die .*

5. Sylva nives Romæ defert ? Ediffere . Distat
Urbe nemus : Romæ ferre nives poterit ?

*Ultima Decembris dies sacra est
Divæ Columbæ Virgini ,*

6. Intacta nive candidior petit astra Columba ,
Virgineasque suo spargit ab Axe nives .

*Cur ante Divæ Euphrosinæ diem
Roma nivibus obruatur ?*

7. Euphrosinæ latuere nives sub veste Virili :
Sub quibus Urbs lateat , nunc dedit illa nives .

Ulti-

Ultima Decembris dies Divo Barbatiano addicta est .

8. Barbatiani festa dum redeunt senis ,
Vis tanta ab astris labitur canæ nivis .

*Dum instat octavus post Natum Divinum
Puerum dies , labuntur nives .*

9. Munifica his olim rorarunt astra diebus ,
Candidaque hæc nivei sunt monumenta Dei .

*Martialis lusum ad illustrius argumentum
detorquemus .*

10. Qui siccis blanditur aquis , & ab Æthere ludit ,
Arbitror has pueri Numinis esse nives .

Ex eodem Argumento aliud eruimus .

11. Candorem qui poscit , amatque nivalia corda ,
Divini has Pueri quis neget esse nives ?

In idem argumentum .

12. Sunt nivei soles , pueri qui Numinis ortum
Concelebrant : siccis hinc decorantur aquis .

*Post natalitia Divini Pueri festa
decidunt nives.*

13. Labere nix : niveus Puer est , Puerique Corona ,
Joannes nix est , & Pueri Innocui .

In SS. Pueros Innocentes .

14. Vim nivium magnam tellus donavit Olympo :
Miraris , Cælo si cecidere nives ?

*Cur delapsæ pridie Kalendas Januarias
consequenti die nives solvantur .*

15. Cras dissolventur canentia vellera ; namque
Divini Pueri cras rubuere nives .

Ex eodem Argumento Omen .

16. Lapſa hodie nix , cras Dio tingenda cruore est .
Fertilis est annus , cum rubuere nives ,

*Post lapsas nives mitius aliquandiu
frigus fuit .*

17. Bethleæ sub rupe nives læſere Tonantem :
Ablatus rigor est a Puerō nivibus .

In

In idem Argumentum.

8. Miteſcunt lapſa nive frigora ; mite puelli
Numinis ingenium nam didicere nives .

*In ſæſtivas Exquilinæ Virginis nives,
& hybernas Filii .*

9. ſæſtivis nivibus Romæ blandita Virago eſt :
Hybernis Infans ludit , at innocuis .

*In eaſdem Divini Pueri nives tem-
perantes frigùs .*

10. ſæſtivis nivibus Genitrix Divina calorem ,
Frigoraque hybernis Filius imminuit .

*Cur nivibus operiatur Roma a Puerò
Divino , qui Caleſtem ignem
in terras detulit .*

11. Igneus eſt Infans : niveo cur labitur imbre ?
Virgineas ignis nam fovet ille nives .

*Delapſæ poſt natum Divinum Puerum
nives frigus imminuunt .*

12. Glacies adurit improba igneum Deum ,
Qui nunc Quiritum temperat frigus nive .

*Qui nunc candido nivium velamento
Romam induit Divinus Puer,
Cunas habet in Exquilino Templo a nivibus
deliniato.*

23. Ubi ceciderunt Matris æstivæ nives,
Sunt Filii Cunabula. Ut nives amat!

*Lusus ex eo, quod ultimo, & primo anni die
Roma nivibus tegatur.*

24. Labuntur anni, Romulæ perstant nives.
Riphæa vincet antra Romanum gelu.

Hoc ipsum Ænigmaticè exhibemus.

25. Toto anno ningit, nec bis duodena nivali
Hora pluit nimbo. Has, Oedipe, solve notas?

In idem Argumentum.

26. Rarò, inquis, Romæ ningit? Geminantur & anni,
Dum tumultata jacent Romula testâ nive.

Sub initium novi anni labuntur nives.

17. Faustior annus init, cujus primordia ningens
Signavit Cælum candidiore nota.

Cur

Cur ultimo anni die labuntur nives.

28. Debut effæti lux Anni extrema Senilem
Mentiri cano vellere Cæsariem.

In eundem niveum anni finem.

29. Lux Anni postrema nives cur illinit agris?
Credi abiens annus nam cupit innocuus.

*Contra nives ultima infausti anni
die lapsas.*

30. Crescâ notandus annus haud fuit notâ,
Quo Creta cecidit. Craftinum expectent nives.

*Sub finem anni, quo extinctus est
Sanctissimus Pontifex Clemens
Novus, labuntur nives.*

31. In lachrymas nix mesta fluat, dum clauditur annus,
Quo Creta, & Clemens Optimus interiit.

In idem argumentum.

32. Clemens hunc Annum incæpit, Cæloque receptus
Blanditus terris donat ab Axe nives.

*Cur mites fuerint nives , & frigus
aliquandiu temperaverint .*

33. Candidus , ac mitis Princeps demittit amicas ,
Dum suus hic Annus clauditur , Axe nives .

In eundem niveum anni finem .

34. An ficcis lachrymatur aquis sua funera cedens
Annus ? Cur arent ? Sunt senis hæ lachrymæ .

*Cum sicca aqua dicantur nives ,
quærimus , cur his annus defleat
sua funera .*

35. Morientis anni lacrymæ arefcunt : Solet
Siccare namque maximus fletum dolor .

*Decembri mense Saturnales ludi
celebrari consueverunt .*

36. Saturnalitii postrema luce Decembris
Innocuæ præbent ludicra tela nives .

*Eodem , quo lapsæ sunt , die
magna ex parte tabescunt
nives .*

37. Cur totus emori niveus annus nequit ?
Niger emori , qui vixerat niger , solet .

In

*In Lunaria præfagia ultimo Decembris
die vendi consueta.*

Augurium certum primæ anni diei.

38. Prima nivalis erit lux. Nunquam hodiernus ineptas
Scripsit Ephemerides certius Astrologus.

*Lusus in eandem niveam anni
senectutem.*

39. Romanos moriens annus nive conspuat agros;
Hæc est effecti namque saliva senis.

*Cur ultimo anni die Nivibus
canescat Roma.*

40. Nam dici innocuus vellet, nive clauditur annus?
Subvertit Cretam. Noxius ille fuit.

*Ex eadem Creta sumimus
Argumentum.*

41. Candida nix, pariterquæ infælix Candia Cælo
Labitur: illa in humum, hæc Tartara in ipsa ruit.

*Vera Faustitas. Innocentia est: hæc
novo anno ex nivibus ominamur.*

42. Augurium faustum! Innocuū fore quis neget annū,
Cujus prima dies candida sit nivibus?

In idem Argumentum.

43. Dimidium confecit opus , primordia fausta
Qui dedit . Est anno principium niveum .

Futile Argumentum dissolvimus .

44. Ortu nivali tumidus annus tollitur ?
Est semper innocens puer , an ideo & viri ?

Qua die Xenia olim mitti consueverunt , ningit .

45. Saccareum Xenium quia cessas mittere , ningit ,
Conflari ut nivibus ficta placenta queat .

*Ad Moniales , quæ Xenia mittere
prohibentur , ut saltem crustata
liba nivibus conflent .*

46. Dona prohibentur mittere Sacræ Virgines :
At crustula dare nivea quæ leges vetant :

In idem Argumentum .

57. Donare possunt crustula hæc Ascetrix
Referta nivibus , nam queunt dare nihilum .

*In pueros , qui sub initium anni
præstolari solent Sacrarum
Virginum munera .*

48. Ad crustulata liba , quæ Monastriæ
Misere , pueri currite ; at nix faccarum est .

*In Festa convivia , quæ ineunte novo
anno celebrari solent .*

49. Cum nix famem exacuat , bene exortam , reor,
Dum festi opiparè transigi solent dies .

*Quo die delatoribus strena dari con-
suevit , Roma vestitur nivibus .*

50. Est quando dives pipere delator nigro ,
Erit Solacon aeris , si nix cadat .

*In munus nigrum
hac die Exploratoribus exhiberi
solitum .*

51. Exploratorem piperis donare cucullo
Oeconomi parcant : claude , cuculle , nives .

Lusus

Lusus in eosdem Exploratores .

52. Exploratori qua traditur improba merces ,
Ningit luce ? Nigram hanc par fuit esse diem .

In eorundem laudem .

53. Ningit , tibi cum frenata , delator , datur ;
Namque niveos tui timor mores parit .

In idem argumentum .

54. Tantum hodie nix e miti delabitur axe ;
In delatores saxeus imber eat .

*Ad pueros , qui saxa nivibus tegere
solent .*

55. Saxa , puer , tunica potes occultare nivali ,
In delatores si tua tela volant .

In eosdem Exploratores .

56. Hoc tantum argento merces solvenda dolose
Exploratori , quod tribuere nives .

In

In eosdem exploratores invehimur .

57. Exploratores nigra qua luce triumphant,
Alba Romanus cur nive candet ager ?

In eosdem delatores .

58. Ut delatori rigeant ad munera dextræ ,
Lapsæ hodie summo sunt , reor , Axe nives .

*Sensim , ac lentè labuntur nives die ,
qua Fabius Maximus olim
interiit .*

59. Cunctator hodie Fabius excessit. Mora
Dum lenta moritur , tarda cur nix labitur ?
Masculus in fastis 31. Dec.

*In eundem Fabium Maximum
hac die extinctum .*

60. Per montes tractum Annibalem Fabius nive fregit.
Hæ Cunctatoris sunt monumenta nives .

In eundem Fabium Maximum .

61. Qui Romæ Clypeus fuerat Fabius , tegere Urbem
Consuetus , Romam nunc tegit his nivibus .

Ni-

*Nivali hac die extinctus olim est
Titus Livius, qui lacteo elo-
quentiæ fonte manare
dictus est.*

62. Lactea donavit vivens si Livius Urbi
Flumina, dat saltem post sua fata nives.
The. V. hum. t. 24. l. 1.

In ejusdem Titi Livii interitum.

63. Eximius Livj candor candore nivali
Pingitur: hinc albet, dum perit ille, nives.

*Publius Ovidius exul ultimo anni
die fato concessit.*

64. Naso Tomitanas hyemes tolerare coactus,
Queis periit, donat nunc tibi, Roma, nives.
The. vitæ hum. t. 24. l. 1.

Cur in cœnum liquecant nives?

65. Vix orta nix tabescit: hac moriens die
Ovidius illam spiritu impuro enecat.

Ni-

*Nivali hac die interiit Commodus
Cæsar .*

66. Commodus interiit , qua luce incommoda Romæ
Multa , licet mites , nunc peperere nives .
Baron. an.194. num.3.

*Kalendæ Januariæ dicatæ olim erant
Jovi , cujus festa die Roma
operitur nivibus consuetis
fecundare campos .*

67. Studium juvandi nomen imposuit Jovi .
Juvare fuetas arva largitur nives .
Gyrald.I. de anni mensibus.

In eundem Jovem .

68. Delabi in pluvium consuetus Jupiter aurum ,
Nunc spargit , redeunt dum sua festa , nives .

Contra eundem Plutonis fratrem .

69. Haud nive conspergi decet , at fuligine, Romam,
Quondam ubi sunt furvi festa agitata Jovis .

In eundem Jovem.

70. Nivibus dolosi fidat ut nullus Jovis,
Decepta Danae ab aurea pluvia monet.

In idem Argumentum.

71. Et Jupiter serò sapit, ut olim Phryges,
Niveus videri si putat spargens nives.

*Et Junoni addiētus erat hic dies
Jovi consecratus.*

72. In aere creantur nives: regnum aeris
Junonis est: dant festa Junonis nives.
Gyrald. l. de anni mensib.

*Lacteam semitam a Junonis lacte
formatam fuisse fabulantur
Poetae.*

73. Junonis lac in Cælo si procreat astra,
Delapsus in terras fertile erit nivium.

*Lusus in Apollinem, cujus festo Ethnicis
die nivea est Roma.*

74. Imberbis genitor barbatae es prolis Apollo;
Sed canas quare dant tua festa nives?
Alexander ab Alex. lib. 3. cap. 18.

Ejus-

Ejusdem Apollinis senectutem illudimus :

75. Juvenis videri quia cupit , Phœbus genas
Abradit ? Hæc est lapsa canities seni .

In Apollinis annos inquiremus .

76. Phœbe pater , si florebas vel tempore Nævj ,
Confectus senio es : nix tua canities .

*Ad Dionysium Tyrannum Æsculapii
conforem .*

77. Furari auratam Proli , niveamque Parenti
Imberbi poteras , Dionysi , affingere barbam .

*Et Æsculapio sacri olim erant
nivales hi dies .*

78. Magna Æsculapj sylva velabat genas :
Huic sacra dies ningit : ferunt sylvæ nivem .
Gyraldus l. de anni mensibus .

Eundem Æsculapium illudimus .

79. Barbatus sis usque licet , sis denique barba ,
Phœbigena , haud nivea , ast aurea , barba tua est .

In

*In eundem Æsculapium
Archiatrium, ac nives temperan-
tes frigus.*

80. Medici Æsculapj luce labuntur nives?
Si mitigat nix frigora, haud ægris nocet.

*Kalendæ Januariæ consecratæ olim
erant Iuventuti.*

81. Cana est, Juventæ sacra quæ fuit dies;
Cultus inanes forsan irrident nives?
Cic. ad Atticum l. 1. ep. 16.

*Ex eo, quod ultimo anni die Roma
nivibus induta sit, Romana
Innocentiæ argumentum
eruimus.*

82. Quæ niveis anni sub funera vestibus albet
Roma, sui præfert candida signa animi.

*Ad Urbem Romam
Frustra superbientem nivibus suis.*

83. Nive tegit ignes Ætna. Quod nivali annum
Claudas amictu, ne superbias, Roma.

Quæ

*Qua die Lucius Antonius de Alpibus
triumphum retulit, nive
canescunt Romani
Colles.*

84. Ut Africanus audit Africæ everfor,
Quia fregit Alpes Roma, nivibus Alpina est.
Onuf. Panvin. fast. l. 5.

*Concreti nive Romani montes appa-
rent postremo anni die, quo
Cajus olim Marius de Ju-
gurtha triumphavit.*

85. Fraëta Jugurtha Marius hodie Urbem subit.
Usta triumphum ex Africa exhibent nives.
Ibid.

*Romanae fidei hostes Mauri
Ultima Decembris die a Bætica sunt
expulsi.*

86. Devicti monumenta nives albertia Mauri
Dixeris? at Maurus non erat ille niger.
Ant. de Bald. Kal. 55. Virg. 1. Juh. num. 9.

In idem Argumentum.

87. Albescunt Romæ colles, cum Bætica Mauros
Expulit: an saltem nomina pugnam ineunt?

*Quo die Tarquinius Superbus pulsus
a Regno fuit ,
Romam integunt nives .*

88. Qua luce exacti Reges, cur Roma nivali
Veste tumet ? Pulsa ob crimina in exilium .

*Hac ipsa die primi Consules Rempu-
blicam administrare
incaperunt .*

89. Cum Candidati Consules magistratum
Ineunt , & ipsa candet Urbs niveo amictu.

*In Cariotas , quæ Kalendis Ianuariis
mitti consueverunt .
Ad Ponticum
Avarum .*

90. Donari suevit Jani Cariota Kalendis : . . .
Mitte apinas nunc, vel, Pontice , mitte nives.

*Cur exorta pridie Kalendas Ianuarias
consequenti die in fluentem
labem nives abeant .*

91. Canum os mutabunt cras Romæ culmina : Jano
Altera frons Senis est , altera frons Pueri .

*Ianum primum Italiae vinitorem
fuisse perhibet fama.*

92. Sevit in Hesperia Janus vitem. Huic quoniam ævo
Frigida vina placent, nunc dedit ille nives.

*Bellis præesse solebat Ianus, cujus
prima dies nivosa est.*

93. Si Nix vel Jani prohibet pugnare Kalendis,
Clausus erit Janus. Pax trahet alma moram.

In eandem Ianum.

94. Syrmate Janiculum Janus decorare nivali
Tantum debuit: Urbs sub nive tota latet.

*In ipsum nomen Iani, qui anni
janua dicitur.*

95. Janua si alba est, ingreditur qua Janus in annum,
Qui color est Pacis, prælia nulla feret.

*Ineunte anno solemus ominari amicis
diuturnam ætatem.*

96. Cum dare Nestoræ consuevimus omnia vitæ,
Ipse etiam canos induit Urbs nivea;

In eadem Omina plerunque inania .

97. Nivea senectus Urbis effluxit citò,
Hodierna fenii ut omina cadunt irrita .

*In vetustum morem exornandi
domos lauro Kalendis
Ianuariis .*

98. Delapsa nix est , quando velari domus
Suevere lauro . Carmen hinc ornat nives .

*Dum Comitia pro eligendo Pontifice
Maximo celebrantur , candidi
sunt nivibus Romani
colles .*

99. Albus Pontificis color est ; hic labitur astris ,
Ut Patres illum dent citò Purpurei .

In idem Argumentum.

100. Mox regnaturi Senium canentia forsan
Designant nivium vellera Pontificis ?
Regnavit paulò post Clemens X. sa. mc. Octogenarius.

EPIGRAMMATUM

LIBER TERTIUS.

CÆLESTIS PROTEUS.

Sive in multiplicem vultum diei,
quo coronatus est

SANCTISSIMUS PONTIFEX

C L E M E N S X.

Epigrammata Centum. Edita Anno 1670.
& iterum anno 1672.

Carminum Prolusio

D I C T A

Sexto Kalend. Junii anno 1670. In Aula
Maxima Collegii Romani.

Cælestem Proteum, Eminentissime Princeps, fuisse dixeris diem, qua Maximus Clemens coronatus est; si enim formas se vertit in omnes, ut fabulantur Poetae, caeruleus ille maris Vates, optatissima pariter hæc dies multiplici ore videndam se Quiritibus præbuit. Aurora Nubibus obducta fuit. Raris

*itidem Nubibus obsitus aer, dum Purpurati Principes peterent Vaticanum. Mox, dum Solenne fieret Sacrum a Sanctissimo Pontifice, sine ullo Tonitruī strepitu, aut Venti murmure, tenuis Imber identidem decidit: identidem modestus e Nubibus prodixit Sol, qui deinde exultantior protulit frontem, cum exornatus Triplici diademate fuit Optimus Princeps. Prodi-
re visus e Sipario est Syderum Cæsar, ut ipse pariter unā cum infinita mortalium vi ante Coronatum Divinitatis Vicarium procumbente cultum exhiberet illi, qui disperget cum Sole beneficas humano generi manus. Obsequio deinde suo persunctus sub Nubes iterum recessit. Hinc ansa nobis oblata, illas tantū ex innumeris Optimi Principis dotibus carmine representandi, quæ ex multiplici triumphalis Diei ore innuuntur. Quid, inquit, Imbri, & Nubibus cum Imperii Fugæ, cum perpetuo sacrarum Precum studio, & cæteris Egregii Principis virtutibus? Aliquo hæc pacto fortasse convenient, & Philosophica plerunque ratiocinatione unum ex alio inferetur. Arcanis sæcunda sunt quacunque Deum circumstant, ac Deo simillimos Principes. Præfuri tamen interea cogimur, defloratam esse in præsentia, qua unice tueri se poterant nostri lusus, gratiam celeritatis. At cum illi, triduo postquam Cælestis Proteus Romam exhilaravit, delati sint ad pedes Magni Clement-*

mentis, cuius rei testem omnium Sanctissimum habeo (ut in simili argumento Statii verbis utar) a nobis culpam non absuturam credidissemus, si splendor elegantiae ullus illis fuisset appictus, dum subiiciendi nunc erant oculis, utcumque eruditissimis, caterorum, quo exornati non sunt, cum primò subiecti fuerunt oculis Pontificis Sapientissimi.

Quæ sequuntur, publicè dicta non sunt.

Ceterum quemadmodum ineptos Arbitros ingeniorum teruncii facimus, ita præstantium Poetarum censuram veneramus:

Hi pressos incude maligna

Diffingant versus: horum sub pollice vultum
 Ducat Apellæum rudis, informisque Camæna.
 Horum aliquis feriat: dextram ferientis adoro.
 Musarum a sacris alvearibus arceo fucos,
 Ignavum pecus, & stomacho tunc surgit orexis,
 Aggreditur quando Musas is forfice, Apollo
 Quo minui Admeti nollet tonsore capellas.
 Aude aliquid cedro dignum: decoctius affer,
 Illepidum, & crassum dein carmen, Critice, carpe.
 Non tu Mercurii, quod fingo, probas simulacrū?
 En sylvam: molire aliud: talaria, vultus
 Exprime furaces, lignoque imitare crumenam.
 Voti, inquis, modicus fungar vice cotis, acutum
 Reddere quæ ferrum valet, exfors ipsa secandi.

Est, qui de tabulis Zeufis Jove judicat æquo,
Nec phialâ super appositè depinget Jacchum.
Te certè peregrè rapuit non pictus Jacchus.
Pictorè haud illum ars sua, te esse jubet tua Vata.
Hinc te quando tuum conari carmina adegit
Munus, & infœlix subeunda tibi alea, palle
Ceum Lugdunensis Rhetor: dein tetrica quinque
Ora seris claudas, exosa pericula vitans.
Quod placeat carmen, plus tēporis, atq; olei plus
Quærit, ais? Fabium cunctando at vincis, & Urse
Partum infœlicem quarto eluctaberis anno,
Nec vinctus, una quem nocte effuderit alter.
Tuque audes, canis, excusso suspendere naso
Quoscunq; haud tristi Vates mors intulit urnæ?
Vitam agitat? Nigrum Vati celer alline signum.
Quid si nequaquam juvenetur versibus? Atrum
Allinis? Elimat doctâ mors carmina falce?
Ante obitum Patris esse nequit formosa propago?
Si Pater intreat, Therſites Nirea vincet?
Phœbe Pater, cunctare, lyram in cervice proterva
Frangere? Quandoquidē bene vivitur ambitiosa
Paupertate: alios prudens spoliato Poetas,
Ut volucres Cornix. Alienis, Critice, pennis
Haud unquā tolleris humo; usque adeo tua ceno
Infixit te segnities. Atque exedat omnes,
Omnia qui tela invitat? Qui carmina palmo
Metitur, Phœbi possit Collega videri,
Tantum audet verbis? Castiget barbara dicta
Verna Mycipsarum? Vatum capita ardua calcet
Vilis

Vilis adulator vulgi, nam vulgus adorat
 Contemptor Regum, vulgo quos æquat inertis?
 Quid caput intorques cerebrosū, & magnus haberi
 Posse putas, alios rides quòd naribus uncis?
 Morde aliena probris: quater expue: Cōcio nū te
 Lufurum meliora putet stantem pede in uno?
 Livida quin animi putat argumenta pusilli,
 Et qui desperet, quas audet carpere, lauros,
 Utq; blitum, in proprio succo a livore coquatur.
 Me tua commendat satyra. Haud tibi Musa
 probatur?

Ergo probanda. Suo nisi te fulgore perurant,
 Illaudata aliis permittes carmina inepta
 Spōte mori. Laceras? Populi famā ergo laceffunt.
 Mordeor? Exulto. Est, Persi, qui velle recuset
 Os Cynici meruisse, adeo mihi cornea fibra est.

*Hæc per ludum dicta sint in hos Palladiæ
 aula tortores, qui artem omnem Rhetoricam in
 Hypercritica sitam esse arbitrantur, quamvis in
 hoc ipso artificio ferendi censuram de alienis
 Operibus egregiè peregrinentur. Hinc, quod-
 cunque in lucem prodeat Carmen, verbis, ut
 ajunt, Herculis illud invadunt, & ex jactis
 in alios maledictis laudem quærunt, quam ex
 editis in lucem monumentis ingenii sui assequi
 se posse desperant. Horum objurgationis ambita
 honestissimo incendimur; illa enim esset argu-
 mentum præstantiæ alicujus in scribendo nostræ.
 Et fortasse unum, aut alterum ex his Sesquica-*
toni-

tonibus sperare possumus, qui suis nos convitiis
 exornet; cateroqui enim humanissimos fore Le-
 ctōres ominari possumus, cum Argumenti splen-
 dor, & gloria publicum nobis favorem, & quā-
 plurimos hujus Editionis suasores conciliaverit.
 Hos, quibus obsequor, illustres Poetas profectō
 non latet, in Scriptore Epigrammatum non
 quarendam illam, quam Sfortia Cardinalis
 Pallavicinus esse dixit notā caterorum prae-
 stantium Authorum, ut videlicet si fortuito
 semel, iterumque, ac tertio Liber a Lectore ape-
 riatur, semper incidat oculus in egregium ali-
 quid, & singulari laude dignum; qui enim ex
 brevis hujusce carminis Scriptōribus assequuti
 hoc fuerint, oppidō paucos invenies. Id verō
 magis arduum erit, si idem sit argumentum car-
 minum omnium, sique eadem exornativa sint;
 facilius enim assurgunt Vates, si aliena crimi-
 na morsu appetant erudito: ac demum si sponte
 pedicas Author inserat sibi, si videlicet non ex
 quovis fonte, sed ex Pluvio tempore, vel Sere-
 no inserat Sanctissimi Pontificis prerogativas.
 Sed enim levis, inquires, ingenii fuit, has ipsas
 sibi compedes iniicere. Itane verō, a quo exem-
 pla duximus, Principem Poetarum nobiscum
 carpis? Ille enim sui Caesaris laudes eruit a Se-
 reno die, qui post noctem perpetuo imbre fune-
 statam exhibita a Casare Augusto spectacula
 exhilaravit.

Nocte

Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane.

Divisum Imperium cum Jove Cæsar habet.

*Sed profecto has tibi ipse compedes non
iniicies, qui ne sine iis quidem volare potes Da-
daleis alis ingenii. Demum ut ex vero profi-
tear, quod per ludum, aut per insignem mode-
stiam protulit Martialis: Si mediocria hic mul-
ta, mala qaamplurima, vix ullum fortasse bo-
num carmen invenes,*

Aliter non fit, Avite, Liber.

EPIGRAMMATA.

*Ex eo, quod Sol fuerit obsitus Nubibus,
ac deinde serenus illuxerit, inferi-
mus, Optimum Principem
eodem ÆMTLII nomi-
ne in Regno appel-
landum.*

1. **Q**ui nunc ÆMYLIUS fuit, Latini
Ostri gloria, nunc & Urbis Almæ,
Et Mundi Pater est. Benigniori
CLEMENS nomine dicitur. Pelasgo
Sed vim nominis utriusque fonte
Si quæris, retinet vetusta blandus
Princeps Nomina. Dicimus Latini
Clementem, Æmylium vocant Pelasgi,
Clementem quoties vocant: Eodem
Ergo nomine nuncupatur idem

Cle-

Clemens, Æmyliusque. Nube septus
 Squalabas modò, Phœbe, quem videmus
 Uultu nunc hilarem sereniore:
 Nunc mitem; fueras sed ante torvus.
 Idem at lumine blandiente semper
 Princeps Optimus est, fuitque Clemens.

*Tempestivè accedendum ad sacrorum
 munerum functiones, inferimus
 ex Nubibus, & Pluvia.*

2. Qui flore primo lucis exilit stratis,
 Perfusus imbre nullo ad inclytum Templum
 Processit; at serus soporis excussor,
 Multo imbre madidus Aetheri dedit pœnas
 Ignaviæ. Edocere visus est Imber
 Quamprimùm inerti esse a quiete surgendum,
 Et Tempia sacra quantocyus frequentanda.

*In Caelestem Proteum, & hujus seculi
 infortunia.*

3. Nigranti heu nimium, Princeps, quia tempore regnas,
 Obscuro, viden, ut Nubila in Axe rigent!
 Sed quia fata serenabis mortalia, per Te
 Fulgebit Phœbi lumine clara dies.

*In Pluviam, & Hostes Fidei Electionem
Summorum Pontificum
calumniantes.*

4. Lemana lugeat Excetra, irritum virus
Vomens in astra. Pontifex salutatur
Alterius. An triumphus in sacris fastis
Hoc major invenitur? Assequor causam
Pluviæ hodiernæ. Romæ hic hostium est fletus.

*In Solem e Nubibus tandem prodeuntem,
& horrorem, quo Sanctissimus
Princeps averfatus est
Sacrum Imperium.*

5. Concilio elabi e magno si posset, in antris
Quæreret Æmylius perfugium, & latebras.
Novere hoc studium Nubes, luduntquæ tegendo
Solem, blanditæ Principis ingenio.
Ne latebras spera, Princeps. Solem ecce recludunt
Blanditæ Nubes Christiadam ingenio.

*In Nubes, & Cælestes Mores, & Gentilitia
Sydera Principis Nostri.*

6. In terris postquam Cælestia cernimus Ora,
Cernimus & Mores Principis Æthereos;
Pallentes Cælo Phæbus non discutit umbras?
Phæbe late: hic Cælum, hic Phæbus, & Astra vigent.

*In Solem sub Nubibus diu latentem, &
mirabilem Demissionem animi, qua
Sanctissimus Pontifex repulit in-
dignabundus illos, qui om-
nium primi Regnum
ipsi obtulerunt.*

7. Humanos Clemens mirè averfatus honores
Reppulit, ante suos qui cecidere pedes.
Phœbe, diem meliore coma non spargis: Eous
Impexus crinem tristior urget iter?
Principis an trepidas iram, servire triumphis
Illius obsequio si videre tuo?

*In Solem sub Nubibus latentem, &
Sanctissimum Pontificem, quem
per vim sacris vestibus
induerunt Purpurati
Principes.*

8. Solem educere Nubium involucro
Cur esse Herculeus labor videtur?
Cur serò jubar exerit nigranti
Sol e carcere? Nam serenior
Solem e Nube Modestiae revellit
Per vim Purpurei labor Senatus.

*In Pluviam, & Clementis Optimi
Sanctissimum crimen.*

9. Criminis expertem consuetus ducere vitam
Penè omnes Clemens mortales funere mergit,
Dum Diadema fugit. Scelus hoc non omnibus undiq;
Abluat Oceanus, nedum torantibus atra
Eluerit lachrymis Nubes. Frustra ingruit Imber.

*In Solem diu Nubibus tectum, & Æmy-
lium, Cardinalem de Alteriis,
quem ipsamet Invidia
calumniari nunquam
est ausa.*

10. Æmylius semper vixit sine vulnere famæ:
Eximium ipsa jubar suspicit invidia.
Hujus nulla hebetat Solis caligo nitores,
Cælestem velant nubila: major hic est.

*Ex Nubibus Nestoream Ætatem
ominamar Optimo Principi,
qui diu recusavit
Imperium.*

11. Regnum repulse plurimæ impatiens diu
Torquere Te decrevit. Æternam trahit,
Sub Nube quanvis abditus, Phœbus diem.
Latere quæris? Ideo Sol Urbis sacrum
Per lustra terris plurima affundes jubar.
Torquere Te decrevit Imperium diu.

In

*In Cælestem Proteam, & Æmylinum de Alteriis,
quem nondum sacro Purpuratorum
Principum albo ascriptum
plerique ominabantur
fore Summum.
Pontificem.*

12. Romano nondum fueras conspectus in Ostro :
Ornabit, dixi, Te Diadema Triplex.
Nubilus Axis erat : Regnabit Cynthius, inquam,
Clementis cinget cum Diadema caput.
Evenere. Niter pulcherrimus Æthere Phœbus,
Fulgore ornatur cum Diadema Tuo.

*De Cælesti Proteo ad Clementem Naturæ
imperantem, & recusantem
Hominibus imperare.*

13. Si Divina Tibi virtus, Divini & imago
Imperii est, spreto Major & Imperio es,
Gregorium ut Magnum dixit, Magnumque Leonem,
Magnum Clementem posthuma Fama canet.

In Pluviam, & Divi Malachie Vaticinium, qui dixit, Sanctissimum hunc Pontificem fore de Flumine Magno.

14. Tybride quis major? Non illi certet Orontes,
 Non Tagus, aut Rhenus, non tua lympa, Liger:
 Ipse etiam Oceanus Tybridi decessit, Olympo
 Cum Roma æquavit belligera Imperium.
 Regales Pluviam Tyberis cur augeat undas?
 Magnus, quamvis non Imbribus auctus, erit.

Deum sub Nube videndum se non raro præbuisse, narrant Divinae literæ.

15. Divina se sub Nube sueta Majestas
 Mortalibus præbere. Fulgidæ Nubes:
 Divinitatem si decent, tegant Cælum,
 Divina cum exornat Corona Clementem...

De Pluvia, & Tyberi, qui eluvione intumuit, quo anno Sanctissimus Princeps natus est.

- 16 Vitales Clemens cum primùm venit in auras,
 Erupit ripis furibundo gurgite Tybris:
 Cumque Triplex parat Aethereos circumdare crines
 Infula, Cælesti rursus turgescere lympa
 Ambit, & in campos effundi spumeus amnis;
 Principis ingenium ut referat, qui largus inundat
 Omnia muneribus, fecundam ut Nilus arenam
 In Pharios infert septeno flumine campos.

K

In

*In matutinas Nubes , & Imperii
Fugam .*

17. Cur, luce pulsa, squalida exoritur dies,
Cum sceptrâ Magnus sumit Imperii Pater ?
Nil quippe Regno tristius Magno est Patri .

*In Imbrem & Lachrymas Sanctissimi
Pontificis .*

18. Regnum averfatus largo fletus imbre : Tuusque
Fletus Cælestes elicit lachrymas .

In Nubes , & Optimum Pontificem .

19. Quem serò extorfit tellus , succurrere sæclo
Infaufto hunc , Superi , ne prohibete senem .
Perpetuos Sol hic vivat si Nestoris annos ,
Perpetuis Cælum Nubibus obruite .

*In Cælestem Proteum Clementi
obtemperantem .*

20. Cuncta supercilio Terrarum Regna movere
Quod possis , Sacri Muneris Imperium est .
At nunc Natura Tuum , Rex Magne , veretur :
Hoc Virtutis , non Muneris, Imperium est .

*In Pluvium primò , deinde repente
Serenum Tempus , quo coronatus
est Sanctissimus Princeps .*

21. Nocte pluit tota ; redeunt spectacula mane .
Divisum Imperium cum Jove Cæsar habet .
Mane pluit : pluvia haud lædit spectacula : Avita
Prodigia ostendunt Cæsarem , at ista Jovem .

In idem Argumentum .

22. Cum Jove divisum Imperium si Cæsar habebat ,
Ipsam Clementi est Numinis Imperium . . .

*Victor Augusti , & Natura
Clemens .*

23. Humanæ Pater , & Custos mitissime gentis ,
Dotibus Augustum vincis , & Imperio .
Ille etenim haud totum frænavit legibus Orbem :
Cælum aperis : Tellus Te , & Nigra Regna colūt .
Natura hinc adeo majorem victa triumphum ,
Quàm quondam Augusto , detulit ipsa Tibi .

Omen ex Cælesti Proteo.

24. Prodigiis qui Augustum vincit, vincat & annis
Imperii: octo illi sint neque lustra satis.
Post centum exegisse decem si dicitur annos
Alterius Proavus, sint Tibi lustra decem.

*Ad Sanctissimum Pontificem Sole
e Nubibus prodeunte
coronatum.*

25. Imbrem suspendis capiens Diademata Regni.
Senserunt Numen Nubila & ipsa Tuum.

*In Pluvium, mox Serenam,
Tempus.*

26. Imbre pluit tacito, Sol mitibus aureus undis
Mox prodit, rursus blandior unda cadit.
Luditis, o Superi? An Romam læsisse verentur
Nubila, quam Clemens conciliat Superis?

*In Imbrem, & sublata dicatis Divino
cultui viris ab humanissimo
Principe Vætigalia.*

27. Divinitatis cultui addictos levas
Onere vetusto. Plorat interea Polus?
Sed Terra, Princeps, munere exultat Tuo.

In

*In Nubes , & perpetuas Curas , quibus
addictus est , dum sacræ Reipublicæ
famulatur , Optimus
Princeps .*

28. Exultans non ridet Cynthus? Haud Tibi fulsit
Nam sine curarum Nubibus ulla dies .

Augurium ex Pluvia .

29. Dum Regno Tua Roma Tuo, Pater Alme, superbit,
Imbre madet : faustum est Cælitis omen aquæ .
Auguror . Aethereo lustratas Flamine gentes
Innumeras Clemens abluet amne sacro .

Faustum Omen ex Pluvia .

30. Auratam dabit hic Pluviam , Diademata Regni
Qui dum sacra capit , labitur Imber aquæ .

*Certamen Augurum ex anteceden-
tibus signis Serenam, aut Plu-
viam fore diem, qua coro-
nandus erat Sanctissimus
Princeps, omi-
nantium.*

31. Nube involutus condidit diem Phæbus.
Hodierna Pluviam crastinam ferunt signa?
Natura frustra terret; ejus evertet
Nam jura Clemens. Pulchra surget Aurora,
Vicarius qua Numinis coronatur.

Sudum erit.

32. Exhilarant Cælum plaudentis gaudia Romæ;
Phœbeis radiis rideat Aula Jovis.

*Sine ullo Tonitruī strepitu erit
Nubilus aer.*

33. Nullum Serena e Nube fulmen erumpet;
Romana Nubes Fulmina parat in Thraces.

*In Imbrem, & Lacrymas Sanctissimi
Pontificis.*

34. Cælesti tergas manantia lumina rore,
Gutta nec è gravidis Nubibus ulla fluet.

Omen Pluviae.

35. Quæ sæpe Pluvias Nube fecunda ciet,
Aera pererrat Tartari nigrans cohors :
Dolore contabescet ob Regnum Optimi
Clementis . Ergo crastinas Pluvias aget .

Obitus Nubibus erit aer.

36. Principis Augustis radiant Insignibus Astra.
Cætera condantur Nubibus Astra, decet .

Serenitatis Auspicium.

37. Mortalium pulcherrimum intueri opus
Sine Nubium velamine haud Cælum volet ?

Pluvia metus.

38. Cælestes oculos velamina nulla morantur.
Dives fœcundis Nubibus Axis erit.

Augurium sereni Cali.

39. Optabit fausto Sol lumine nostra tueri
Gaudia, & illimi deterget nubila Cælo.

Perturbati aeris omen.

40. Cælestis dubio vanescet Cynthius auro,
Aurea cum melior sumet diademata Phœbus.

*Regnum subterfugere omni studio
conatur.*

41. Usque adeo torquet, Clemens, Tua tempora Regnū,
Ut, dum Sceptra capis, Nubila flere velis.

In faustissimam Imbrem.

42. In largam quamvis solvatur Jupiter undam,
Et tristi terras obruat Imbre Polus,
Hac mercede placet. Clemens dum regna capeſſat,
Cælestis Pluviam nectaris eſſe rear.

*De Pluvia, & D. Malachiæ
Vaticinio.*

43. Fatidicus pingi Vates quem vidit ab undis,
Sceptra petit, faustæ dum fluit Imber aquæ.

*Cur Mitis, & saluberrimus fueris
Imber,*

44. Innocuus Miti cur Cælo labitur Imber?
Clementis Mores edidicisti Aquæ.

Erit Nubilus Aer.

45. Ut documenta ferant, nihil omni ex parte beatum
Esse, Triumphalem præcingent Nubila lucem.

*Dum Sacrum non sine Lachrymis facit
Sanctissimus Princeps, solvuntur
in Pluviam Nubes.*

46. Divinam Æterno Prolem dum Mystra Parenti
Devovet, assiduo perluit Imbre sinum.
Hinc solvi in Pluviam didicerunt Nubila. Faustum,
Quem Clemens Imbrem provocat, esse negas?

In

*In Pluvium , mox Serenanti
Calum .*

47. Nubibus e gravidis illata pericula profunt :]
Gaudia frustratus duplicat ipse Timor .

*E Nubibus inferimus sacros Fidei
Triumphos , quos ab universo
Terrarum Orbe referet
Maximus Clemens .*

48. Cur suspensus agit Phœbus per Nubila currus ,
Et majus refugit decolor ipse Jubar ?
Vincendum sese novit : Mortalia curans
Phœbeum Clemens nam superabit iter .

*Celestis Animus Sanctissimi Principis
pietas a Nubibus .*

49. Incolis Axem Animo. In Cælum ceu Nubila constans
Effertur Tellus , & peregrina Thetis .

In

*In Auroram faustissimi diei Nubibus
involutam.*

50. Cur nigra augustam velarunt nubila lucem,
Primus ab Eoo cum micat Axe dies?
Nam Phœbo dixit Roma: haud tua lumina profer,
Cum rutilat nostro majus in Orbe jubar.

Thaboris, & Vaticani Nubes.

51. Delibanda suæ Numen cum fulgura lucis
Præbuit, in rutila exhibuit se Nube videndum.
Hinc, quando Clemens Divino lumine fulget,
Aurea Romanum cinxerunt Nubila Cælum.

In Nubes.

52. Suspendit Clemens, Nubes quem parturit, Imbrem,
An, sudum si esset, laus tua tanta foret?

*In Nubes, & Eximiam Sapientiam
Pontificis Maximi.*

53. Nube fluit Pluvia, exundans Sapientia Magni
Principis Augustum dum Diadema subit.
Eloqui terras sacri qui flumine lactant,
Pinguntur Patres Nubibus Irriguis.

*Ex Nubibus inferimus Optimos Imperii
Administros ab Egregio
Principe lectos
fuisse.*

54. Nube ut nitores Phœbus involvit suos,
Sic, Magne Clemens, sponte Divinum Jubar
Imminuis, aliis lucem & affundis Tuam,
Fulgere Tecum Sydera & Phœbus jubes.

In innocuam pluviam.

55. Si Mores, Pater Alme, Tuos bene pingeret Imber,
Lacteus efflueret Nubibus usque latex.

*Qui tempestive Augustum D. Petri
Templum petunt, immanes
Pluvia sunt.*

56. Innocuæ pendent Nubes, nec Aquarius urnam
Exerit. An novit, cui famuletur, Aqua?

In Solem Nubibus reſtum.

57. Condit Apollineos Radios cur invida Nubes?
Majus an Urbi Sol invidet ipſe Jubar?

*Dum Vaticanum petunt Purpurati
Patres, ſub Nubibus delituit
Sol.*

58. Syrmate nigranti ſubtexuit Optimus Axem
Princeps, ne lædas lumine, Phœbe, caput.
Nubila cui præbent famulatum, victaque paret
Natura, hunc ego non ſuſpicer eſſe Deum?

*Cur Imber e Nubibus defluxerit,
& Fulmen ex iisdem non
eruperit.*

59. Fœcundus Imber, Fulmen & nocuum ſolet
Prodire Nube. Fertilis nobis erit,
In perfidos & Fulmen Odryſios parat.

Fauſtum omen ex Nubibus.

60. Hoſtibus aut Fidei portendunt Nubila Bellum,
Aut Lachrymas, Sanctus quas dolor eliciat.

*In Imbrem , & Lachrymas Principis
Nostri Imperium averfantis .*

61. Ploras , ne summo regnes in culmine rerum ?
Has quis Cælestes esse neget Lachrymas ?
Hinc Pluviâ tecum rorantia Nubila plorant :
Lætitiâ Cælum , ast ipse Dolore mades .

*Sole e Nubibus erumpente aliquandiu
pluit .*

62. Exultans deflet Cælum ? Quandoque recenti
Lætitiâ injustæ profiliunt Lachrymæ .

In Pluviam .

63. Nubibus erumpunt quot guttæ , tot Tibi , Clemens ,
Sunt Dotes , Magni tot Charites Animi .

*In Nubes , & Gentilitia Pontificis
Maximi Sydera .*

64. Haud lustrat rosea terras Sol luce ? Latere ,
Cum regnant Cælo Sydera , Phœbe , soles .

De

*De Sole diu sub Nubibus latente , ad
Modestissimum Principem .*

65. Sol latet , at celsa Cæli in regione triumphat :
Sponte lates , Phœbo ast altior astra petis .
Et quia sponte lates , sublimis in Axe triumphas :
Qui latet , hunc verè dixero Magnanimum .

*Dum in Vaticanum Templam infer-
tur Sanctissimus Princeps ,
sub Nubibus Sol
delitescit .*

66. Romulidum rapiat Princeps cum lumina, Phœbus
Maluit ingrati quæsitam carceris umbram ,
Quàm lustrare Polum facibus , quas nullus adoret .

Ex Pluvia Omen .

67. Excidium hic Imber Thraci fatale minatur .
Largior Odrysi sanguinis Imber erit .

In

*In Pluviam, & Lacrymas Sanctissimi
Principis sacras ad Aras
operantis.*

68. Hic etiam nostros lachrymarum provocat Imbres
Imber, ut, Alme, sacro spargeris Imbre, Pater.

*E nubibus inferimus supremum
Jus Sanctissimi.
Principis.*

69. Tradita Lex Mosi de Nubibus. Aurea fumens
Sceptra inter Nubes conderè Jura potest.

*In Pluviam, & perpetuum sacrarum
Precum studium, cui addictus
est Religiosissimus
Princeps.*

70. Dum Sacrum peragis, Tecum rorantia plorant
Nubila: Sol regnat, dum Diadema subis.
Qui diuturna vocare soles in vota Tonantem,
In Solem, atque Imbrem fumere jura potes.

*In Pluviam delapsam, dum Beneficentissimus
Princeps sacras ad Aras operaretur.*

71. Ubra Terrarum sunt Nubila. Pingitur illis
Clementis, lactat qui Populos, Animus.

*In matutinas Nubes, & sublatum ab Optimo
Principe Sacris hominibus Vestigal.*

72. Ut Cælum, Terras, ac Tartara Numine flectat,
Sceptra capit Clemens, Nube tegente Polum.
Quis, Pater Alme, Iovem Te non putet esse Tonantem?
At pluis Auro, non Tela trifulca vibras.

*In Tempestivum, & agris saluberrimum
Imbrem.*

73. Ut tempestivum solvunt se Nubila in Imbrem!
Hunc Clemens dedit: haud fertilis esse nequit.
Prodigosè Orbi Te, Clemens Optime, tandem
Indulsi Deus: haud Optimus esse nequis.

In Auroram nubibus tectam.

74. Constiteram exorientem Auroram fortè requirens,
Cum subito Clemens Optimus exoritur.
Pace mihi liceat, Cælestes, dicere vestra:
Mortalis radios vincit Apollineos.

*In Nubes, & Imperium Summi Pontificis
laboriosum.*

75. Tergeminâ dum Roma parat redimire Coronâ
Clementem, Phœbus Nubibus induitur.
Christiadum Patri rarò affulgere Serena
Læta solent; sæpe hic Nubila Phœbus amat.

*Per tres ferè horas identidem redeunte
Pluvia maduit Roma.*

76. Dum pluvia Romam redeunte irrorat Olympus,
Fœcundatque agros, labitur hora triplex.
Sic sacris onerare soles dum Sydera votis,
Imbre per æthereas usque cadente genas,
Tres fluere, & quatuor sueverunt sæpius horæ.
Ut campis animi fertilis Imber hic est!

*Ex eo, quod nullq Ventis, vel Tonitrui turbine
concitatus sit Pluvius aer, inferimus
Silentium, quo initum est con-
siliū eligendi Sanctissi-
mum Clementem.*

77. Miscetur nullo ceu murmure, dum pluit, Aer,
Purpureo nulli sonuerunt Æthere nimbi,
Dum Sancto Patres conspirant fœdere, Terras
Ut Clemens regat Imperio, Cælumque recludat.

Deus

Deus inter Nubila.

78. Lumine ne lædat Numen mortalia, vultum
 Consuevit rutilis Nubibus induere.
 Quem præfert vitâ, penè est Collega Tonantis,
 Sceptra inter Nubes, cui parat Imperium.

Cur Sole a Nubibus erumpente aliquandiu pluat?

79. Illustre quamvis exerat Phœbus caput,
 Fluit Imbre Nubes; Gaudium hos fletus ciet;
 Serenus hinc in Lachrymas Æther cadit.

Divinus Triumphus in Nube, ad Sanctissimum Principem.

80. In Nube effertur si Numen ad Astra curuli,
 Divinum is inter Nubila ad Imperium.

A S.S. Patribus Doctores sæcundis Nubibus comparantur.

81. Divinitatis erudire Proreges,
 Per cætera potest secla Vita Clementis:
 Exemplar Ille est omnium. Ergo Doctores
 In Nubibus cum sueverint colorari,
 Suos nitores Nube Phœbus involvit,
 Diadema fronti dum paratur Augusta.

Imbris causa .

82. Cur Urbem Nubes humectant Imbribus ? Alnum
Quod serò Clemens fertur ad Imperium .

*In Nubes , & Faustitatem ob diu-
turna Comitia .*

83. At serò & ipse venit in Terras Deus ,
Terrasque vinclis solvit : & Clemens jugo
Solvat vetusto criminum . In Lachrymas Polus
Ne solvat Imbrem . Fausta sors Terris redit :
Expelle Nubes, Roma, in Ægæum Mare.

Nubes Israelis dux .

84. Dux fuit Isacidum deserta per avia Nubes .
Optimus affulget nunc inter Nubila Ductor
Christiadum Populo , qui ad pascua læta volentes
Flectat oves , sylvâ errantes educat opacâ .

*Iustitiæ cultor eximius Coronâ exornatur ,
postquam diu sub Nubibus
delituit Sol .*

85. Genibus minores quem tremunt ipsi duces ,
Iudex verendus , Arbiter Mundi facer ,
Dum Nubibus velatur obscuris Polus ,
Ad sceptrâ fertur : Alteri ut nubî insidens
Librabit æqua lance Mortales Deus .

Deus

Deus olim visus inter Nubila.

86. Divinus quia Nube suos Sol abdidit ignes,
Solem abdis, Regnum dum Tibi Sceptra parat.
Divini semper specularis lumina Solis:
Hinc hauris, Clemens, Numinis Ingenium.

*Sol e Nubibus erumpit, dum, Sanctissimus
Princeps coronatur.*

87. Sol prodit Nube, indicens nova gaudia Romæ,
Orbis adoratos dum cadit ante pedes.
Ut Sol Clementi solvat vectigal ab Axe,
Nubila cæperunt obsequiosa fugam,
Quos decet esse Hominum tali sub Principe Mores,
Qui jubet Ingenium Nubibus esse Pium?

*In tenuissimum, & Rori simillimum
Imbrem.*

88. Ceu ros in gramen descendit Numen ab Astris.
Imperium Clemens Numinis instar adit.

In Solem e Nubibus erumpentem.

89. Et nova Apollineum pertentant gaudia pectus,
Æneadum ut Cælo Procerum se gloria tollit?
Clementi lætus non plaudat ab Æthere Phœbus?
Romulidis faustam lucem Sol non notet Auro?

*E Nube sublustri visus identidem
fuit Sol.*

90. E Nube Phœbus promit, & cælat diem.
Divinitas Clementis e vultu emicat,
Cæleste quamvis membra compescant jubar.

*In Pluviam, & faustissimum Silentium, quo
de renuntiando Pontifice consilium ini-
verunt Principes Purpurati.*

91. Concupia dum nocte tacent mortalia, Numen
Vagitu Bethles impulit antra Puer.
Sic dum cuncta silent, tradunt Tibi Sceptra Tonantis
Purpurei Patres: sic tacet Imbre Polus.

*In Solem e Nubibus erumpentem, & renun-
tatum post diuturna Comitia
Optimum Principem.*

92. Tranquillo ridet pacatum lumine Cælum,
Dum fremit exultans Principe Roma suo.
Dilata & geminantur gaudia. Pulchrior est Sol,
Cum dederunt Phœbo Nubila pulsa locum.

*Dum Vaticanum Templum subit Sanctissimus
Princeps, sub Nubibus Cælum latet.*

93. Tempia tuo, Salomon, Petri Cælestia certant.
Illud Nube latens fuetus inire Deus.

Hoc

Hoc, dum conditus in Nubem Sol Axe recessit,
Templū adit, ingens qui Numinis instar habet.

*In Nubes, & boras, quas quotidie plurimas
sacris precibus indulget Religio-
sissimus Princeps.*

94. Diuino alloquio dignati e Nubibus olim
Aurea sueverunt ora videre Dei.
Perpetuò alloquitur Numen, qui dum humida pendent
Nubila, Tergeminum fertur ad Imperium.

*In Solem Nubibus teclum,
Ad Sanctissimum Clementem, ne
Imperium auerfetur.*

95. Conditus in Nubem cur Sol fulgere recusat?
Quid Sol? Terrarum Nobile Mancipium;
Perpetuo cursu terris famulatur. Haberi
Christiadum Servus, Phœbe superbe, negas?

E Nube Divinus Filius declaratur.

96. Cur, Lucis Alme Rector, in Nubem tuos
Cogis nitores? Nube nam e fausta Parens
Natum indicavit, ora qui mortalia
Induerat olim. Nube sic tegitur Polus,
Dum Corporati qui gerit vices Dei,
Cælestis est sumpturus Imperii notas.

*In Nubes, & servatam hoc etiam anno
a Religiosissimo Principe Jejuniunz
quadraginta dierum.*

97. Per Quadraginta exegit jejunia Soles,
Ac dein fulminea Moses e Nube Tonantem
Cernere promeritus. Totidem tenui dape Clemens
Duravit Soles, dein ipse e Nubibus aureis
Exhibuit Romæ speciem, Imperiumque Tonantis.

*Cælestis Proteus alloquitur
Eminentissimum Principem
Palutium Cardinalem.
de Alteriis.*

98. Multiplici e vultu, quem, Princeps, induo, pingens
Fronte Triumphalem versicolore Diem,
Te notat, illustris qui profert lumina Solis:
Romæ Hostes Imber, Nubila & atra notant.
Quisquis Romani Sancta horret Regna Parentis,
Fletus Imbre madet, Nubibus induitur,
Dum sacri Alcides Atlantis, publica curans
Commoda, Romuleum tollis ad Astra decus.
Indolis Augustæ fulgor, Generosus Avitæ
Stirpis honor, Vultus, atque Animi Charites,
Ingenii lux, & Claræ Sapientia Mentis,
Aurea Regalis Pectoris Integritas,
Te ostendunt Solem: aut de Sole Parelion alma
Clementis Magni lumina fronte refers.
Cælesti intuitu peperit Tua lumina Clemens,
Ut Soles alios Sol parit intuitu.

Pro-

*Proteus Caelestis, sive multiplex vul-
tus diei, quo coronatus est San-
ctissimus Pontifex,*

*Ad Excellentissimos Principes Gaspa-
rem de Alteriis S. R. E. Genera-
lem, & Angelum de Alte-
riis Triremium
Praefectum.*

99. Cæruleus Pelagi Vates ventura recludit :
Omina multicebor dat quoque fausta dies :
Sanguineam Thraci pluviam prænuntiat Imber :
Solvenda errorum Nubila, Phœbe, notas.
Consultò erumpis Nube, & magna omnia præbes
Communis cultus, Phœbe, iterumque lates :
Quidquid flagranti lustrat Sol lampade, nutum
Clementis colet, hunc Phœbus ut ipse colit :
Et colet Heroës, quorum selegit ab omni
Romana Clemens Nobilitate Genus.

*De Sole, & Pluvia ad Sanctissimum
Pontificem.*

100. Castalia Unda Tuus nobis est Imber : Apollo
Ipse es, Magne Parens, Syderum, & Orbis Amor.

EPIGRAMMATUM

LIBER QUARTUS.

De Sapientissima Virgine

HELENA LUCRETIA

CORNELIA.

Epigrammata Centum.

P Rodigium Urbium Venetias videram
 nunquam, cum primum hæc Carmina edi-
 di Anno 1672: Sed cujus, etiam exteri,
 ad aures non pervenerat Fama Ingeniosissimæ
 Venetiarum Palladis? Cum illa Volumē suum
 Incomparabili Viro Joanni Paulo Olivæ Socie-
 tatis Nostræ Præposito Generali nuncupasset,
 jussus ab hoc unum, aut alterum in illius He-
 roinæ laudem Epigramma cudere; opportunius
 duxi Centum, qualiacumque demum, effundere.

In

*In Præclarum Opus ,
quod Helena Lucretia Cornelia edidit ,
& Præstantissimo P. Ioanni Paulo Olivæ
Societatis Iesu Præposito Generali,
& Pontificio Concionatori ,
dedicavit .*

1. **N**unc melior sese Pallas sacrauit Olivæ ;
Si sacratâ olim Palladi Olivâ fuit .

Aliud .

2. Fulmine qui Paulum , Eloquii sed flumine sacri
Aurea Joannis qui simul ora refert ,
Par huic Orator sit Palladi ; Pallas Olivæ
Par exornando vix erit ipsa ; reor .

Aliud .

*In eundem Sapientissimum Virum ,
cujus Opera perpetuò volutant
Veneti Senatores .*

3. Dum Pallas Venetorum oculis bracula cernit
Usurpata Patrum , Maxime Olivâ , tua ,
Quantus hic est , dixit , cujus præcepta doceri
Gaudent , qui Europæ fata regunt , Proceres ?
Huic nostri juvat ingenii monumenta dicare :
Et fuit hoc dignum Pallade consilium .

Aliud .

Aliud.

4. Pallade quis melius laudes cognoscit Olivæ ?
 Ergo ex te , Virgo , quærere pauca libet .
 Divinæ quæ laus Oleæ te allexerit , illi
 Ingenii offerres ut monumenta tui ?
 Stirpis an eximiæ decora inclyta ? an ultima terræ
 Quos tendit ramos ad latera , & pelagi ?
 An , quo contingit Cælestia Sydera , vertex ?
 An quæ aliis ferta , & balsama suppeditat ?
 Hujus decerpunt faustam de fronde coronam ,
 Qui cum Rege ineunt fœdera Sydereo .
 Quæ parit hæc Arbor, stygia caligine merfis
 Suevere æternum balsama ferre diem :
 Atque laboranti lethali vulnere cordi
 Cælestem hæc oleo detulit Arbor opem .
 Quæ reliquas vincat laudes , ediffere, Pallas ?
 Unica nam sese hæc vincere Oliva potest .

Aliud.

5. Quòd Divina sibi Sapiëntia legit Olivam ,
 Quem Cæli donis omnibus imbueret ,
 Prisca , Oleam , dicunt Secla arrisisse Minervæ .
 Mentitur quanvis fabula , vera docet .
 Hinc melior Pallas , falsi sub imagine verum
 Dum videt , Ingenium sacrat , Oliva , tibi .

Aliud.

Aliud.

6. Ut docta Olivæ consecrares munera ,
Ipse tibi Pallas dixit ? Ipsa at Pallas es .

*In idem Opus
Sapientissimo Viro consecratum .*

7. Sapientiæ argumenta plurima hæc mundo
Dedit suæ Virago : nec ego postremum
Hoc arbitror , quod Principi illa Sapientum
Dicavit animi nobilem sui Partum .

Aliud.

8. Ergo vel Pallas magnum veneratur Olivam ,
Quem ventura olim secula cuncta colent ?

Aliud.

9. Hæc Fœminarum est Virgo prodigium , ut Virum
Prodigium Oliva est , Ingenij fœtum sui
Cui consecravit Helena . Ut hæc Virgo sapit !
Haud legere melius potuit , haud melius legi .

Aliud

Aliud.

10. Dodonæ Quercum fundens oracula Oliva
 Exuperat, Laurum & vincit Apollineam.
 Illius eloquium mundus miratur: eidem
 Hinc melior Pallas devovet ingenium.

Aliud.

*In idem Opus ab Helena editum, &
 alteram Helenam Homeri ver-
 sibus celebratam.*

11. Ledææ pariunt aliena Volumina Famam,
 Huic sua. Quæ melius vivet in ore virum:

Aliud.

12. Si Venetos fermè Proceres stirps Regibus æquat,
 Reginis par est nobilitas Helenæ:
 Hæc animi monumenta sui tibi sacrat, Oliva,
 Cui pariter magnæ est nobilitatis honor:
 Non semel Heroes, quorum es de sanguine cretus,
 Imperio Patriam continuere suo.
 Hinc Regale Helenæ sunt docta volumina munus,
 Quod Regum exhibeant, excipiantq; manus.

He-

*Helena cum Corneliis Heroibus
Comparatio.*

13. Heroum vincis Populum, Cornelia, quorum
Ducis ab egregio sanguine grande decus.
Odryfos armis illi fregere Tyrannos;
Classibus at freti, præsidiiisque virum.
Sed tu Palladium subijsti interrita arenam,
Uicisti innumeros fœmina & una viros.
Nec rarò Sorti debetur bellica laurus:
Nil Sorti debet laus tua, nil fociis.

*In ejusdem Ingenium, &
Castimoniam.*

14. Mortali exemptæ quoniam sunt carcere, Mentes
Secreta agnorum omnia, Sydereæ:
Te penè exuvjis mortalibus eximit alma
Uirginitas; hinc mens est tibi Sydereæ.

*In eandem Doctissimam
Virginem.*

15. Frangeret ingenij ut fasces, fastumque virilis,
Hanc Natura Uiris omnibus opposuit.

Ea-

Eadem Helena Lacœna præfertur .

16. Mœonio haud decuit celebrari a Uate Lacœnam :
 Dignus, qui hanc Helenam pangeret , ille fuit .
 Par fuit a cæco celebrari vate Lacœnam:
 Qui laudet Uçnetam , haud lumine captus erit.

Aliud .

17. Flevit Alexander , tumulum cum vidit Achillis ,
 Quem tuba Mœonii Vatis ad astra tulit :
 O fortunatum , dixit , quem subtrahit umbris
 Æterni Vatis gloria tœnariis ,
 Ledæ hæc tumulo insultaret Virgo ; superstes
 Perpetuò meritis namque erit illa suis .
 Vatis haud eget hæc Helene , sed quærere Vates
 Ex illa debent nomen , & ingenium .

Aliud .

18. Argolici vitam Vates tribuere Lacœnæ :
 Vatis hæc poterit sed dare Virgo suis ,

*In eandem Helenam ,
A qua monstratos fuisse Priamo Duces
Græcos narrat Homerus .*

19. Argolicos Priamō Reges monstrante Lacæna ;
Dardanio fertur conticuisse Duces .
Attoniti Sophiæ Proceres pendere feruntur ,
Naturæ fontes te referant te Sacros :
Et pendente tui Divina arcana Tonantis ,
Et quos castra Erebi contremuere , Duces .
Disputante de Deo , & de Angelis .

In eandem Helenam .

20. Mendaces Helenæ laudes augete Poetæ :
Ad Venetæ plausus sufficit Historicus .

Aliud .

21. Probrosus Ledææ ortus , probrosa per æquor
Est fuga , seu Theseum , seu Paridem sequitur .
Nec formæ laudandus honor , quæ Pergama flammis
Involvit , Grajos perdidit atque suos .
Hæc Asiæ fax Tisiphone , Europæque flagrantis ,
Divino Vatum fulgeat ingenio ?
Aonidum castos infamis adultera plausus
Si referat , castas quis putet Aonides ?

Aliud .

22. Musarum posthac maculas delebit Apollo ,
Si Venetam cantu tollat ad astra Helenam .
Regius huic ortus . Quis te , Cornelia , plausu
Gens possit , Patriæ quis celebrare Duces ?

M

Ter-

Tercentum fluxere anni, Cornelius ex quo
Supremo Venetis præfuit Imperio.

Quis Martis decora, & laudes ornare togatas?

Quis dextra, & cordis fœdera clara queat?

Atque tuas, Helena, æquabit quis carmine dotes?

Sive animi florem concinat innocui †

Sive tui canat ingenii super astra volatum,

Sive ornet radios indolis eximiae?

Si seges est, ubi Troja fuit; regnabit in undis

Perpetuò Adriaci Urbs Arbitra Virgo Maris.

Aliud.

23. Ferales Trojæ flammas Ledæa: perennem
Lucem Helenæ Patriæ detulit ista suæ.

De Helena Cornelia

Ad Apollinem.

24. Aggredior quoties Helenam cantare, coercens
His me, Phæbe, soles increpuisse notis.

Deteris eximias tenui cur carmine laudes?

Par Helenæ meritis vix lyra nostra foret.

Ipse suas tantum celebrare Poetria dotes

Possit, cui decorat laurea nostra comas.

Judicium Paridis.

25. Si Paris hanc Helenam prope Pallada fortè videret,
Arbitrio Paridis Cypria victa foret.

De

*De hac incomparabili Virgine
certamen.*

26. *Astræ*, & *Pallas* certasse, *Novemque Sorores*
Dicuntur; pugnae causa, *Virago* fuit.,
Illius excolere ingenium nam quælibet ambit,
 Atque illi gazas exhibuisse suas,
Causarum Pallas cæcos evolvere nexos,
 Naturæ sacros & referare sinus,
Astrorum cursus, atque ipsius abdita Cæli
 Arcana in tenebris lucis in occidua.,
 Sed mentem cælo delapsa *Astræa* capacem
 Pontificum, & Regum jura docere cupit.
Nectare *Castalio* certant lactare *Camænæ*,
 Et pulcher doctas ambitus urit aquas.
Arbitra sed pugnae risit, complexaque *Divas*,
 Officiat, dixit, cur mihi vester amor?
Fœdus inite, *Deæ*; cunctas mihi namque per artes
 Excolere ingenuas pectora, mente sedet.
Plauserunt Divæ, & blandam duxere choream,
 Perpetuò hæserunt & comites *Helenæ*.

Adriæ Plausus.

27. Quæ latet æquorei genitor sub rupibus antri
Adriæ, fronde caput cinctus arundinea,
 Audiit, exhibuit tibi quos, *Cornelia*, *plausus*
 Patria, & exultans talia verba dedit.
 Quæ *Tybridi*, *Eurotæ*, *Xantho*, quæ fœmina, nostræ
 Quæ primas *Helenæ* haud deferat, ulla fuit?

*Ad Virgilium .
De Helena .*

28. Haud, Vatum Princeps, varium, & mutabile semper
Fœmina : non novit docta vices Helena .

In ejusdem Vatis sententiam .

29. Fœmineum instabile ingeniū est? Sapiētia, semper
Docta tuis Helene pendet ab uberibus .

*In Helenam
De fœminea inconstantia trium-
phantem .*

30. Perpetuo addicit studio noctesque, diesque
Docta Helene constans, propositique tenax .
Vt Veneta Vrbs super instabiles mirabilis undas,
Stas Helene supra fœmineum ingenium .

Præfertur Helena Argiva .

31. Si Læda Helena Europamque, Asiamque duello
Miscuit, hæc lites suscitât ingēni .

Aliud .

32. Et, si casta minus foret hæc, ad prælia mundum,
Tantum illi præstat, digna movere fuit .

Aliud .

Aliud.

33. *Ledæam si Helenam excoluit Venus, hanc sibi Pallas
Eligit, & donis imbuunt alma suis.*

Aliud.

34. *Quantum animi præstant dotes formæ oris inani,
Ledææ tantum famam Helenæ hæc superat.*

Aliud.

35. *Quin forma eximia, & pudor, & miracula mentis
Si solam vincunt purpuram, & oris ebur;
Par est a Veneta ut vincatur fama Lacæne,
Major & hanc Uatum plausus ad astra ferat.*

De Helena Cornelia.

Ad Palladem.

36. *Si te inter Divas retulit Sapientia, Pallas,
Te major posthac audiet hæc Helena:
Cui formæ diuinus honor, diuina pudici
Majestas oris, cordaque digna Deo:
Cui castum omnigena exornat Sapientia pectus,
Hanc doctrinarum quis neget esse Deam?*

In ejusdem Virginis

Eximium Patrem.

37. *Pallada te dicunt omnes, studioque iuvandi
Insignem Patrem quis negat esse Jovem?*

M 3

Re-

*Respicitur ad dictum Divi Augustini
insultantis Ethnicis, eò quòd in-
ter sydera locum Venus habeat,
Minerva non habeat.
Ad Helenam.*

38. Si te prisca olim peperissent secula, Pallas
Cepisset stellas inter habere locum.

Ad eandem.

39. Est tibi nobilitas Innonis, forma Diones :
Est pudor, & doctæ Palladis Ingenium :

*De ejusdem
Helenæ Corneliæ Eloquentia.*

40. Facundos olim peperit Cornelia Gracchos ;
Hæc est eloquio prodigiosa suo.

In eandem.

41. Pugnarunt Ueneti Regnorum in mille Tyranni :
Pugnat in innumeros sæmina & una viros.

*In ejusdem
Prodigiosam Scientiam.*

42. Attonito semper Ueneti miracula mundo
Ostentare armis, ingeniove solent.

*In eandem
De universa Theologia, & præsertim
de Deo disputantem.*

43. Esse Deum, quamvis cessarent cætera, doctæ
Constaret magno e Uirginis ingenio.

*De eadem Virgine
Divini Verbi Incarnationem
propugnante.*

44. Uirginis in gremio sumpsit Sapiencia corpus:
Tunc sapiens didicit Uirginis esse pudor.

*Ad eandem.
De Angelis differentem.*

45. Panditur a te dum Mentis natura Beatæ;
Lapsa ex Aligerum crederis esse choro.

*In ejusdem disputationes
De Justitia .*

46. Uirginis Astræ , Uirgo , dum jura tueris ,
Ipse Astræ tuo ex ore locuta fuit .

*In eandem Helenam
Præstantissimi sui Patris decus ,
& delicias .*

47. Tormentum capitis Patri fuit altera Pallas :
Hæc est vita suo , delictumquæ Patri .

*Aliud in illud :
Gloria Patris filius sapiens .*

48. Gloria si Patris sapiens est filius , an non
Gloria , tam sapiens filia , major erit ?

*De eadem .
In Neptunum olim hostem
Palladis .*

49. Neptuni est Veneta Urbs : aliâ sua in urbe Minervâ ,
Inferens opponat quam tibi , Pallas , habet .

*In eandem
Venetorum Palladem.*

50. Dum pacis florent oleæ, florere Minervam
Par fuit: æternùm floreat hæc olea.

*In eandem
Muliebris ingenii Phœnicem.*

51. Si fuit ingenii Phœnix aliquando virilis
Picus, fœminei hanc arbitror esse chori.

Venetia Athenis præferuntur.

52. Doctrinâ posthac Veneta Vrbs superabit Athenas,
Cui sua fert majus docta Minerva decus.

*Mirabilis Helena Patria præfertur
Troja, qua digressus
Antenor Venetorum Dux.*

53. Dardaniæ Veneta Vrbs genus alto e sanguine ducit:
Olli Helena excidium, huic laurea ferta tulit.

*De Castore, & Polluce,
Spartanæ Helenæ fratribus.*

- §4. Si Ledaë Helenæ sunt versi in sydera fratres :
Hæc ipsa est Sydus, Phœbus & est Helena .

*Ad Helenam Corneliam .
Cujus ductum sequuntur Argonautæ Sapientiæ,
Spretis Lacænæ Helenæ fratribus .*

- §5. Aurea qui quærunt doctrinæ vellera, lucem
De te, contempto Castore, Virgo, petent .

Ad Helenam Corneliam .

- §6. Nec quarta es Charitum, decima es nec Musa, sed ^(omnium)
In te Musarum sum decora, & Charitum .

De eadem .

- §7. Quæ Paride olim certarunt sub Iudice formæ,
Divarum laudes hæc habet una trium .

*In ejusdem .
Caleste Ingenium .*

- §8. Addere te si olim comitem dignabere Musis,
Diceris posthac, arbitror, Uranie .

Ad

*Ad Romam.
De eadem Helena.*

59. Nulla in laude tibi Veneta Urbs est, Roma, secūda;
At quæ unquam talis fœmina in Urbe fuit?
Cogitur Oceano quantum decedere Tybris,
Tantum Helenæ quævis fœmina Romulea.

Aliud.

60. A Venetis gaudet per te, Cornelia, vinci
Roma; tuum Latia nam fluit Urbe genus.

*Ejusdem Helenæ
Cum sua Urbe comparatio.*

61. Regina Adriaci Virgo te Virgine gaudet:
Prodigium Urbium ea est, fœminei ipsa chori.

De eadem Helena.

62. Ut natura daret specimen, quid fœmina posset;
Edidit hanc: partum vidit, & obstupuit.

*In Helenam
Viros in erūdito certamine superantem.*

63. Erudiat quod docta viros hæc fœmina, quisquam
Miratur? Semper fœmina nos docuit.
Namque Minerva Viros melioribus artibus omnes
Imbuit, egregius Pieridumque Chorus.

Ad

Ad eandem Helenam .

64. Quamvis magna tuæ narret miracula mentis ,
Imminuit laudes invida fama tuas .

*In Gentilitium Helenæ Insigne ,
Quod aureo , & viridi colore distinguitur .*

65. Æthere Sol est , qui Parnasi in vertice Apollo :
In Monte huic Viridans , Aureus Axe color .
Sol Charitum es , Virgo , Musis dominaris Apollo ;
Hinc tua condecorat stemmata uterque color .

*Ad eandem Helenam
Omnibus humanis , & divinis dotibus
illustrem .*

66. Exhibet humanas Viridis color , inclyta Virgo ,
Aureus æthereas pingit opes animi .

In idem Insigne .

67. Qui Gentilitium pingunt tibi stemma colores ,
Dant , Helene , cordis regia signa tui .
Spem decorum signat Viridis , Remque Aureus : ipsæ
Sunt Res , ac Spes in te , inclyta Virgo , simul .

Ad

*Aliud
In idem Insigne.*

68. Ver laudum signat Viridis color, Aureus Æstus:
Flore ipso annorum Mæsis adulta viget.

*Ad Helenam,
Matheſeos ſcientiâ ornatam.*

69. Flores arte, Syracuſius qua vertere Terras
In gyrum voluit, & Maria alta Senex:
Et melius præſtare potes; nam te ſuper Orbem
Evehit, edoctus tendere ad Aſtra, Pudor.

*Adria Concio
Ad ſuas Nymphas
De Helena.*

70. Vadite, quâ Rhodanus ſecat arva, & Bætis, & Iſter,
Æquoreis Nymphis Adria lætus ait:
Cantu Helenam celebrate meam: Tritonis anhel
Concha tuas æquet, garrula Fama, tubas.

*De Helena Cornelia
Hujusce ſæculi Prodigio.*

71. Prodigium eſt Helene decorans hæc ſæcula, quodq;
Omnia concelebrent ſæcula Prodigium.

In Calestem Helenæ Indolem.

72. Flos animi innocui, pudibunda modestia frontis,
Mentibus exæquant Sydereis Helenam.

*In ejusdem vitæ integritatem, & eximiam sapientiam,
quæ penè divinitus infusa videtur.*

73. Prodigiola Helenæ est doctrina? At moribus illa
Hæc etiam Sanctis munera præmeruit.

*In Helenam Corneliam Venetorum Palladem,
Lusus in aliam Minervam, quæ nata
dicitur ex cerebro Jovis.*

74. E costa formata olim fuit Eva virili.
Quis neget hanc ortam Pallada de Capite?

In ejusdem præcocem sapientiam.

75. Tanta Helenæ teneris sapientia fulget in annis?
Vix orta in lucem Pallas adulta fuit.
Palladem adulta ætate natam fabulantur Poeta,

Jovis, & Neptuni de Helena certamen.

76. Cum Jove Neptunus fertur certasse: superbus
Pallade erat genitor Jupiter, atque Helena.
Pallas, & Helena Jovis filia sunt habita.

Cui

LIBER QUARTUS. 191

Cui Neptunus ait : Veneta est mihi Virgo , Minervam
Quæ simul, atque Helenam, dotibus exuperat .

In Helenam Corneliam .

77. Instituit pro Helena Cypris cum Pallade pugnam.
Nunc spödere Helenam, & Pallada, idem fuerit.

In ejusdem modestissimam formam .

78. Candida cælestis rapit alta ad tydera vultus
Purpura , quæque sacris lux micat ex oculis .

In eruditam illius pugnam .

79. Fulminei ad ripas quæ Thermodoontis Amazon
In pavidos tonuit perniciofa Viros ,
Adriaci decertanti prope littora Ponti
Concedit palmam , docta Minerva , tibi .
Quantum animus vincit dextram, victoria tantum
Ingeniosa tuum , magne Gradive , decus .

In ejusdem egregiam Poesim .

80. Qui te non laudat Vates , non ille Camœnas
Exornat ; Musas namque, Helena, æquiparas .

In

*In ejusdem ,
quæ omnem commendationem superant, dotes .*

81. Qui te commendat , Vates nequit esse : Poetæ
Augent , sed laudes deterit ille tuas .

*De Adriæ Nymphis
Helenaë plaudentibus .*

82. Vitales Helene cum primùm in luminis auras
Prodiit , æquoreæ subfiliere Deæ :
Quæque tuos cursu exercent , Pater Adriæ , fluctus ,
Quæ Tybrim , & Bœtim , quæque secant Ligerim ;
Namque animo sensere decus , quod patria magno
Urbs trahet egregiæ filiaë ab ingenio .

De Adriæ nomine .

83. Adriæ ni Superi pelagi jam nomen haberet ,
Duceret , ex quo Helena est illius in gremio .
Nam tanto tumidus partu Maria omnia supra
Tollitur , Urbs Urbes ut superat Veneta .

In mirabilem Helenaë Patriam .

84. Vincere Naturam Veneta Vrbs consuevit , & ipsam
Naturam hinc Helene vincere docta potest .

In eandem Helenam ingenio volantem.

85. Te quanvis super Astra ferat, poterit tibi, Virgo,
Nullus adulari; nam super Astra volas.

Helena Ingeniorum Phœnix.

86. Assyrius rarò Italiæ se præbuit ales;
Phœnicem Mundo sed parit Italia.

Aliud.

87. Secula nomen habent: Helene queis venit in auras,
Phœnicis dici secula posse, reor.

Lucretia Nomen

*Helena Cornelia fuisse latuit Authorem,
dum alia Epigrammata scriberet.*

88. Multa feror de te scripsisse Epigrammata, nomen
Si nec cognoram, docta Virago, tuum?

Aliud.

89. Quod Lucretia cederet pudori
Palmam, Virgo, tuo, probè sciebam;
Ignotum mihi sed fuisse miror,
Quod Lucretia & ipsa dicereris.

N

In

In idem Lucretia Nomen :

90. Ex Urbe ejecit Lucretia casta Superbos ,
 Namque ejus Brutos egit ad arma cruor .
 Ex Orbe ast omnes, Lucretia Virgo, Superbos
 Ejicis, aut saltem detumuisse doces .
 Nam Generis, Formæ, Ingenii vel dote Superbus ,
 Qui tua suspexit lumina, nullus erit .

Aliud .

91. Non hæc Tarquinius metuit Lucretia Reges ;
 Ipsa Superborum at subruit Imperium .

Aliud .

92. Quòd frustra abjecit temerato corpore vitam ,
 Majori & scelere in funera sponte ruit ,
 Cur Lucretia sit speculum Romana pudoris ?
 An Stygiis maculas abluit illa vadis ?
 Forma pudicitia Veneta est Lucretia : formam
 Ex illa posthac secula cuncta petent .

*In utrumque
 Helena, & Lucretia nomen .*

93. Formâ Helena es, plusquam Lucretia casta Pudore;
 Hinc de Fonte Sacro nomen utrumque trahis .

In

*In eandem Lucretiam
Palladio in Regno dominantem.*

94. Si Reges pro te pepulit, Lucretia, Brutus;
Palladio hæc omnes pellit ab Imperio.

In Helena, & Lucretia nomen.

95. An non instituunt Helena, & Lucretia pugnam?
Hæc casta, impuris moribus illa fuit:
In te ineunt fœdus; nam, quæ pugnare videntur,
Non sine prodigio confociare, tuum est.
Canities mentis pugnat, juvenilis & ætas;
Nec rarò pugnant Forma, Pudorque simul:
Pugnant, multiplici quæ flumine pectus inundant,
Doctrinæ; alterius dederit altera opes.
Excelsum Ingenium, ac demissa Modestia frontis:
Indolis augustæ lux, pavidusque rubor:
Hæc in te miro conspirant fœdere, Virgo.
An non te magnum dixero Prodigium?

*In Lucretiam Romanam
Divi Augustini Dilemma.*

96. Infanti sibi si peperit Lucretia lethum,
Flagitium admisit majus adulterio.
Assensum Arunti si præbuit, aurea Famæ
Cur ergo immeritam buccina ad Astra ferat?
Prodigium formæ Venetam, Sanctiq; Pudoris,
Quam pro Romana, Fama, loquaris habes.

Aliud in Lucretiam.

97. Libertas Romana tuo, Lucretia, fato,
 Ex Urbe exactis Regibus orta fuit:
 Libera ni Patria esset, libertatis amorem
 Hæc potuit Patriam Virgo docere suam;
 Namque exosa virum est, legesque exosa jugales:
 Illius & nulli subditur ingenium.

*In Helenam Lucretiam Corneliam
 Græcæ Linguae peritissimam.*

98. Eloqueris græcè, mediis ceu nata Mycenis.
 Est tibi Grajugenûm Cópia, & Ingenium:

*Incomparabili Virgini Helena Lucretia
 Cornelia hæc Epigrammata devovemus.
 Parodia ex Catullo.*

99. Disertissima Virgo fœminarum,
 Quot sunt, quotque fuere, quotque famâ
 Illustres aliis erunt in annis,
 Tuis plaudere laureis coronis
 Ignotus tibi, cognitusque nulli,
 Gestit pessimus omnium Poeta,
 Tantò pessimus omnium Poeta,
 Quamò tu optima es omnium Camœna.

He-

*Helena Cornelia Venetorum Palladi
Centum hæc Epigrammata
consecramus.*

100. Secula si nostram vidissent prisca Minervam,
Grex illi addictus procubisset humi.
Illius exundans Hecatombe haud imbuit aras?
Centum illam saltem carmina ad Astra ferant.

EPIGRAMMATUM

LIBER QUINTUS.

De variis, & plerumque Sacris,
Argumentis.

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

CLEMENTI XI.

PONTIFICI MAXIMO

Eximiam tandem Virtutem

D. ANNIBALIS FRATRIS SUI FILII ORNANTI

Dum instat Virginei Partus Dies.

Conferre optabant Sors, & Natura, sed Ostrum
Annibali Virtus tantum operosa dedit.

Hæc metam post Undecimum vix attigit annum,
Virginei Partus appropinquante Die.

Multiplici Virtus tulerat certamine palmas:
Innumeras Sanctus Patruus esse jubet.

Post has totius votis tandem annuit Orbis:
Deque illo lucem Purpura Sacra refert.

Virginei quædam intueor vestigia Partus.

Nil in Te humanum est, dum paris, Alme Pater.

Mor-

Mortalium; Cælitumque Gaudium,
cum ornatus est Purpureo Galero

Eminentissimus, & Reverendissimus Princeps

ANNIBAL CARDINALIS ALBANUS

Die consecrata

Sanctis Hilario, & Felici.

QUONDÂ Odium Italiæ Pœnus fuit Annibal; at nunc
Annibal alter adest Urbis, & Orbis Amor.
Huic dilatus honor torquebat publica vota,
Communesque Aulæ per duo lustra preces.
Post Sanctum ac tandem Patrum regnare coactum
Undecimus totum flexerat Annus iter.
Post exantlatos dignos Heroe labores,
Quos Tybris in Cælum, Danubiusque tulit,
Instabant cum Virginei Solemnia Partus,
Decreta Eximio Præmia sunt Juveni.
Exultans plausit Roma, atque Europa: negare
Promeritum Invidia haud ullius ausa fuit.
Ipsa etiam Annibalis plauserunt Astra Triumpho,
Purpurei reducem cum coluere Patres.
Nomīnibus quandoque insunt Faustæ Omina Sortis.
Felici, atque Hilari sacra erat illa Dies.
Lux Hilaris nam semper erit, Felixque, Galero
Annibalis meritæ quæ rubuere comæ.

DEIPARA:

Pulchra ut Luna .

Subiectam pedibus Lunam cur exprimis ore ?
 Nam te ipsam infra te dejicis , Alma Parens .

Electa ut Sol .

Eligit , ex omni prohibet quos crimine Numen .
 Hac ferme æquaris dote , Virago , Deo .

Sicut Aurora consurgens .

Pingeris Auroræ radiis , pulcherrima Virgo ;
 Candor enim , & roseus pingit utramque Pudor .

Terribilis ut Castrorum acies ordinata .

Castra repræsentas animo , mitissima Virgo ?
 Ast Exercituum es Numinis ipsa Parens .

*Pulchra ut Luna , Electa ut Sol ,
 Terribilis ut Castrorum acies ordinata .*

Est Speculum Solis , formâ cum Luna superbit :
 Tu Natum Pulchra ut Luna , Virago , refers .
 Auroram , Solemque simul , Virgo , exprimis . Illam
 Sol instans decorat , par & utrique nitor .
 Cælitibus Sol appares , es fulmen in arces
 Tartareas : contra has martia castra geris .

De

*De Immaculata Beatissimæ Virginis
Conceptione .*

Aurora exoriens , quid Sol vehat , indicat Orbi ,
Lucis flore novum pingere docta diem .
Virgo præit Sobolem , ceu Solem Aurora, nec ullus
Solis inoccidui denigrat ora color .
Non ergo Mariam violavit spuma colubri ,
Qua Patrum in natos funditur atra lues .
Nam maculis primos si Aurora notaverit ortus ,
Nuntiat atratum Solis adesse jubar .

Aliud .

Est uterus Matris tibi , Virgo , animata palæstra ,
Qua Stygii obruncas livida Monstra Lacûs .
Tanarii Mundum cohibent dum vincla Tyranni ,
Servire indocilis vincula nulla subis .
Excipient tua captivum quia viscera Numen ,
Ferre nequis victo a Numinis hoste jugum .

Aliud .

Vivere cum primùm cœpit , cœpere triumphî ,
Pressit avernalem nam pede Virgo Canem .
Illam nec potuit commune afflare venenum ,
Quo sobolem perimit post paritura parens .
Et magis arrisit vitæ hæc Aurora Tonanti ,
Innumeræ Gentis quàm cumulata dies .
Prima gigantæi hæc essent vestigia cursus ,
Posset more hominum crescere si ipse Deus .

Aliud

Aliud.

Quem pedibus, Virgo, Coluber, regalibus urges,
 In tua sulphuream fuderat ora Stygem,
 Te quoque primævi conatus lædere Patris
 Crimine, mortales quod necat ante diem.
 Sed repulit sacros allambens Luna cothurnos
 Virus, quod Serpens faucibus evomuit.
 Tunc primùm maculis rubuerunt cornua Phæbes;
 Causa tamen Soli quas facit esse pares.

Aliud.

Sydereæ ut primùm Virgo trahit ordia lucis,
 Frangit avernalis lurida Monstra Lacus.
 Ira placet, livorque Erebi; Matrem esse Tonantis
 Scilicet, a qua sic vincitur, ira probat.

*Templum Deiparæ à Gratiis instauratur,
 ex quod ægrotum Apoplexiâ laboran-
 tem eadem Virgo ad salu-
 tem revocaverit.*

Squalor abest, Templi facies antiqua novatur,
 Pulchrior exoritur forma, decensque nitior,
 Quod mentis stupor attonitæ, ac torpentia membra
 Senferunt vires, aurea Virgo, tuas.
 Munera cessantis dextræ stupor urget abactus,
 Et movet artifices dædala ad arma viros.
 Tempa novata nitent: sua tellus dona reponit
 Reginæ, nomen cui dedit Alma Charis.

At

At si Virgineos Templis numerare favores,
 Atque aris grates solvere vellet humus,
 Infessa innumeris Templis haud machina Mundi
 Sufficeret, quamquam nil, nisi Tempa, foret.

*In Imaginem Beatissimæ Virginis Montium
 verno tempore in Fœno repertam.*

Ver erat, æternis cum terra emerfit ab umbris,
 Et juvenis fulsit regia celsa Poli.
 Flora colorabat campos, cum venit in auras
 Educta ex umbris Virginis Effigies.
 Par Mundo, Mariæque Ortus, Pueroque Tonanti:
 Hunc Fœnum, Antra, Chaos dant, Tenebræq; diem.
 Pulchrius an ver explicuit mortalibus annum,
 Dum terram, an quando Virginis ora dedit?
 Tunc fulsere Dei vestigia credita terris,
 Pulchrior at Virgo fulsit Imago Dei.
 Omnia ver illud peperit: nunc omnibus una
 Par terris Virgo, syderibusque datur.

*In solennem Supplicationem,
 qua Bononiæ desertur Imago Deiparæ
 septem doloribus cruciata.*

Diva, triumphali quam docta Bononia pompa
 Regia deducit per fora, perque vias,
 Qui tua transadigunt septeni corda mucrones?
 Nigra quid in mœsta nubila fronte sedent?
 Non unquam tristi reduces Capitolia vultu
 Prisca olim vidit scandere Roma duces.
 Vulnere nunc primùm regnant: dolor ipse triumphat,
 Quod pompæ haud vidit terra superba genus.

In

In cælo dolor exultat, mortalis in astris
 Mutatur risu lachryma perpetuo.
 Si dolor hic lachrymæque, Bononia docta, triumphant,
 An non hæc magnum Urbs Ætheris instar habet?

In Herodem Infantium interfectorem.

Divini Stella Herodem prænuntia Solis
 Exagitat: Reges consulit, & Solymam.
 O Regum probrum, ac Regni funeste Cometes,
 Stragem portendens, exitiumque tuis!
 Ut Sydus fulges Solio sublimè superbo,
 Cum terræ vilis sis vapor astra petens.
 Crinita ut fax innocuo splendere videris
 Lumine; at a flammis ureris ipse tuis.
 Frustra Orbi infausta minitaris funera luce;
 Ignea nam rabies te necat ante alios.

*Euntes ad Præsepe Reges præcedit Stella,
 non ab eodem redeuntes.*

Prævia quæ Reges Bethlæum duxit ad antrum,
 Stella facem pressit, cum rediere domum.
 Munere cur fungi renuisti sydus amico?
 A Christo nullum sydus abire docet.

*Prodigia in Morte Reparatoris
Nostri.*

Sol, qui Mundi Oculus, radiis lachrymare cruentis,
Atrato & pavidum firmate conde jubar.
Præproperæ lucem nocti ne suffice, Luna;
Decolor Astrorum labere ab axe cohors.
Mugiat insolito tellus concussa tremore:
Qui te, atque astra regit, de trabe pendet Atlas.
Marmore corda rigent? Nativum oblita rigorem
Saxa dolete: pio ferveat igne filex.
Fons aret Vitæ? Viduata cadavera vitæ
Immensus valeat rursus animare dolor.
Authori confusa suo Natura parentet,
Everti Mundum quo pereunte decet.

*Fusus Author in Latii linguam transferre
sequentia duo Eminentissimi Principis
Carmina:*

Dentro a' Nembi codardi
Che fanno in Ciel della Vendetta i dardi?

*Multiplicem illorum versionem
statim effudit.*

Nec Cælo ingeminant ignes, nec tela trifulca
Ignavi jaculantur, habent si fulmina, nimbi?

Vel.

Vel.

Ignea non rapiunt per Cælum fulmina cursum,
Ultrix nec Cæli conficit ira reos?

Vel.

Torpetis Nimbi? Non torques fulmina, Cælum?
Sopitum Impietas arguet esse Deum.

Vel.

Impia dum noctem metuit Judæa perennem,
Crebra ruant, diras & solvant tela tenebras.

Vel.

Nubibus ignavis Cælum cur fulmina lentè
Parturit? Erumpant sua tela ultura Tonantem.

Vel.

In fontes quando terras ruet igneus æther,
Cunctantur nunc ignavis si fulmina nimbis?

Vel.

Extinctum credent hostes nunc esse Tonantem,
Nubibus elisis nisi torqueat ignea tela.

Vel.

Quæ tela incendit Nemesis, sopita quiescunt?
Haud metuent posthac mortalia crimina Cælum.

Vel.

Nec Cæli tonat aula? cadentem ultura Tonantem
Ignavis non erumpunt nunc fulmina nimbis?

Vel.

Torqueat elisis nisi fulmina nubibus æther,
Ifacidæ haud læsum credent, qui fulmina vibrat.

Vel.

Ignavos intra nimbos cur lenta quiescunt,
Quæ justus peperit tela trifulca furor?

Vel.

Ultoris torpent nunc tela trifulca Tonantis
Ignavos intra nimbos? Ruat igneus æther.

Vel.

Vel.

Nunc ultionis tela si lentæ stupent,
Ignava quando fulmina in terras ruent?

Vel.

Dextra licet sævo sit ligno affixa Tonantis,
Ultori e nimbo fulmina sponte ruant.

Vel.

In Axe nimbus heu moratur ignavus,
Nec ultionis tela nunc parit tandem?

Vel inverso sensu.

Purpureus sacri qui ex æthere corporis imber
Labitur, est telum. Ne fulmina torqueat Axis.

Vel.

Ultio non referas armamentaria Cæli?
Ignavos intra nimbos nunc fulmina languent?

Vel.

Haud unquam parient torpentes fulmina nimbi,
Si lentè nunc parturiunt ultricia tela.

Vel.

Quid nimbi torpent, quid cogitat igneus axis?
Quid Nemesis languet? Quando ruet æthere fulmen?

Vel.

Immugit terra: effundit Mors victa sepultos:
Scinduntur montes. Nec torquet fulmina Cælum?

Vel.

Quæ scelera admittit, dum fulmina non rotat Axis?
Sed Cælum absolvit tectus caligine Phœbus.

*D. Gregorius Thaumaturgus
harere flumina, ficcari lacus, ire
montes jubet.*

Terrarum prædo ripam indignatus ab alveo
Proxima fulmineus sævit in arva Lycus.
Undantes, Gregori, compescis fluminis iras,
Consueto & pelagum quærere calle doces.
Piscosus Lacus accendit quia jurgia fratrum,
Litis causa tuis nutibus aret aqua.
Mox iterum latices frænas. Miramur? At ire
Cum vidit montes, attonita unda stetit.

Aliud.

Hærentes terræ montes non ira Gigantum
Movit, ut invisum pelleret axe Jovem.
Gregorii pietas jussit discedere montes,
Sacrandum Templo nam tenuere locum,
Cujus ad Imperium fluvius compescuit undas,
Ne spes agricolæ sparsa necaret aqua.
Scilicet ut montes undæ videre volantes,
Attonitæ monstros obriguere novis.
Sunt miris sæcunda aliis miracula prima, (colit.
Quæ haud homines tantum, at pendula lympha

S. Ni-

*S. Nicolai Myrensis
Prodigiosa Infantia .*

Mercurii , Venerisque die lac abnuis , Infans ,
Sugere , ni solem merferit oceanus .
Vivere cum discis , debellas Tartara . Lauro
Intexit cunas jam tibi diva Charis .
Alciden superas , manibus puerilibus hydros
A quo discerptos fabula vana canit ;
Ardua namque minus palma est fregisse Dracones ,
Quàm frenare animi noxia vota sui .
Prodigiosa tibi quoniam est Infantia , laudes
Infantes discunt dein celebrare tuas .
Prodigia Infantem patrasse , heroica virtus ;
At divina , alios edocuisse , fuit .

*De eodem
Ex Græci Nominis Etymologia .*

Quàm bene præclarum tibi dat Victoria Nomen ,
Qui Populos , Reges , atque Acheronta domas ?
Numinis imperio Lyciam dum subdis , amicas
Palmas ex hominum pectore , Dive , refers .
Dum malè succensas irato in Cæsare flammæ
Extinguis , major laurea te decorat .
Tartara debellas frangens simulachra Deorum ,
Arium & damnans . Omina nomen habet .

*Idem tempestatem prævidet , & compefcit ,
& Nautam extinctum ad Vitam
revocat .*

Fatidicis curis venturum amplecteris ævum ,
Oceanum frænas , ipſaque fata domas .
Quæ majora putem portenta ? E funere nautas
Quod revoces , remis qui maria alta doment ?
Magnum eſt pellacis ponti prænoſſe furorem :
Majus commoto ponere jura mari .
Ingluvies pelagi ſed quos exhauserat , ipſis
E pelagi nautas faucibus eripere ,
Atque his mancipii in morem dare marmora remis
Puſſanda , hoc ingens Numinis inſtar habet .

*E Sacro ejusdem Corpore
mirificus liquor perpetuò manat .*

Corpore , Dive , tuo manans cryſtallinus humor ,
Ros eſt ? Aurora at ros oriente cadit .
Perdus , & pernox e corporis æthere ſacri
Labitur irrorans membra ſacrata liquor .
Ambroſiam dicam , totum quæ nutriat Orbem ,
Ut quæ olim Iſacidas paſcere ſueta fuit ?
At cælo gratos populos id nectar alebat :
Hoc vitam extinctis reſtituiſſe valet .
Num lac irriguo perfundens flumine Mundum ,
Quod referat terris aurea ſæcla , rear ?
Nutricis quondam pro lacte , quod abnuit Infans ,
Perpetuo huic Mundum fontè beare datur .

D. Mar-

*D. Martinus invitos Paralyticos
convalescere cogit.*

Dum sacro Turones repetis, Martine, triumpho,
Divus & exanimi in corpore vivit amor,
Spargit adoratum vitalia dona pheretrum,
Quod sequitur plausu turba canora pio.
Per te Argum cæcus, claudus nunc vincit Achillem,
Omnis & incolumi turba salute redit.
Quin latè Turonum tractus perlabitur omnes
Grata salus, pennis quam vehit almus amor.
At duo, perpetuo queis motu corporis actis
Horrida lucrosus concutit ossa tremor,
Omnibus ingestæ exhorrescunt dona salutis,
Emendicatas quæ minuisset opes,
Et fugiunt; tua sed virtus fugientibus instat,
Cogit & incolumes ad sua tecta gradi.
Auri sacra fames cæli sic munera temnis?
Nec tremor est morbi, stare sed ossa timent?
Mirer? Quæ nummi torquet vesana cupido,
Par est æterno corda pavore quati.

*Idem Miraculorum Author
prodigiosè innotescit.*

Instaret miles Turonum cum barbarus urbi,
Thesauros aliò provida cura tulit:
Excepitque tui sacro, Martine, triumpho
Ossæ adorati corporis exuvias:
Et, quo Germanus, jacuisti, Dive, sepulchro,
Si cælum pennis qui secat, ille jacet.
Muneribus cumulant Aram, tumulumque clientes,
Quos voti ostendit tessera picta reos;

Sed tua, Germani an virtus hæc dona meretur,
 Cui vitam supplex debet, & obsequia?
 Distrahit hæc Turonum studia in contraria cives
 Lis, & Germanus quas bene pavit oves.
 Sed leprâ exesus juvenis sacra bella diremit,
 Quem tumulo hærentem repperit alma dies,
 Parte alia incolumem, tibi quam, Martine, propinquam
 Admovit, reliquo haud corpore pestis abit.
 Mutatum est exinde tibi latus applicat, & mox
 Candore Infantis pulchrior emicuit.
 Luditis, o Superi? An vobis mortalia ludus?
 Certat an officiis Ætheris Aula piis?
 Hospitis hinc adeo cedit Germanus honori,
 Qui mage nunc Fratris nomine dignus erat.
 Germanum ut Sydus veneratur Gallia. Solem,
 Lumine qui Stellas obruat, esse decet.

*Idem hausto veneno moriturus¹
 sibi precibus incolumitatem
 restituit.*

Eripuit postquam Martinus funera morti,
 Illius & dirum subruit imperium,
 Se quoque funereis nutu revocavit ab umbris,
 Cui summum attulerant hausta venena diem.
 Vipereo biberat mortem cratere natantem;
 At mortem in fibris enecat ille suis.
 Vitam aliis donare homini est commune, Deoque:
 Amplificare suam Numinis instar habet.

Idem

*Idem adhuc Catecumenus
Famulo suo non raro servire
consuevit .*

Temperet imperio qui se multo emerat auro
Martinus famulum , cui parat ipse dapes .
Excipit obsequio venientem , & munera servi
Latus obit , thalamos instruit , arma polit :
Ex illo vestes Dominus mendicat , & aurum ,
Ex illo hospitium , reliquiasque dapum .
Ascito reguo generosus verna potitur ,
Munere nec segnis fungitur imperii .
Si quando motare manus dignatur heriles ,
Martinus grates solvit , & obsequia .
Erudit Cælum Martinus , Summus Olympi
Cui Princeps grates solvit , & obsequia .
Illius indutum dicit se munere Numen ,
Illius exoptat pauperis instar opem .

*Idem contra Idolum marmoreæ
columnæ innixum e Cælo
fulmen vocat .*

Marmoreæ incumbunt Idola innixa columnæ ,
Ast illa ex astris diruit ignis edax .
Absolvit cælum , qui cælo hos evocat ignes
Martinus : mentem fulmini inesse docet .
Innocuas posthac jaculentur fulmina turres :
Impete vel cæco tela trifulca ruant .
Innumera incassum bene spargit fulmina Cælum ,
Tam bene si hoc unum fulmen ab axe cadit .

*Idem osculo Leprosum curat ;
& Mortuos plures ad Vitam
revocat .*

Lepa fugit , Martinus opem cum fortè petenti
Oscula dat , misero redditur alma salus .
Mirer , quod sacri tantùm valet halitus oris ,
Vitam homini infudit si halitus omnipotens ?
Nec mirer , si Divinas hominum æmula virtus
Exæquat vires , imperiumque potens ?
At si , quam dederat Numen , Martine , redonans
Sæpe homini Vitam de tumulo revocas ,
Mirer , si tantùm omnipotens valet halitus oris ,
Dive , tui , ac per te redditur alma salus ?

*D. Dionysii Martyris Infantis
Corpus in Divini Dionysii Arcopagite
Templum infertur .*

Vivere cum primùm cœpit , cœpere triumphî :
Laurus obit cunas , mistaque palma sacras .
Fortior infante Alcide Dionysius hydros
Elidit , stygii quos vomit ira lacus .
Sera alium , Divo instaurat quem nomine , cælo
Intulit hora : breves hunc rapuere dies .
Alter Concilio Superùm , licet incola terræ ,
Intererat : lapsa ex æthere scripta docent .
Hinc , unde huc venit , serò remeavit ad Axem :
At citus in Patriam tu , Puer alme , redis .
Exuviæ sed nostra tuæ cur Tempa requirunt ?
Namque tuæ hîc Fidei credis adesse Patrem .

Cur

*Cur geminum latus Corporis
D. Dionysii Infantis Martyris cingant
insignes Reliquiæ SS. Martyrum
Parthenii, & Celerinæ.*

Sydera non frustra cœunt, quæ dissita nuper
Suerant diversos ducere in axe choros.
Nec frustra Divûm coalescunt corpora in unum,
Quæ dispersa sacra delituere specu.
Cur ergo Infantis circumstant Martyris ossa
Parthenii Cineres, & Celerina, tui?
Arcanis sæcunda reor cælestia semper
Nomina: non illis nostra carere putes.
Parthenos est Graiis Virgo: Celerina Latinis
A festinato tramite nomen habet.
Virgineas inferre nives cælestibus hortis
Namque, Infans, celeras sanguine purpureas,
Custodes idcirco tui, comitesque triumphî,
Parthenius cingunt, & Celerina latus.

*In D. Philippi Neriî corde flagrans
Amor Divinus.*

Flamma velut rapidis in Cælum nititur alis,
Nec dignatur humi serpere lapsa polo;
Carcere mortali condi generosa Philippi
Mens horrens latum ad sydera quærit iter.
Inclusus terræ latebris erumpere flagrat
Sic vapor in nubes ejaculatus humum.
Sic superimpositi montis per vulnera flamma
Enceladi in Superos tela trifulca rotat.

Infringi mirer costas e pectore ? Tantum
In cineres miror non abiisse rogam .

Cur D. Basilio

Magni Agnomen inditum fuerit .

Regia sunt , Basili , tibi nomina : Famaque Magni
Addidit Agnomen laudibus æqua tuis .
Magnum asserta Fides , Divina Oracula Magnum
Haustra animo præstant , & referata viris .
Magnus , seu Sacris Leges præscribis Alumnis ,
Seu contra Reges astra tueris , ades .
Magnum mentis opes , dextrâ quæ concutis , arma
Majorem ostendunt : Ethnicus illa pavet :
Aris pulsa Deum pallefcunt agmina : telis
Et confossa tuis Hæresis Hydra fremit .
Una alios dixit si dos , aut altera , Magnos ,
Omnis cui laus est maxima , quantus erit ?
Maxima si Numen dos confluit omnis in unum ,
Magnum ergo , Basili , Numinis instar habes .

*Naupaëtæ S. Pii Quinti
de Turcis Victoria .*

Non hæc Naupaëti miranda excrevit in undis
Laurea magnanimum cingere docta Pium .
Lactastis lachrymæ frondis victricis honorem :
Luminibus Sancti crevit adulta Patris .

D. Ca-

*D. Carolus Borromæus
 Quadraginta Aureorum Millia
 uno die in pauperes
 erogat.*

Dum matris vecors Arimaspus viscera terræ
 Scrutatur, clausas & malè quærit opes,
 Unguibus, & rostro, atque alis armatus in hostem
 Auro inhians custos Gryphus in ora ruat.
 Audax Peruvix scindit dum dextera montes,
 Expilatores obrue terra tuos.
 Tænariis natura aurum bene credidit umbris,
 Ne purum inficiat criminis escâ diem.
 Sed tibi, Purpurei decus immortale Senatus,
 Sponte humus auriferum pandat amica sinum.
 Quoque beas inopes, Cælo tibi depluat imber;
 Nam quis munificum te neget esse Jovem?
 Aureus in pluvium descendit Jupiter imbrem?
 Qui juvât, hunc verum dixeris esse Jovem.

*Narratio acceptæ Gratiæ
 in adversa Votivæ Tabellæ parte
 prope B. Aloysii Gonzagæ Aram
 ab Authore appensu.*

Ex Varice erumpens me vis immensa cruoris
 Penè improvise funere sustulerat.
 Erodens Ulcus, mox Cancer acerba parabat
 Fata, nisi afferret Tibia seستا moram.
 Ulcus abit, Cancerque, & ab hoc serpente comesus
 Ante Varix. Sunt hæc munera Aloysii,
 Qui

Qui vota exuperat ; nam mille pericula morbus
 Dat superare unus , Cancer & addit opem .
 Scilicet hic nisi Crus esset populatus , haberet ,
 Quæ saepe in mortem panderet , ora Varix .

De brevissima B. Aloysii Vita .

Cælestem quamvis Juvenem sibi vendicet Æther ,
 Cum gemina a lustris Quinque recedit hyems ,
 Palmas ex Erebo numeret si Fama relatas ,
 Secula Aloysium Quinque agitasse putes .

*Eundem a Conterraneis tantum illius
 Votibus celebrari posse .*

Grandia quid tenues conemur ? Tollere cantu
 Quis dignè Aonio speret Aloysium ?
 Sydereo Juvēni haud tuba par erit ulla ; redonet
 Ni Musis iterum Mantua Virgilios .

*In D. Hilarium Piſtaviensem Episcopum
 Academię Stabilium Tuderti
 Patronum .*

Fortunæ quos instabili Rota cardine versat ,
 Deliciæ hos nullæ , gaudia nulla manent .
 Jucundo exultat sed mens hilarata sereno ,
 Quæ stabilis perstat , propositique tenax .
 Hos ergo , stabili qui nunquam sede moventur ,
 Quid mirum est Hilaris Præsidis arma sequi ?

Aliud.

Aliud.

Quem neque septeno feralis terruit Hydra
Vertice, nec Regum terruit ira ferox,
Frangere quem nequit Constantius, Orbis in unum
Quem conjuratus flectere non valuit,
Protegit auspicio Stabiles, atque omine fausto
Exemplo tales edocet esse suo.

Aliud.

Tum quoque fulmineos potuit terrere Tyrannos,
Cum procul a Patria nobilis exul agit.
Hinc ergo Patriam remeare jubetur ad Urbem,
Ne trepidos hilari terreat ore duces.
Tanta potest hilaris constantia. Perdere livor
Non valeas, Hilaris quos fovet aura Patris,

D. Monica Lachryma.

Sol Augustinus Sapientum: Aurora nec illi
Deest genitrix: Monica hinc lumina rore madent.
Concha sitit lachrymas Matutæ, atq; æquora quamvis
Circumstent, sacras arida quærit aquas.
Unio concipitur cælesti plurimus unda,
Regnorum pretium, Sydus & æquoreum.
Cor nati, cœu concha, bibit, quo lumina matris
Imbre fluunt: Cælum queis emat, haurit opes.
Cum tonitru fremit Aula Jovis, Conchilia partu
Æquoris ad ripas nobiliore tument.
Sic fremitus inter, mœstæque tonitrua matris,
Unio, qui vincat Sydera, concipitur.

De

*De D. Antonino Martyre præstantissimo ,
quem demersum in Mare Aquilæ ad
littus prodigiôsè tulere .*

Pœnarum, Antonine, Mari demersus acerbo
Post fata in fluctus mitteris Oceani .
Te toto tumulans elemento barbarus hostis ,
Grata , inquit , tibi tam magna sepulchra , reor .
Si Pharios olim tumularunt marmora Ponti ,
Urna eadem Divo , perfide Liçtor, erit ?
An, quoniam Heroum Sol Antoninus habetur ,
Ut Soli, huic tumulum præbuit alma Thetis ?
Quamprimùm at Pelagi Phœbus si prodit ab undis ,
Tu quoque de gremio Tethyos eriperis .
Cælestes properant Aquilæ : parcentibus urgent
Unguibus , ac reddunt corpora sacra solo .
Idæi hæc probrum raptus pulcherrima delent
Furta : in Aves Aquilis nunc dare Sceptra decet .

De Apostolorum Principe .

Tarpeji arentes lauros e fronte Tonantis
Abstrahit irridens impia sacra Petrus .
Sylva erat Urbs Erebi monstris regnata : Ferarum
Impavido stygia hæc pectore Regna subit .
Roma erat immani convulsus turbine Pontus :
Sicco tartareas is pede calcat aquas .
Quam non evertit Pyrrhus , non Annibal ; Urbem
Piscator vincit . Credis adesse Deum ?

A D. Fa-

*A D.Famiano percussa tellus chrySTALLINUM
Fontem parit .*

Squalida deserti sitiunt dum marmora collis ,
Nec fontem agricolæ præbet avara flex ,
Fœcundâ lapidem virgâ , Famiane , morantem
Percutis : attonito e marmore currit aqua .
Tu lachrymis urges Cælum , precibusque disertis :
Manare a lachrymis discit & unda tuis .

*Tartarei Hostis formam Serpentis
induti furias irridet D.Mar-
garita .*

Invadit stygius Divæ conclavia Serpens ,
Nec colubri faciem , aut cornua dissimulat :
Sibilat incassum : micat igneus ore trisulco :
Perdius , & pernox irrita bella movet :
Oranti insultat : mente illa perambulat axem ,
Amplexu exultans perfruiturque Dei .
Membra brevem sera carpentis nocte soporem
Nexibus innumeris implicat Anguis atrox .
Victricem infrendens crebris assultibus urget :
Haud inferre metum , perniciemque valet .
Quondâ Hominū Patri insonti haud nocuere Colubri ,
Haud vesana Tygris , terribilisque Leo .
Diva, Adæ præstas . Fuit olli innoxius Anguis ,
Quem peperit tellus ; quem nigra Regna , tibi .

De D. Agathæ Virgine, & Martyre.

Heu crudele nefas ! Agathæ , scelerate Tyranne ,
 Ubra rescindi e pectore sacra jubes ?
 Humanæ haud certè tu suxisti ubera matris ,
 Sed tibi lac Urfa , aut sæva Leæna dedit .
 Caucasus aut natum de rupe ejecit in auras ,
 Cui fera præduro e marmore corda rigent .
 At quamvis crudo rigeant tibi marmore corda ,
 Debueras Agathæ parcere Licetor atrox ;
 Hanc etenim norunt venerari culmina montis ,
 Sicani terror quam colit Ætna soli .
 Eructat quoties ferventi e gurgite saxa ,
 Flammarum & fluvio fertur in arva furens ,
 Et latè vastat campos , atque Urbibus ipsis
 Horrendum exitium , & fata suprema parat ,
 Compescunt Agathæ tunc vela ostensa furorem
 Horrentis Montis , tartareasque faces ,
 Atque ignis cursum miranda hæc vela retorquent ,
 Ad montis fauces & remeare jubent .
 Quam saxa , atque ignes Divam venerantur , & Orcus ,
 Huic ipse ferre audes , dire Tyranne , necem ?

*De SS. tribus Martyribus Japoniæ
e Societate Jesu .*

Salvete Heroes , postremo in limite Mundi
 Quæis Christi peperit clara trophæa Fides .
 Vos primi Japonum sacra stis sanguine terram .
 Nascetur vestro e sanguine magna seges .
 Arbore ab infauSta pendetis ; at arbore ab illa
 Tutior en vobis semita ad astra datur .

Cruz

Crux Cælo est propior : vobis est scala : perennis
 Ad regnum Vitæ format & illa gradus .
 Ite alacres : vos invitat Cælum omnibus astris :
 Divina en vobis Aula reclusa patet .
 Ite alacres . Video palmas ex æthere lapsas ,
 Aligeros video , qui diadema ferunt :
 Atque vocant dulci Cæli ad capitolia cantu ,
 Perpetuos spondent , & sine nube dies .
 Fœlices, vestrum qui Regem morte refertis ;
 Illum etiam affixit turba maligna Cruci .
 Ullaque ne desit divinæ gloria mortis ,
 Transadigit vobis lancea dura latus .
 Impia si extinctum transfixit lancea Regem ,
 Vos duplex vivos lancea sæva necat .

*De D.Dorothea Virgine , & Martyre ,
 quæ flores , & fructus cælestes
 Theophilo misit .*

Evolat ad mortem cursu lætissima Virgo :
 Ad pulchra hanc certè currere prata putes .
 Ut flores tractat gladios , ac tela cruenta ,
 Floribus atque ipsi est gravior ensis edax .
 Miratur juvenis morienti proximus astans ,
 Atque inquit : Ridens horrida fata subjs ?
 Illa refert : Nescis , quos in cælestibus hortis
 Perpetuos flores , quæ aurea poma legam ?
 Ignoras, quas delicias mihi Sponsus in astris
 Præparet ? Est risus hæc mihi causa mei .
 Respondet juvenis . Si te viridaria Cæli
 Excipiant , lætas mittere ab axe rosas ,
 Aureaque e Cælo digneris mittere poma :
 Amplecti & Christi spondeo corde Fidem .
 Annuit huic Virgo : simul & vernantia Florum
 Munera , & Autumnus ex æthere misit opes .

Ali-

Nec jucunda placent tibi funera; sed genus optas
 Horrendum mortis, quod dedit ignis atrox.
 Major Divini tibi pectore fervet amoris
 Ignis, quàm tortor quem tibi, Virgo, parat.
 Major flamma metum valet extinxisse minoris;
 Teque ideo in favos injicis ipsa rogos.
 A diro tamen, o Virgo, haud extingueris igne:
 Haud mors, ad vitam transitus ille fuit.
 Pertesus vitæ veluti succendere Phœnix
 Alarum motu cedrina ligna solet:
 Seque super flammæ aptare, ut morte renascens
 Ad vitæ redeat munera grata puer.
 Sic Virgo flammis, Phœnix cælestis, ab illis
 Ad vitæ transis prospera fata novæ.

D. Catharinæ mors triumphalis.

Latrantem fortis Catharina triumphat Anubim,
 Tænariorum casto fulminat ore Deos.
 Sub pede crudeles premit Heroïna Tyrannos,
 Tela, rotas, ignes, horrida flagra premit.
 Quin etiam a dulci lætatur morte: crnore
 Pro roseo, niveo lacte colorat humum.
 Scilicet e proprio quæ funere nata nivali
 Nascentem vitam flumine lactis alit.

*De Sanctis Virginibus
 Rosa a S. Maria, & Viterbiensi.*

India, cui Sol, occiduas dum vergit in undas,
 Fœlici pingues lumine ditat agros,
 Perpetuis auri tellus pretiosa fodinis,
 Quæ magna Europæ das alimenta malis:

P

Si

Si te perspicuis argentea flumina lactant
 Fluctibus, inque omni littore gemma micat :
 Si pulchris ridens avibus tibi pingitur aer,
 Quæ Regi pennis dant diadema tuæ :
 Insolitæ illustrent pretio si splendida lucis
 Astra tuum nostris invidiosa Polum,
 Namque immortalis referentia signa Salutis
 Occiduo ostentant sydera ab axe Crucem ;
 Non tamen illustri Florum nos lumine vincis,
 India, Divinæ haud vincis odore Rosæ .
 Candore hæc etiam vobis, regalia, certat,
 Lilia, Sythonias vincere docta nives .
 Et neutram impuro Cypris infecisse cruore,
 Lactentes potuit nec temerare notas .
 Utraque at inseruit sibi vepres: flagraque tractans
 Virgineas pinxit sponte cruore nives .
 Purpura viva nives tinxit, cum Lilia Candor,
 Et Furor innocuus conseruere Rosis .

Aliud .

Ast hæc non altam tollunt ad sydera frontem
 Lilia : depressa in valle modesta latent .
 Nam Rosa nec formæ, nec odoris laude superbit,
 Nec suus est illi cognitus ipse decor ;
 Sponte sed in valles dejectæ accommodat alas,
 Ardentemque Rosam ad sydera tollit Amor .
 Cernis anhelantem Divini ad lumina Solis,
 A quo flagrantes ebibit ore faces ?
 Perpetuò, viden, ut Clytiæ fœlicior igne
 Obversa Solis fronte sequatur iter ?
 Hunc amat, hunc sequitur cursu festina, quadrigam
 Seu roseam primum tollat ab axe jubar :
 Seu medio auratum Sol igneus æthere currum

Ur-

Urgeat, & meta distet utraque dies :
 Seu fessus pelagi tandem labatur in undas,
 Emeritosque jugo solvere certet equos.
 At, viden, ut varios Divino a Sole colores
 Hauriat : haud Clytiam tantus adussit amor.
 Dum Sol illustris radiis agit æthere currum,
 Exultat rutilo picta colore Rosa.
 Dum Sol emoritur, languet, pœnisque notatur,
 Quæ Soli attulerunt aspera fata suo.
 Et flagra, & spinas, atque horrida saxa Columnæ,
 Nunc Rosa, quæ superat te, Granadilla, refert.

Aliud.

O amor, o vires vultum mutantis amoris !
 Multiplici o forma prodigiosus amor !
 O flos inscriptus Divini nomina Solis,
 Divinæ inscriptus tristia signa necis !
 O Cælo delapsa hortorum gloria ! namque
 Haud his prodigiis nostra superbit humus.
 Miramur, Cælo si lapsus in æra rursus
 Tollitur ? Hunc Florem pondera nulla gravant.

Aliud.

*de S. Rosa Viterbiensi in altum elata, dum
 contra Impios declamabat.*

Cum Rosa Divini langueret Solis amore,
 E terra exiliit sapius astra petens,
 Ebria concepti cum pectora Numinis æstu
 Urgerent populos per fora, perque vias ;

Namque Rosa armavit sacros in crimina dumos,
 In fontes tonuit per fora, perque vias.
 Ac dum fulminea Cælesti a Rege Rebelles
 Voce petit, visa est corpore ad astra rapi:
 Cumque alto insists lapidi spectatur ab unda,
 Quæ bibula orantis pendet ab ore, virum:
 En pedibus veluti magnes admotus in altum
 Tollitur ipse, Rosam prosequiturque lapis.
 Quem non flexissent Cæli hæc portenta protervum?
 Cæsarei furias non domuere Ducis.
 Principis hunc hostem, qui Sceptra Vicaria Cæli
 Torquet, fulmineo fregerat ore Rosa.
 Ipsos impavida invasit Cælestis Amazon
 Augustos, Latii devenerata Patrem.
 Quantus in hunc Florem tunc ingruit imber ab Arctol!
 Queis Aquilo infremuit turbidus ore minis!
 Exitium infonti, ac tristem meditata ruinam
 Tempestaß Boreæ frigido ab axe ruit.
 Nativo tunc vulsa solo Rosa quærere mæstum
 Compulsa exilium, perfugiumque fuit.

Aliud
de illius Pugna cum Saga.

Extorrem sed quæ invitant Castella, salutem,
 Cumque Rosa Charitum promerueret chorum.
 Sacra Fides, profugæque comes Pax alma Puella,
 Et Pietas urget, Relligioque latus.
 Oppida nec tantum Charites felicia testis
 Excepere, Rosæ quæ comitantur iter;
 Ast illi, dum propugnat fortissima Cælum,
 Militiæ dederunt amphitheatra sacræ.
 Saga furore, dolis, & linguâ instructa Megaræ
 Contra Romuleum moverat arma Patrem,

Cæsaris & partes, atque impia signa sequuta,
 Horrida Avernalis buccina Regis erat.
 Hanc Rosa, quam sacra incendit fiducia causæ,
 Aggreditur: cæcis obstat & illa dolis.
 Prodiis asserta Fides. Extabat in alto
 Dira strues ignes ejaculata foro.
 Majore huic flamma Divini percita Amoris
 Infiliit saltu nil trepidante Rosa.
 Nec flammæ læsere nives; at pulchrior arsit
 In gelido vultus purpura sacra rogo.
 Defenso victrix Cælo prodivit ab igne,
 Ablutum e pelagi Sydus ut exit aquis.

*Aliud**de patratīs ab illa Prodiis.*

Miraris portenta, Rosam quibus astra tuentur?
 Ut verò ipsa aliis prodigiosa fuit!
 Seu quando, nondum prima trieteride plena,
 Infregit vires, o Libitina, tuas:
 Atque Amitam tumuli revocavit pupula ab umbris,
 Infanti primos restituitque dies:
 Seu saxo contrita Ceres, permistaque lymphis,
 Et clibani in niveos igne coacta globos,
 Illius imperio cum floruit, & Patris iram
 Elusit, miseris ferre negantis opem.
 Seu quando, ut Populos cælesti afflaret odore,
 E tumulo Flores protulit ipsa suo.
 Ast erepta nimis properato funere terris,
 Heu subito Cælo restituenda Rosa.
 Tertius huic tria lustra super cum volvitur annus,
 Flos migrat in sydus, subtrahiturque solo.
 Insitus areolis Cæli nunc vernat Aprili
 Perpetuo, & rutilum spargit ab axe jubar.

Illius exuvias infert Pater ipse sepulchro ,
 Consuevit Cæli qui referare fores .
 Nunc immortalī vernant sacra membra juventa ,
 Sydereum Florem nullaque lædit hyems .
 Europæ dubiam tibi Flores , India , palmam
 En faciunt . Cælo dignus uterque fuit .

Rocchi Gonzalez S. J. Cor
Evulsum visceribus in Dei laudes
erumpit .

Solvat Gonzalez ne in laudes Numinis ora ,
 Corda illi e fibris barbara dextra rapit .
 Numinis in laudes sed cor de corpore vulsum
 Solvitur , & patuli vulneris ora sonant .
 Quis voces cordis cordatas esse negabit ,
 Et nullum in patulo corde subesse dolum ?
 Dura peroranti jam cedite pectora cordi .
 Ore potest dolus , at corde latere nequit .

Hieronyma Asculana
Religiosissima Fœmina moritur Anus ,
& Juvenis post mortem apparet .

Ver hominum exoritur : non tantum floribus arva
 Post hyemem rident , mortua vernat Anus .
 Emoritur Vidua , & Virgo , Viduæque colore
 Mors pingit , Virtus Virgineoque genas .

Ex-

*Extemporalis Ludus ,
quo R. P. Jacobum Cellesium S. J.
Collegii Græcorum Rectorem
alloquitur , qui ei fuerat Regiminis
Administer .*

Egregie Rector , ipse cui libens malim
Subesse semper , quàm regnare Mogoris ,
Aut Ceilani Dominus , ut mihi Scazon
Jocosus adsit , imperas , cothurnatæ
Ludus Thaliæ , cum severa majestas
Gradus movere ludicram docet Musam
Ibericæ ritu . Arduum est opus nobis
Arare frontem , nubibusque vallare ,
Supercilij arcum attollere , ut , velut Cælum
Atlantis humeri fulciunt , novus Piso
Torquete videar publicæ Rei pondus .
Ut oris haud quæsita semper arrisit
Mihi serenitas : ita carmen ampullas
Nostrum execratur . Qui Urbibus gubernandis
Pares videri gestiunt , per ambages
Rotando verba , vellicant mihi splenem .
Derideo simulacra , quæ basi egent magna :
Homines , necesse queis sit ad solum allidi ,
Fulcris nisi innitantur : ut solet grallis
Egere claudus , quibus inhereat , Scazon .
Politicus ille melior est mihi semper
Vifus , nitente fronte qui nihil spirat
Tumidum , aut superbum , mentis & suæ gazas
Haud bracteis incrustat . Ergo qui Scazon
Fluat peroso vitæ , & oris oracla
Phaleris tumentis ? Attamen , nefas cum sit
Non obsequi , conabor in gravem Musam
Assurgere ; ad inassueta namque consuesti

Mihi indolem formare munera, & curas.
 Jussa exequutus Optimi Patris cœpi
 Tandem brevis præesse brassicis horti,
 Præesse feli, temperare Mantoï
 Coqui furorem: Dextra Mentis excelsæ
 Cœpi vocari, jura quæ dat Argivis,
 Quos Creta ad Urbem misit, aut Cephaleñum
 Insula, Zacynthus, Sparta, Macedonia, Chios,
 Epirus hospita Calabri sinus, Grajo
 Rituque vivens Russia, & sequens morem
 Ferrata Crypta Græcum. In hos mihi sceptrâ
 Vicaria tribuisti: & haud semel nostrum
 Pavit rigorem Grajus, atque Epirota.
 Scazonta ludere ergo possumus, namque
 Haud insolens est penitus in minas vultum
 Caperare nobis. Optime, at mihi indulge,
 Jacobe, si ex te quæro, cur placet Scazon
 Præ ceteris tibi carminis sacri formis?
 Non ipse gressu, aut ore fingis Hispanos,
 Non intumescis unquam: amabili corda
 Vultu laceassis, nutibusque blandiris:
 Sirenes innataut labris, nec affectas
 Magnus videri linguæ inanibus bombis.
 Hispana Gravitas certè inest, Lepor Gallus
 Mores tibi sed temperat: neque Candore
 Germania tibi certat: Italiæ prudens
 Omnisque in uno est laus. Ut olim Agrigenti
 Alcmeuam in unam Virginum omnium dotes
 Zeuss coegit: ut Corynthium fluxit
 In Æs metallum quodlibet: ut Apes flores
 Populantur omnes: cuncta sic refert unus
 Decora aliorum, dignus omnibus jura
 Proinde populis tradere. Ast adhuc hæret
 Incertus animus, cur tibi omnibus Scazon
 Venustior sit carminum notis visus.
 Ut quæstio solvatur, enatat tandem

De-

Democriti de latice Veritas hausta .
 Vicariam cras alteri quoniam Virgam
 Attribuam , ut ille quoque prohibeat Argivos
 Extra chorum saltare identidem , claudus
 Jubes , magister erudiat ut eum Scazon .

*Inscriptio Lapidis signantis vias prope
 Vigontiam .*

Ar&oo quisquis properas huc Hospes ab axe
 Emensus montes , quorum densissima sepes
 Germanis Italos dirimit : Julque relicto
 Vitifero post terga Foro , campisque feracis
 Tarvisii , huc recto te duxit semita calle ,
 Perstat adhuc ubi clara suis Vigontia quondam
 Exultans Dominis , quorum fuit inclyta latè
 Nobilitas . Avidis annorum at faucibus haustam
 Amplius haud spectas Arcem , Turreſq; Gradivo ,
 Bellonæque sacras ; sed agros , Ceres , atque Lyæus
 Quos amat : & leni quæ Tergula flumine lactat ,
 Pascua læta vides . Si , quæ Sol prodit ab Ortu ,
 Instituis cursum , Ponti miraberis Urbem
 Reginam Adriaci . Occiduas si tendis in oras ,
 Urbs Patavj , Euganeisque in collibus altera Tempe
 Occurrent . Mediumque diem si quæris , in agros
 Devenies , Athesis quos alluit ubere vena ,
 Eridanusque pater . Quacumque elegeris , Hospes ,
 Ire viâ , dices : Naturæ munera , terras
 Quæ faciunt alias , quamvis divisa , beatas ,
 Italiæ collecta sinu contemplor in uno .

*In Fulmen, quod Horariam Collegii Romani
Turrin innocuo ictu perculit,
Regnante Clemente Nono
Pontifice Maximo.*

Antiquum cernens revocari secula in aurum
Jupiter: An Genitor sceptrâ reposcit? ait.
Quo regnante olim fulserunt aurea secla,
Saturnus repetit Regna Latina pater?
Sed qua regnet in arce Deus, qui tempora flestit?
An Domus olli Arx, quæ Tempora signat, erit?
Talia sollicita secum dum mente volutat,
Innocuam in Turrin telâ trifulca vibrat.
Irrita sed cecidere. Haud Aurea Tempora tantum
Perstant, ast etiam Temporis indicia.

*Aliud respiciens ad Bella tunc
flagrantia.*

Palladis addictum studiis quæ machina tempus
Metitur, trahere infaustam minitâ ruinam est
Saucia ab æstivi insperata fulminis ala.
Cum sua Mars habeat nunc tempora, tempora Pallas
Non habeat? Calamo pugnat sed Romula Pallas,
Vincitque assuetos Cælum tentare Gigantes.
Palladium hinc afflant telâ ictu Tempus inani.

Aliud.

*Aliud ludens in Raucedinem, qua diu
superimposita Horologio Cam-
pana laboraverat.*

Audiit ut Pallas stridentia murmura Nolæ,
Invitat sua quæ Juvenes ad Regna Quirites,
Belligeris arsit flammis, & fulmina Patris
Campanæ in Turrim intorsit, renuentiaque æra
Solicitare animos ad jurgia docta Sophorum,
Grammaticæ & rixas, voluit subvertere telo.
Sed fata, aut ventus furibunda Pallade major,
Præcipites aliò detorsit fulminis alas.
Hinc, quæ metitur labentia tempora, moles
Fulmine tacta fuit. Timuit vicina ruinam
Obdurati animi, & sceleris sibi conscia Nola.
Ac dum fulmineum velarunt nubila Cælum,
Clangore insonuit læto; sed lumine postquam
Ridenti fulsit Titan, solvitque timores
Terrarum, in priscum redierunt æra rigorem,
Feralique ululant sonitu, nubisque tonantes
Dum vincunt stridore, in pœnas astra laceffunt.
Æra, atque æratos animos haud fulmina mutant.

*Ludus in exlex Horologii ingenium ali-
quando producens horas labori Scho-
lastico addiſtas.*

Quæ claudis quandoque rotis consistere moles
Sueta fugam haud volucris temporis assequitur;
Fulminis afflatur pennis: ex impete cladis
Urgere ut tardum machina discat iter.

Aliud

Aliud.

Fulmina moliris Liparæ, Uulcane, sub antris,
 Quæ pestem claudis sunt paritura rotis?
 Infortunia venaris. Qui crure laborant,
 Incipiant tua si tela ferire, peris.

Aliud inquirens,
cur a Fulmine deleta sint nota quinta,
ac sexta hora nocturnæ.

Parcit diurnis Fulmen, ac duas noctis
 Cur delet horas? Quinta cur nota, & sexta,
 Abolentur ex horariæ rota Turris?
 Quas furva noctis, & quietis involvunt
 Siparia, decet horas perire, non Sole
 Claras labori deditas Minervæ.
 Num fulmina docent erudita, quas delent,
 Subtrahere somno inutili duas horas?

Aliud

Nec satis effreno fuga temporis impete fertur,
 Cui pennas addunt tela trifulcæ suas?
 Sed Tempus tardas quia Fulminis increpat alas,
 Intereunt casso vulnere tela Jovis.

Aliud.

Metitur rapidi Turris quæ Temporis horas,
 Exhibet haud impar fulminibus tumultum.
 Namque rotas inter pereunt quæ tela volantes,
 Fortè etiam sua post fata volatus ager.

Aliud

*Aliud investigans ,
cur Fulmen innocenti ictu extinctum sit ,
postquam in Horologii Turrim
incidit ,*

Fulmen mortales motura tonitrua mentes
In colles torquent , Roma superba , tuos .
Ætheris emensum campos pernicibus alis
Terrorem terris , excidiumque parat .
Ferratam at postquam linguam conspexit in alta
Temporis alatam Turre notare fugam ,
Confedit furor in cineres : extinguitur ardens
Fulmen , quod sua cum fata subiret , ait .
Hæc, quæ metitur labentia tempora , lingua
Cælesti melius fulmine corda quatit .
Exprobat hæc vilem misero, frustra que superbam
Sortem homini, hæc colles detumuisse docet .

De Calce Ænigma .

Ore nives , & ebur refero , sed filia rupis
Cum fuerim, nobis saxea corda rigent .
In me exoptatas si fortè effuderit undas
Nostro suspirans quisquis amore flagrat,
Infringo cordis filices , & pectore flammæ
Concipiens, cruda haud dicor, & esse rigens.
Cui faveo , quid non audet tentare ? Lacescit
Nubes fronte : olli pervia Regna Jovis .
In terræ gremio exorior : dant altera vitam ,
Altera sed nobis dant Elementa necem .

In

*In obitum insignis Theologi
P. Nicolai Martinez S. J.*

Cui dedit egregium Populi Victoria nomen ,
Subdidit huic ipsos inclyta arena Duces .
Gordia Pelleo sælicior ense recidit
Vincula, quæ reliquos implicuisse solent :
Et clypei hostiles adamante ut reppulit ictus ,
Contra ipsum quando tela trifurca volant !
Fecerunt aliis varæ Cognomina dotes :
Hunc sacra Inviatum dixit arena Ducem .
Huic Populi tantum tribuat Victoria Nomen ?
Palladios Reges subdidit ingenio .

*In morte Jacobi Cortesii S. J.
qui Prælia miro artificio
pingebat .*

Solertis Artis fulgor heu subit fatum ,
Radio Timanthis melius, atque Apellæo
Animare Tabulas doctus ! Efferum Martis
Dum dædaleâ dexterâ refert ludum ,
Et mille pandit horridi vias Lethi ,
Nigrosque pulvere inclyto, & rubescentes
Hostis cruenta cæde pingit Heroes ,
Adesse Trojæ reris , & graves iras
Europæ , & Asiæ cernere, Hectoris funus
Cum Tela præfert . Melius haud refert Smyrna
Animos furentes , quàm coloret hæc omnes
Tabula æstuantis pectoris truces iras .

*De Virgilio Marone
Anagrammata quinque duobus Versiculis
comprehensa .*

Maro .

Roma , Amor , Mora , Ramo , Armo ,

Ad Romam .

*Roma , Amor ille tuus Maro , Ramo cinctus olive ,
Sum Mora Mortis, ait, tela in quam carminis Armo ,*

EPIGRAMMATUM

LIBER SEXTUS.

Cujus prope finem multiplex affertur
specimen laudis petitiæ a Gentili-
tiis plurimorum Insignibus.

MAXIMI PONTIFICATUS AUGURIUM

Ex omnium Complexione Laudum

Oblatum Eminentissimo Principi

JOANNI FRANCISCO

CARDINALI ALBANO

*Alterâ, postquam in Sac. Collegium coopta-
tus est, horâ.*

NObilitas, Morum Integritas, & Numinis almi
Perpetuus Cultus, Facundia Thufca, Latina,
Græca, Poësis honor, Sophiæque, Arcanaque Divûm
Pervadens Animus, Fideique armatus in hostes
Doctrinæ omnigenæ telis, Jurisque profunda
Cognitio, solers Prudentia, Candor, in omnes
Officiosus Amor, Labor indefessus, & amplæ
Vis Mentis, geminant cui vasta negotia robur,

In

In Te conspirant . Potuit Dos una mereri
 Purpureum decus : inque aliis quæ singula Cordis
 Ornamenta Tui fulgerent , Maxime Princeps ,
 Allicerent Ostrum . Tibi Sceptra Vicaria Regis
 Æterni spondet Charitum Complexio concors .

*Multiplex Regni Auspiciū
 Eidem*

*A Pontificia Castri Gandulphi Villa,
 ad quam pridie accesserat ,
 abire cogitanti .*

Pontificum quæ Villa solet compescere curas ,
 Est addicta Tibi , Solium cui præparat Axis .
 Proxima Te nemora invitant , ubi Flavia quondam
 Rura Titi , regnata Apibus nunc illa Latinis ,
 Delicium humani Generis quæ rura subire
 Jure potes . Doctæ hîc olim suevere Minervæ
 A priscis fieri Quinquatria : Pallade major
 Est , quem Rura colunt . Subjēcti plaudit eidem
 Unda Lacus , Petri Regimen cui Navis Olympus
 Destināt . A Triviæ Templo Mons Algidus olim
 Illustris , Cælo , Terris , Ereboque verenda
 Credita quæ fuerat , Te nunc Mons pronus adorāt ,
 Tergemini Imperii cui Sceptra Vicaria Numen
 Ingeret . Albæ olim exortus si Romulus Urbis
 Fundator : nunc , qui Romam reparabit , & Orbem ,
 Suspicit Alba Virum . Numa si vicina subibat
 Collis Aricini nemora , Ægeriæque recessum ,
 Hæc nemora expectant olim meliora daturum
 Jura Numam . Has fertur si delituisse per oras
 Virbius Hippolytus superas revocatus ad auras
 Arte Coronidæ : vires , floremque juventæ
 Restituent Tibi totius Spes , Votaque Mundi .

Q

Atque

Atque hæc destitues, quæ, Princeps Maxime, Rura,
 Ne Te proripias, tot congersere, vetusta
 Quas illis dedit Historia, & quas Fabula, causas?

*Præfagium idem ex eo, quod ejusdem
 Sapientissimi Principis
 Ædibus Incendium pepercerit.*

Afflavit solum Tua limina, Maxime Princeps,
 Flamma, nec est sacros ausa subire lares,
 Quos Tecum Charites, Pitho, Sapientia, & omnis
 Virtutum alma cohors incoluisse solet.
 Lædere tam claras horrent incendia Divas,
 Quamquã absit Dominus, quem Chorus ille colit.
 Nam, quæ dictarunt congesta Volumina Divæ,
 Sacrilega absumi non meruere face.
 Auspiciis Regni fuit olim innoxius Ignis
 Ascanii visus lambere cæsariem:
 Stella facem ducens dein prævia luxit eidem
 Designans faustum ad culmina Montis iter.
 In Gentilitiis fulget Tibi Montibus Astrum,
 Omen & Imperii nunc pius Ignis adest.

Novem Explicationes
 Prophetiæ Verborum
 S. Malachiæ Archiepiscopi
 de Pontifice Maximo eligendo,
 quæ sunt : *Flores circumdati* :
 oblatae Eminentissimo Principi
 JOANNI FRANCISCO CARD. ALBANO,
 de quo loquuntur eadem verba,
 antequam Sacrum Conclave
 ingrederetur,

1. Regnabunt *Flores* ? Ergo non obsitus ævo
 Clarescet Princeps Triplicis Diademate Regni.
2. Stemmata si Vates prospexit, in Æthere fulgent
 Sydera, ceu Flores, Floresque ut Sydera dicam,
 Æthere lapsa Tuis rutilant in Montibus Astra.
3. Quod si respiciunt Mores præfaga verendi
 Verba Senis, cui Virtutum tot Florea serta
 Exornant Animum ? 4. Dixit *Circumdata* Vates
 Serta, alias etenim Virtutes plurima circum
 Funditur. 5. Aut quoniam Cælestes, Maxime Princeps,
 Dotes innumeri certant ambire Clientes.
6. Præterea simili florentes laude coronant
 Te Confanguinei, qui Solem Sydera cingunt.
7. Quis Flores circumdat ? Apis. Tua Regna Volucres
 Optant Dædalæ. 8. Quid, quod *circumdare Flores*
 Exoriens Aurora solet, lachrymisque beare
 Irriguis : illa surgente attollere frontem
 Cernimus enectos prius, aut in lumina primum
 Prodire, ac lætis ditare coloribus hortos.
9. *Francisci* florens dederunt Tibi Francica Nomen
 Lilia : præcedit *Joannis* Gratia : Florum

Dein nutrix *Aurora* subit . *Circumdati* in ipso
 Nomine , & in claro vernant Cognomine *Flores* .

Diu recusatum Imperium
a Sanctissimo D. N.
 CLEMENTE XI.

Tandem ut succumbas , Divini Flaminis aura
Quatuor aggreditur Te , Pater Alme , dies .

Laboris Amor .

Attenuas aliis , auges Tibi , Magne , labores ;
 Unus conciliat nam Tibi Sceptra Labor ,

Virtutes SS. D. N. Hæretici
Numismate illustrant .

Hostes , qui Te mirantur regnare coactum ,
 Procumbent sacros , auguror , ante Pedes .

Eloquentia , & Sanctitas
S. Petrum laudantis .

Ore Petrum mirè celebras ; magis attamen Ipse
 Petri ornas Sedem Moribus , Alme Pater .

Fa-

Facundia celebrantis D. Paulum .

Nemo æquè dignus Mundi laudare Magistrum ,
Aptior & Mundi nemo Magisterio .

*Lapis Indicus Venenum bibit
ex infecto corpore, & in Lacte
purgatur .*

Ad SS. CLEMENTEM XI. P. M.

Dum venis hominum penetrabile virus inhæret ,
Vulneris admotus fertur in ora lapis :
Atque avidus mortem fugit , taboque recepto
Protinus incolumi e corpore sponte cadit .
Dein lapidi exudat demerso in lacte venenum ,
Et renovata redit primus in ora color .
Nuper an extremis Romam delatus ab Indis ,
Scissus ab Albanis Montibus anne fuit ?
Maxime, nam , Clemens , Mundi sic vulnera curas ,
Dum Tu Curarum lætus amara bibis .
Has peperit Tibi delicias inamabile Regnum ,
Quas sua Mortali Regna dedere Deo .
Innocuæ Mentis Candor dein corda serenat ,
Atque aliena Tuo parta Labore Salus .

Cur Sacrum Cardinalium
 Collegium assurrexerit,
 Dum in Exedra fulsit
 Præstantissimus Juvenis
 ANNIBAL ABBAS ALBANUS
 Sanctissimi Domini Nostri Fratris
 Filius
 Celebraturus laudes

Jacobi Secundi Angliæ Regis :

Purpurei assurgunt Patres , dum clarus ab altis
 Apparet rostris Annibal , Alme Parens.
 Augustus , viden , ut Juvenem ad subsellia cœtus
 Invitat sua : nec stante sedere juvat ?
 Sic oratutum prius excepere , sed illum ,
 Quando peroravit , plausus ad astra tulit .
 Gregorium Patruus , Magnum & , dixere , Leonem
 Exæquat ; Patrum ast Annibal ore refert .
 Iphis Romanum si Regibus inserit Ostrum ,
 Hunc omnes cupiunt Regibus esse parem ,
 Qui tam præclarè celebrat decora inclyta Regum ,
 Magnum Regalis cordis & instar habet .

*Christina Sveciæ Regina
 Ferocientem Taurum interimit .*

Quæ pavidum potuit Regina urgere Bootem ;
 Inque undas Urfas egit Hyperboreas ,
 Insanum stravit regali vulnere Taurum
 Liventi plumbo , quod volat ære cavo .

Per

Per Cynthi juga venatrix Diana frementes
 Non sic fulminea cuspide stravit apros :
 Non sic Herculeis Achelous viribus impar ,
 Taurina quamvis fronte , momordit humum .
 Auratis aperit , Taurum , qui cornibus annum ,
 Christinæ virtus pellere ab axe potest .
 Præclari ambitio Taurum pulcherrima lethi
 Urit , & hæc ficto fata furore petit .
 Jupiter , ut quondam , Tauri mutatus in ora
 Regalis dextræ vulnere dignus erat .

*De Infundibulo
 Ænigma .*

Non me torquet edax ventris latrantis orexis :
 Urit cruda sitis . Vivere mihi bibere est .
 Massica si mihi potetur Vindemia tota ,
 Chia, Phalerna, meus non satis ardor habet .
 Os præter mihi nil est , atque immane palatum :
 Infilio ipsa etiam colla aliena frequens .
 Gaudeo convivis ; nec Vinum exhaurio solus ,
 Atque mihi ventris commodat alter openi .
 Si potus gliscant certamina , non mihi centum
 Eripiet palmas ebria turba virum .
 Indorum o Domitor nobis arrideat ! Ohe ,
 Rides ? Sed prosim quò tibi , flagro siti .

In Herostratum , & Dianam .

Regibus innumeris centum sudata per annos
 Tempa uno extinxit noxia flamma die .
 Hæc studio incendis probrosæ, Herostrate, famæ,
 Ut tua sint semper nomina in ore virum .
 Præclarum facinus tibi crimén grande videtur ,
 Magnaq; dum fuerit , vel mala fama placet ,

Innumeris dicat quæ te præstare Tyrannis,
 Dum subito excindis, quod mora lenta dedit.
 Fulminibus certare ambis, quæ præpete flamma
 Regales turres, sacraque Tempia cremant.
 Ipsum ambis superare Jovem; nunquam ille trifulco
 Nam peperit telo, quæ face damna paris.
 Hæ vires tibi corda inflant? Infania at ingens
 Sufficit, ut quivis possit habere pares.
 Dum tua Tempia volans alis complectitur ignis,
 Num, Diana, urges per nemora alta feras?
 Vel nunc, materna Magnus qui prodit ab alvo,
 Te curis aliis implicuit Macedo?
 Multiplici at Cælum, Terras, ac Tartara vultu
 Si lustras, Templo haud noris adesse tuo?

Ver Jambis puris descriptum.

Nives liquantur: Alpium e cacumine
 Gradu tacente fluctuant, & alveo
 Ut incidunt agentis ante Fluminis
 Propinquum ad æquor innocentibus vadis
 Tributum, in arva cornibus tumens novis
 Superbus amnis asperas aquas ciet:
 Pecusque, rusticisque cum novalibus
 Sepulta vota, spes & irritas trahit.
 Ut eminente vidit e crepidine
 Tributa regna Najadum choro sua,
 Lacescit astra Villicus furens probris.
 Juventa & ipsa, qua fugatur horrida
 Hyems, & Annus aureum erigit caput,
 Nocere novit? Integra haud beatitas
 Ab axe nostra fluxit in mapalia.
 Sed arva Flora pingit, & Favonio
 Parente læta flosculorum in æthera
 Cohors aprica nititur: corallia

Ru-

Rubore, purpurasque gestiunt Rosæ
 Præire, nec Ligustra Bistonum nives
 Sui decoris æmulas ferunt. Viden,
 Ut inquieta turba libero pede
 Napeꝝ humum impulere: nec triplex Charis
 Chorum recusat: implicare mutuas
 Manus videntur, & per arva libero
 Volare gressu.

*Cur ambulante Socrate
 coruscaverit.*

Par Superis prodit Socrates, Cælumque coruscat.
 Fortuito Cælum quis rubuisse pntet?
 Emeritam frontem, reor, ambitiosa coronant
 Fulgura. Et huic aurum, terra noverca, negas?
 Afcanii quæ visa comas est lambere flamma,
 Augurium clari si fuit Imperii:
 Cui rutilo fingit Diademata fulgure Cælum,
 Huic Virtus Regnum, huic inclyta Fama dabit.
 Socratis an laudes linguis Cælum omne coruscis
 Eloquitur? Vecors infremat Invidia.
 Ignea an Invidiæ linguas rear esse cruentas
 Fulgura, qua in Socratem turba maligna tonat?
 At frustra pariant lethalia fulgura fulmen,
 Ni feriant ipsos tela trifurca Deos.

*De Callimacho stante post
Mortem .*

Toti Asiae obstitis , nec te , fortissime , Xerxis
 Innumera evertunt agmina , Callimache .
 Est clypeus Martis pectus , cui spicula mille
 Infixa , hastarum mille trophæa quatis .
 Fata subis fessis vincendo , & grande triumphi
 Instar habet funus , nec tibi fata nocent .
 Horrendum spirant oculi , Mors cruda minatur ,
 Dextra vibrat ferrum , stantia membra rigent .
 Inclyta magnanimum finem portenta coronant :
 Stans post fata agitas barbara corda metu .

De Fumo Ænigma .

Illustri e genitore , stirpe clara ,
 Proles degener orta , cum parente
 Ipso nascor , & orta vix perennes
 Cursus aggredior . Molesta cunctis ,
 Si claudor , jubeo , procul facestant
 Domus , quam subeo , incolæ . Lacerasso
 Morsu lumina . Verticis latebræ
 Si nobis pateant , superba cervix
 Insultat miseris . Ubi immoramur ,
 Nostri signa relinquimus furoris .
 Facto diluimus scelus sed uno :
 Festa luce sacras amamus Aras .

*Fœminæ Senenses in Urbis obsidione
strenuè decertant.*

Dum premit obsessas victrix Florentia Senas,
Fortia Fœmineum vulgus in arma ruit.
Excussi manibus radii, calathique Minervæ,
Et valuit pugnax Ægida ferre manus.
Quin etiam, primas quæis lux concesserat auri,
Abscidit immeritas dextera acerba comas:
His furor hostiles vinclis ut stringeret artus,
Libera quæis olim corda ligavit amor.
Cæsariem hanc cælo decuit fulgere fereno,
Et Berenycæis crinibus esse parem.

De Pepone.

Flos, Odor, & Pondus, sunt argumenta Saporis.
Dant Oculi, Nares, certa que signa Manus.

*Ad præstantem summâ Facundiâ,
& Ingenio*

*R. P. Magistrum Lepori Ord. Prædicatorum,
quem Author singulari cultu
prosequutus non fuit.*

Digredior Templo, & sacro te in limine stantem,
Non, quo par, animo est, obsequioque colo.
Non me turba frequens, non Templi sacra tuetur
Majestas: oculis non leve crimen inest.
Quid turbam intueor? solus tu grande theatrum es;
Teque omnis monstrat, turbaque dicit: hic est.
Rel-

Religio jubet, officio ut te prosequar omni,
 Qui visus Templum civibus ecce replet.
 Erravi, & miro ex errore superbia major
 Nascitur: in cælum me mea culpa rapit.
 Mentis in exilium, dico, me forsitan ardor
 Abripuit sacer, ac detulit astra super.
 In cælum ferar ipse? Nihil mortale sed a te
 Detorquere meum cor valet, aut oculos.

*Alexandro VII. Pont. Max.
 In erectum ab illo Amphitheatrum
 Columnarum Vaticanum
 Templum coro-
 nantium.*

Antiquam super exurgit Roma altera Romam:
 Quam nequit Orbis, se vincere Roma potest.
 Marmore si Augustus lateres mutaverat Urbis,
 Aurea Alexandro Principe Roma micat.
 Aurea sub tanto redeunt ceu Secula Rege,
 Utque animis illo Principe forma redit:
 Dotibus ut uirtus nunc sacra insultat avitis:
 Sic novus exornat Romula Regna decor.
 Singula quid memorem, aut saltem certantia septem,
 Quæ videre Patrum secula, prodigiis?
 Tempa, Viæ, Fontes, Regalia Tecta, Theatra,
 Et Phidiæ primus, primus Apellis honor,
 Exornant illo gavissam Principe Romam,
 Illius & pingunt nobile Regnum Animi.
 Surgere quas video moles, quæ cerno columnis
 Cingere centenis Amphitheatra Petrum!
 Huc montes fluxere, ac montibus æmula surgit
 Grande theatralis molis ad astra decus.

Fin-

Fingere Alexandri sacros hæc marmora vultus
Debebant, animi sydereasque notas;
Nam, quem Stefocrates effingere montibus arsit,
Major Alexandro est Imperio, & Meritis.
Marmora sed quanquam, & spirantia respuit æra,
Quæ olli in Tarpejo Romulidæ obtulerant,
Haud potuit vetuisse, Animi ne grandia centum
Perpetuò starent hinc Simulachra sui.

*Dum Philosophiæ, ac Theologiæ Laureâ
ornaretur Excellentissimus Princeps
Benedictus Pamphilius,
nunc S.R.E. Cardinalis,
humi confederunt nobilissimi Equites.*

Excipere attonitam Romam dum Tempia laborant,
Ante pedes Equites procubuerunt tuos.
Hoc tantum obsequium, fiunt dum Sacra, coronat
Pontifices. Illis par tibi habetur honor?
Auguror. Insignes tibi adornat Roma Triumphos:
Nunc ambit meritas Laurea docta comas:
Purpura mox, & sueta tuis Diademata fronti
Affudent, a te suscipientque jubar.

Eidem

*Eidem docenti tradi homini posse
Jus contra Deum.*

Jus tibi penè suas in dotes tradidit . Ergo
Ipse homini Deus in se dare jura potest .

*Eidem affirmanti non posse a Deo
condi quicquam , quod , per se subsistens ,
Naturæ ordinem superet ingenita
sibi Virtute .*

Evertis , quæ propugnas , doctissime Princeps .
Condi posse negas , quod tibi inesse probas .

*Eidem statuenti Beatitudinem , ut dicunt ,
formalem sitam esse in actû voluntatis,
non intellectus .*

Ut Cælum fortunet Amor , nunc lætitiæ mens ,
Quæ te audit , florem libat inoccidua .

Eidem

*Eidem tutanti sententiam , quæ docet ,
cognitionem rerum futurarum sub con-
ditione præire Decreto Divino
statuenti illa , quæ re ipsa
contingent .*

Quod raperes animos , quæ te fors cumque maneret ,
Vidit , dum tribuit tot tibi dona Deus .

*Eidem neganti malitiam infinitam
inesse lethali crimini .*

Infinita reos facerent si crimina , talis ,
Ingenio tibi non cedere , noxa foret .

*'Equestre Ludovici XIV.
Christianissimi Regis Simulacrum
in altum Montem eniti videtur ,*

Obvia jam superata : per invia , Magne , volandum ;
Invia Virtuti si tamen ulla tuæ .

Vel .

Quò Magnum Ludovicum labor inclytus urget ?
Quam sitit , in celsò Gloria Monte sedet .

Vel .

Famam alii , Imperium Lodoicus terminet astris .
Hinc Cælum quærit , quo sedet altus , Equus .

In Iliadem a Muribus corrofam .

Divinam arrodunt audaci dente superbi
 Iliadem Mures , Trojaque rursus obit ?
 Hostilem celeres Ranæ prohibete furorem ,
 Quæ Xanthi incolitis, quæ Simoentis aquas.
 Vestra olim cum Crambofago, & Lichenore dixit
 Cælesti cantu prælia Mæonides .
 Ingrati invadunt hominum nunc prælia Mures :
 Hoc , generosa , feres, Hydromedusa, nefas?
 Argolicis fœtus Ducibus subvertere Trojam
 Si quondam potuit Palladius Sonipes ,
 Nunc Phrygas , & Grajos , studiis & scissa Deorum
 Concilia absumit Muris anhela fames .

Cur Astrologi plerumque infœlices .

Quòd miseros faciant , accusant Astra frequenter :
 Afflet sydereus nec furor Astrologos ?

*Augurium ex errore , quo pulchriori luce
 coruscans Venus credebatur Cometa .*

Exarsisse trucem vulgabat fama Cometen ;
 At plena est flagrans luce reperta Venus .
 Fax nova Mavortis visa est portendere clades ;
 Sed redeunte pius Pace nitebit Amor .

Ad

*Ad Serenissimum Vilelmum Joannem
Vincentium Ignatium, Juliae,
Clivia, Montium
Principem, Comitem Palatinum
Rheni &c.*

Europæ lustras, Princeps, dum regna triumphis
Uirtutum, Alcides diceris esse pius:
Et Patrii exuviis munitum, atque ungue Leonis
Te metuunt hostes Amphitrioniadem.
Humano flagrare solent quæ in pectore monstra,
Herc ule magnanimo fortior interimis.
Terrorem Nemees, Erymanthi fulmina, pestes
Lernæas, pavida in tartara præcipitas.
Te nunquam ausa Cypris temerare, Superbia victa,
Atque Iræ fervor, sunt Aper, Hydra, Leo.
Alcidem inseruit victorem fabula Cælo:
Te Pindus quondam dicet an esse Jovem,
Juveris augustæ Populos cum munere dextræ?
Martem, cum Thracum cornua contuderis?
Mercurium dicet Facundia? Sed chorus omnis
Pieridum Phæbum te volet esse suum.

*Julii Cardinalis Romæ
Pia Liberalitas.*

Ingens dum Roma argentum largitur egenis,
Regalis dextræ cernere credis opes.
Non plura his Cæsar donasset Julius, aut si
Integra communi nomine Roma daret.
Nec mirum; Imperium meruit nam Julius Orbis,
Regales illi par fuit esse animos.

R

Emi-

*Eminentissimo Principi
Camillo Cardinali Maximo.*

Maxime , qui tanti mensuram nominis imples ,
Nec finis Ingenium Nobilitate premi ,
Romuleo tandem fulges spectabilis Ostro,
Sese ornat radiis Purpura & ipsa tuis .
Lux Thomæ sacra Sidonio te cingit amictu ,
Cujus , sera licet , fertur in astra Fides ;
Præmia namque tibi tandem collata morantes
Absolvunt Divos . Estis , io , Superi .

*Eidem prius Præfetto Cubiculi Pontificii ,
quo munere perfunctus
ante fuerat
Sanctissimus Pontifex Clemens X.*

Purpura Sacra tuis iter est , non meta , Triumphis ,
Et magno, Princeps, sub duce carpis iter.
Divini assuetus Proregis pandere Valvas ,
Cælestes didicit mox aperire fores .

*In Mortem Fulviae Cybo
Massæ & Carrariæ Ducis Conjugis.
Alluditur ad Fulviam Marci Antonii
Triumviri Uxorem.*

Fulvia, fatalem sceleri Ciceronis in auream
Avulsam linguam cur tua sævit acus?
Elinguem hæc possit Ciceronem reddere, quamvis
Haud telis illum Fulvia transadigat:
Scilicet illius molitus dicere laudes,
Arbitror, elinguis Tullius ipse foret.

In ejusdem Sepulchrum.

Visa sepulchralem cur sponte Ligustica molem
Quærere saxa, tuas quæ tegit exuvias?
Dicitur Amphion lapides traxisse canendo,
Nobile virtutum sed melos ista trahit.

In ejusdem illustre Nomen.

Quæ tulit egregiam vel in ipso Nomine lucem,
Fulvia lethali nocte sepulta jacet.
Phœbeum jubar æternis squalere tenebris
Posse reat, postquam Fulvia procubuit.

In illius nobilissimos Consanguineos.

Fulvia splendenti dignissima nomine, Soli
 Quam virtus æquat, claraque Nobilitas,
 Quam Fratris jubar, & præclari Conjugis ornat,
 Purpurei & Leviri, & Præfulis eximii.
 Hæc aliis possent decora almam affundere lucem:
 Ut Sol externæ haud Fulvia lucis eget.

In eandem Mirandulæ Ducis Sororem.

Fulvia, mirari te ut discat quilibet, ipsa
 Nos tua mirari Patria clara docet.

*In Funus Illustrissimi Comitis Alberti Grassi,
 cujus Insigne est Aquila cum Capitibus,
 Albo & Nigro.*

Quæ Volucrum Regina biceps in Stemmata vivit,
 Grasse, tuos mores ingeniosa refert.
 Te regale genus, te tollit ad æthera virtus,
 In Patriam exornat te generosus amor.
 Sic vi magnanima, & regali stirpe superbit,
 Solemque haud dubio lumine cernit Avis:
 Ultori nocuos discerpit & ungue colubros,
 Et fert irato tela trifulca Iovi.
 Serpentum sic allapsus, Patriæque venenum
 Arces, &, spargi si audeat, ultor ades.
 Pingitur Albo Vita, Nigro Mors Vertice; Namque
 Perstas magnanima in Morte Tonantis Avis.

Ad

*Ad eundem, cujus in Stemmata
Aquila, & tria Lilia,
& alia Aquila Coronæ imminens.*

Stemma tuum Flores ornant, ornantque Volucres,
Floresque eximii, & regia pingit Avis.
Inter odoratum regalem Lilia frontem
Attollunt populum: sunt sua regna Aquilis.
Regia sed quamvis, & pulchra Insignia vivant,
Depingunt mores non fatis illa tuos.

*Ad eundem, qui diem obitus sui prævidit,
atque illum hilaris est præstolatus.*

Quàm bene, quæ Volucrum Princeps in Stemmata re-
Te, Moresque tuos ingeniosa refert. (gnat,
Flagrantem Phœbi cursu petit illa quadrigam,
Et bibit impavido lumine Solis opes:
Quòque magis terræ fugienti insultat ab alto,
Metitur celsum tutior Ales iter.
Sic, Alberte, volas Divini ad lumina Solis,
Atque humili e terra transfuga latus abis.
Hinc alia illustri digressa e Stemmata in altum
Evolat, atque hilaris Sydera quærit Avis.

De Electro .

Quod modò gemmatis Electrum vivit in arcis ,
 Hæferat uvidulis lachryma mœsta genis ,
 Cum Phaetontiadum quondam pia turba fororum
 Ingemuit fratris tristia fata sui .
 Quis neget in gemmas lachrymarum flumina verti ,
 Exprimit ignitus quas Pietatis amor ?
 Heliadum e fletu si plurima gemma renidet ,
 Et pretium lachrymis succina gutta facit .

*Eminentissimo , & Reverendissimo Principi
 Joanni Baptista Cardinali Ptolemæo e S. f.
 Eximio Ven. Cardinalis Roberti Bellarmini
 Propugnatori, & Recentium omnium
 Hæresum Eversori .*

Virtus , Ingenium , Doctrina , & Lustra peracta
 Octo Loyolæ in castris , Ptolemæ , Verendo
 Te Bellarmino æquarant , susceptaque Pugna
 Contra omnes Roberti ausos hebetare sagittas .
 Non septemgeminum tantùm caput Hæresis hydra
 Extulit : innumeras vomuerunt Tartara fauces :
 Cunctas elidis . Paria ergo Præmia magno
 Destinât Heroi Clemens : sapienter & annos
 Computat Utriusque pares . Quoniam unus & alter
 A Sexageno deerat , fulgere coactus
 Romano fuerat cum Bellarminus in Ostro ,
 Ac totidem exegit Ptolemæus , Purpura eidem
 Injecta est frustra renuenti . Quinque Senatum
 Ornâvit per Lustra Sacrum Robertus . Ut Alter
 Hoc ævum geminet , poscunt communia vota .

De

*De Apertione Oris
Eminentissimo Cardinali Ptolemaeo
præstantissimè locuturo in Consistoriis,
& Sacris Congregationibus.*

Os Tibi apertum est? Obmutescant ora Trifaucis.
Cerberus Invidia est, Hæresis, Impietas.

De Chrystallo Ænigma.

Sydereo duco pretiosam e semine vitam,
Et vitam nivea de genitrice traho.
In tenebris nascor, lucem tamen ipsa tenebris
Affero, & æthereas augeo lucis opes.
Picturâ haud mecum doctus certarit Apelles;
Non mihi tela tamen, non color ullus erat.
Plurima mortales mihi sæpius oscula libant,
Præsertim fervens cum canis urit agros.
Si maneam incolumis, primas non occupet aurum;
Sed mea laus omnis, si cecidi, perit.
Invidiam fugi, nam si durabilis essem,
Tunc auro, & gemmis invidiosa forem.

De Adamante.

O Cæli soboles benignioris,
O pulchris Adamas superbe cunis,
Nam te pallidulo sinu repertum
Auri accepimus esse pulchrioris.
Tu vincis niveas nitore gemmas,
Aurum lumine, cædidumq; Vitrum:
Te Regum pretiosa frons superbit,

R 4

Te

Te petunt pueri, & petunt puellæ,
 Et sepe in nivea manu renides.
 Frustra miscuerint venena potum,
 Et mors in liquido natarit auro,
 Si te gesserit ille, cui venenum
 Hostilis dare livor appetebat.
 Tu mentis miseros fugas timores,
 Et nubes animi, nigraeque curas;
 Ferrum duritie domas perenni,
 Et rides furias edacis ignis.
 Sed tu prodigium, decusque terræ,
 Verveis calido peris cruore.
 O vanas hominum, brevesq; gazas!

*Lusitanus Miles pro glande plumbea dentem
 in Hostes ejaculatur.*

Obsessæ Miles dum mœnia protegit Urbis,
 Et procul hostiles submovet arce manus,
 Liventes defunt globuli, quos vibret in hostes,
 Alatam ut figant lucida tela necem.
 Siccine destituis medio in certamine, Mavors,
 Inquit, & e manibus parta trophæa rapis?
 Frustra subduxit nobis fors invida telum,
 Nam telum nobis omnia membra dabunt.
 Dixit, & avulsum dentem vibravit in hostes,
 Et subiit plumbi munera dentis ebur.
 Cynegiro palmam eripuit; nam dentibus ille
 Frenavit puppes, stravit at iste viros.

Alind

Aliud .

Dum Lusitanus Miles Urbis obsessæ
Tutatur arcem , & igneos globos vibrat
In obsidentes , fortè tela subduxit
Iniqua fors , nigraque peste nitrata
Desiderantur hostis in necem glandes .
Non cecidit animo Miles , & , licet telum
Fortuna vecors subtrahat , dabunt telum
Mea membra , dixit , atque ab ore divulsum
Dentem vibravit alacer hostium in turmas .
Hunc quem putemus esse , qui modò Miles ,
Mutatus in Aprum dente pugnat irato ?

Aliud .

Lusitades celsæ sublimis in aggere turris
Fixit in hostiles liventia lumina turmas ,
Æratasque acies , atque acri percitus ira ,
Ah liceat , dixit , sceleratum scindere pectus
His manibus , nigrumque avido bibere ore cruorem ;
Figere & iratos laniato in corpore dentes .
Sed quoniam nostræ dirimit fors invida laudi ,
Ingenium dabit ira , & pœnas ipsa reposcet .
Dixit , & avulsum ferrato condidit alveo
Dentem , qui flamma vectus per inane curuli
Transfixit gelidum subeuntis mœnia pectus
Militis , atque imo penetrali cordis inhæsit .
Sic , quamvis hostem prudens fortuna diremit ,
Hostiles rabidis laniavit dentibus artus .

Aliud

Aliud.

Anne hunc immeritò verum reat esse Tonantem,
Cujus flagranti fulmina ab ore ruunt?

*Phara Virgo Gallica
oculis ob vim lachrymarum orbata
ab impuri amatoris vexatione
eximitur.*

Solveris in lachrymas, Virgo, quia pulchra venustas,
Quæ micat ex oculis, Cypria corda ferit:
Et nimio pereunt languentia lumina fletu,
Et perit erepta luce protervus amor.
Non erat hic fletus, qui preffit Cypridis ignes,
Sed risus nivæ Virgininitatis erat.
Cunas, & tumultum Cypris sortitur in undis,
Nam lachrymæ perimunt, quam peperistis aque.

Horologium Arenarium.

Clepsydra, quæ volucris metitur tempora Vitæ,
Exprimit humanæ fortis inane decus.
Lubricus in vitreo pulvis suspenditur orbe,
Cui patulum tenuis rimula fecit iter.
Labitur in præceps per aperta foramina pulvis,
Excipit atque alio vitreus orbe sinus.
Concretus pulvis mortalia corpora conflat,
Qui plusquam vitreo carcere pulvis inest.
Cum mors humanos animo secreverit artus,
Vitrea frangentur corpora, pulvis erit.

In Inventorem pulveris tormentarii .

Ferreus ille fuit , qui fatis addidit alas ,
Et celerem ærato trufit ab ore necem .
Nec fatis eft nos poffe mori , cum Parca maligno
Fatalis telæ pollice fila fecat ?
Mors eft in pretio mortalibus . Ignea grando
Gaudet non notas lethi aperire vias .
Illum Tifiphone docuit , vel Cerberus atrox ,
Cui ars hominum in pœnas ingeniofa fuit .
Crediderim haud illum noftro de femine natum ,
Cui non humanus pectore fensus erat .
Ignibus Enceladi fœtum vibravit in auras ,
Fulmineo flammâs dum vomit Ætna jugo .

Sclopus Ferreus .

Terribilis longo fefe tubus explicat ære ,
Et patulo tenuem laxat ab ore viam .
Pulveris inde feget nitrati conditur alvo ,
Parturit & fœvam machina fœta necem .
Mox filicis venis fcintilla excuditur ignis ,
Pulveris admoti quem bibit ufque fitis .
Nec mora : Vulcanus comprehendit pulveris efcam ,
Spargitur e gravido livida flamma finu .
Pulveris immiftus pefti ruit impetus ignis ,
Et rapitur celeri plumbeus igne globus .
Æmula Naturæ fuit Ars , ne fulmine poft hac
Dicatur folus Jupiter efle nocens .

Alienis de Magna Hetruriæ Duce Anagram-
matis Epigrammata subtexuimus .

*Viſtoria de Ruvere Magna Dux Hetruria.
Anagramma purum .*

In Curru Virtute vehor Dea Regia ad Axem .

Dum tu ſydereis in Cælum tolleris alis ,
Nobilis & Solii transfuga ad aſtra volas ,
Riſit , & hæc roſeo dixit Viſtoria vultu ,
Nomine quæ incedit Diva ſuperba tuo :
In Curru Virtute vehor Dea Regia ad Axem ,
Dum Regina Arni dotibus Aſtra petit .
Vincimus, inque uno Gemina eſt Viſtoria Curru .
Non Laurus , Robur noſtra ſed Arbor erit .

*Aliud Anagramma purum .
Viſtoria de Ruvere Magna Dux Hetruria.*

Gaude Heroïna : Arx Virtutum dicere vera .

Pulſa fugit terris Virtus , fugit aurea morum
Temperies : Arcem quærit, & ambit opem .
In te miſta fluunt decorum agmina, pulſaque terris
Præſidium Virtus te videt eſſe ſuum .
Gaude Heroïna : Arx Virtutum dicere vera :
Tuta in te Virtus namque, ut in Arce, viget .

Aliud.

Aliud Anagramma purum .
Victoria de Ruvere Magna Dux Hettruriæ .

Heroum Genitrix , credaturve aurea Diva .

Divarum sobolem , Heroes , venerata vetustas
 Miscuit humanum , sydereumque genus .
 Attonitam Maro si frontem nunc tollat ab umbris ,
 Dirceus Vates , Mœoniufve fenex ,
 Suspiciatque tuos, Victoria Regia , Mores ,
 Et quos Semideos sufficis Hettruriæ ,
Heroum Genitrix , credaturve aurea Diva
 Semideos dare , sed Moribus esse Dea .

Aliud Anagramma purum .
Victoria de Ruvere Magna Dux Hettruriæ .

Aethereum Ver , Diva Arni Regi Uxor ducta .

Perpetuo regnans Florentia vernat Aprili :
 Haud æstas illi , haud mœsta recurrit hyems ;
 Namque olli æthereis regnans Flos venit ab hortis ,
 Qui æterno servas munere Veris opes .
 Tu rosei Floræ , Victoria, temporis annos
 Æternas : tua sunt munera Veris opes .
Diva Arni Regi Uxor ducta est Aethereum Ver ,
 Scilicet æterno Sydera Vere nitent .

*Oculatissimo Cæco
 Joanni Baptista Agnensi,
 qui plusquam mille Anagrammata mente
 complexus
 de Augustissima Deipara,
 dignatus est ludere consequenti
 in immeritum Nomen Authoris :*

Clarus hic Unio nitens planè aureus est .

*Aureus est planè , atque nitens hic Unio clarus ,
 Et laudes aliis commodat ipse suas .
 Unio Matutæ lachrymis concrefcere fertur ,
 Dum raptum plorat Memnona mæſta parens .
 Unio ſunt lachrymæ , quas fundis , dum tua Solis
 Divini Genitrix aurea corda rapit .
 Prodigium Cæleſte ! Oculis es captus , & ipsis
 En margaritas exprimis ex oculis .
 Mænonius veluti Vates es lumine captus ;
 Eſtis enim Princeps artis uterque ſuæ .
 Tu major ; namque illius fine lege volavit
 Muſa : tibi ſacrum vincla morantur iter .
 Et paucis arctas Arcana ingentia verbis ,
 Dum paribus renovas nomina verſa notis .
 Tireſias raptò ſic ſydere frontis utroque ,
 Inconceſſa aliis cernere ſuetus erat .
 Sed fauſtis viduatum oculis quis dixerit Argum ,
 Qui Mille aſpexit luminibus Mariam ?*

Pra-

*Præstantissimo Viro
P. Magistro Spadæ Ordinis Prædicatorum,
a quo Author donatus fuerat sequenti
Anagrammate :*

Sol pius : hinc variè , nec vanè rutilans .

Pingit adoratos aduersa in nube colores
Sol , postquam hæc pluuiis arua beavit aquis ;
Plurimaque ex uno surgunt Parælia Sole ,
Quæ ludunt fictis lumina imaginibus .
Sol pius , hinc variè , nec vanè , es , Spada , refulgens ;
Solis enim pulchris moribus ora refers .
Italiæ illustras radiis fœlicibus Urbes ,
Lucida dum sacra spicula voce vibras .
Solem te Virtus , Generis lux inclyta Solem ,
Doctrinæ Solem te facit esse jubar .
Candidus hic blanda nos luce tuetur Apollo ,
Laudique immeritæ nobile pandit iter .
Ante velut nubes ventis agitabar inanis ,
Nubila Apollinæ nunc facis instar habent .
Munera cum Sole hæc Spadæ communia ; pulchra
Omnia Sol etenim conspiciendo facit .

*Reuerendissimo P. Alonso Salisalis
Ministro Generali Seraphici Ordinis Minorum
Observantium S. Francisci .*

Digna tibi Imperio forma est : sunt corda regendis
Digna viris : Mens est , Ingeniumque ferax .
Hinc legere hominum bis centum millia Regem ,
Teque unum sacris impoſuere ſuis .

Fran-

Francisci arcta Cohors legit , cui non videt Orbis
 Aut numero , aut meritis , aut pietate parem .
 Ceu chorus Aligerum , quo non præstantior alter
 Est Meritis , Numero sic alios superat :
 Et pariter crescunt Numeri , ac Virtutis honores ,
 Nulla, ut Seraphica, hinc est numerosa Cohors .
 Sic Acies inter certantes ditior amplo
 Seraphica est Numero, nam Pietate præest .
 Est tibi quæ Virtus, Vir maxime, quando Virorum
 Flos tibi Sceptra sacri detulit Imperii !
 Namque, Alonse, Salis Alis Virtutis in Axem ,
 Te sacrum Virtus evehit ad Solium .

De Libro Ænigma .

Aliena pellis induit genitam patre
 Egente sobolem , quæ diem nunquam subit ,
 Ni verberetur ante , ni in partes eat
 Concisa plures . Vincla dein seva implicant
 Exortam in auras ; vincula sed obstant nihil ,
 Ne libera Orbem peragret . Haud unquam institrix
 Fuit illa ; sæpe at decoquit : geminat suam
 Quandoque gazam . Hanc Vulgus, hanc Reges manu
 Præferre gaudent . Quisquis at cum illa frequens
 Confabulatur , ater , aut niveus , solet
 Mutare vultum cordis , aut hebes stupet .
 Ut grata amicis accidat , quod corpore
 Digessit , illud rursus in mensam refert .

*Alexander Abbas Scarlattus
e loco, in quo preces fuderat, surgens
deficientibus viribus prolabitur.*

Postquam fusus humi super æthera mente volaras,
Ad terram lapsu cur graviore ruis?
An quia Numinis alloquium te invexerat astris,
Oscula delibas officiosa solo?
An quia sydereum pandit locus ille theatrum,
Hospitio gaudent membra beante frui?
An quia Divus Amor tibi cor transfixit amico
Vulnere, post vulnus languida membra jacent?
Cum titubent post vota pedes, non solus Jacob
Ivit cælesti claudus ab alloquio.

*In Mortem Viri
Matthesi, & Medicina præstantissimi.*

Effera quis posthac Parcarum fila moretur,
Si perit, Ars metuit quo moriente mori?
Quo nullus melius Naturæ noscere causas,
Et valuit latebras, Coe, videre tuas.
Astrorum mensor patrias remeavit ad arces,
Sprevit & immeritum grandia ferre solum.
Omnia qui didicit, quotquot vel prisca tulerunt
Secula, vel potuit mens reperire sagax,
Mortales postquam meditando expromere vires,
Non valuit, nova quò discat, ad astra volat.

*Nobilis Puella nascitur in Pervigilio
Deipara Templo oblata: moritur in
Pervigilio Festi ad Nives.*

Templa subit Virgo, Genitrix te dum explicat alvo:
Cum cadis, æstivas astra dedere Nives.
Te nimbo immistam venisse ex Axe nivali,
Cum Diva & Cæli Tempia subire decet.
Sed quia sunt vivum Templum tua membra Tonantis,
Suntque aer, tellus, æquora, Tempia Dei,
Hæc manifestâ animus vitâ colit aurea Tempia,
Dum Solymæ ad Templum trimula Virgo volat.
Blanditur terris Nivium dum munere Cælum,
Terra etiam Nivibus recreat astra suis.

*De præscripto Silentio
Discipulorum querela.*

Heu cur Harpocrates expulsa Pallade regnat,
Et movet ingratus sceptrâ timenda Deus?
Non hîc Pythagoræ excipimus documenta renati,
Nec post fata hominum triste docemur iter:
Vivat ut Actæon post funera inania Cervus,
Sitque sibi Ceyx ipse superstes avis.
Panditur hîc hilaris Musarum, & Regia Phœbi,
Quam decet argutis usque animare modis.
Lætitiæ pater est Phœbus, fruiturque juventæ
Munere perpetuæ, deliciasque parit.
Sunt citharæ cordi, & digiti cum voce loquentes
Pieridum Regi, Pieridumque choro.
Et quis Apollineis ingrata silentia Regnis
Imperat, & Samii tristia jura fœnis?

An-

Anne tuas audis, torrens facundia, leges
 Everti, atque hosti Regna ne desituis?
 Hic ubi tu attoniti moderaris frēna theatri,
 Atque tuo Suadæ vivit in ore lepor:
 Aurea mellifluo hīc ubi copia flumine currit,
 Alta velut nivibus flumina monte ruunt,
 Enecat eloquii hīc dotes, & munera linguæ,
 Qui semper clamans ore favere jubet?

Aliud.

At saltem auditor tunc verba reponere posset,
 Cum taciti socius provocat ora loquax.
 Qui negat officii leges, & jura tueri,
 Ille homines avibus non finit esse pares.
 Scilicet assiduo mulcentes æthera cantu
 Per sylvas iterant flebile carmen aves.
 Si fidicen plectro, digitisque loquacibus illas
 Provocet, exultant ore referre sonos.
 Ast ego Palladio, velut ales, carcere clausus,
 Officio linguæ cedere cogor avi.
 Mercurium sētor, truncoque simillimus Hermæ
 Harere hīc jubeor, labra movere nefas.

Aliud.

Cur homini imponis præscripta silentia nulli?
 Bruta etenim, & sensu quæ viduata, fremunt.
 Massylæ rugit in sylvis Leo, verberat auras
 Mugitu Taurus, Tygris, & Ursa gemunt.
 Si flagrant, stipulæ crepitant, & Delphica laurus:
 Stridet, si ferro subdita quercus hiat.
 Ipsæ etiam cautes, exesaque saxa loquuntur,
 Et de speluncis vocis imago redit..

Post vocis funus reparabilis aſſonat Echo ,
 Atque animat rurfus , qui periire, ſonos .
 Et fato defuncta , & habent non nata ſonorem ;
 At prohibemur nos, turba diſerta, loqui ?

Aliud .

Haud nobis levis , aut puerilis quæſtio ſurget :
 Quo jaſtu tali diripiantur opes :
 Senio quid dexter ferat , aut canis improba radat ,
 Actus quo melius verbere turbo volet .
 Sed bibulis excepta animis documenta loquendi
 De ſocii rurfus quilibet ore bibet :
 Et Suadæ leges juvenilibus altius hærent
 Exceptæ verbis , queis natat ore lepor .
 Hiftorias animo , lapſumque educimus ævum ,
 Somnia vel Vatum quæ vigilata docent .
 Ergo occidetur ſterili revoluta palato
 Vox , medicina malis , lætitiæque parens ?
 Quæ cantu oblectat , quæ fœdere pectora neſcit ,
 Quæque una edocuit teſta ſubire viros ?
 Tradita vox dono Superùm mortalibus ægris ,
 Ut mala propulſent , commoda & alma parent ?
 Vox perit , inque tuo moritur, Facundia , Regno :
 Hic ubi verborum copia regnat , obit ?

Aliud .

Summe Pater Divùm , mentis quid munera profunt ,
 Quidve homini dotes divitis ingenii ,
 Ingenii Interpres ſi vox, & nuntia mentis ,
 Non finitur mentis vox aperire notas ?
 Imperat Harpocrates , ſceptroque comante minatur ,
 Et breve ſi verbum murmurat , ille tonat .
 Præſtat perpetuis heu linguam obducere vinclis ,
 Ne poſtquam tonuit , tela triſulca ruant .

Emi-

*Eminentissimus, & Reverendissimus Princeps
 Joseph Cardinalis Sacripantes
 Sanctissimi Domini Nostri Prodatarius,
 & Sac. Congregationi de Propaganda Fide
 Præfectus,
 S. Josephi Patroni sui
 Cultum religiosissimè auget.*

Divinæ Sponso Matris, quem Nomine præfert,
 Splendorem Princeps Optimus amplificat.
 Loyolæ in Templo condit Regale Sacellum,
 Phidiacus de quo, & certat Apellis honor.
 Fama Operis nondum visi pervaserat Urbem;
 At vix spectatum plausus ad astra tulit.
 Cum primùm patuit, tota Urbs confluit, & ipso
 Purpurei Proceres cum Patre Christiadum.
 Sortita hunc quando patefacta recenter honorem
 Ara fuit? Meruit tale sed ista decus:
 Et meruit Princeps præclaræ Conditor Aræ,
 Auget Patroni qui decora ampla sui.
 Illius haud una tantùm solennia luce,
 Per Soles voluit sed celebrare Novem,
 Qui Festum anteeunt. Decretum Roma probavit,
 Quæ tota accurrit, Purpureique Patres.
 At cum Sacra Dies venit, sua crimina flevit,
 Seque ream dixit plurima turba virum.
 Viginti Mille, atque alios dein Mille, refecit
 Convivas Daps, sub qua latet ipse Deus.
 Instauranda omnes Sacra sunt hæc Dona per Annos:
 Sic pia Relligio Principis instituit.
 Augmentum Joseph ipso si Nomine signat,
 Hoc quoque Magnanimi Principis Acta docent.

Sequitur specimen Laudum, quæ petitæ sunt
a Gentilitiis plurimorum Insignibus.

*Sol Exoriens Insigne Academia,
quam invisit S. R. E. Cardinalis præferens
in Stemmata Aquilam, & Leonem.*

Ne posthac nobis Phœbus caput erigat undis,
Et primo lucis flore coloret humum.
Pulchrior in medio Cæli volet æquore currus,
Arduentes vibret dives Apollo faces,
Quâdo Aquila huc properans nos lumine lustrat amico
Vicinum Phœbi cernere sueta jubar.
Permeet ætherei Sol fervida Regna Leonis,
Ingrato quamvis frigore bruma riget.
Augebit Phœbi lucem domus alta Leonis,
Quasque olim accepit, largior addet opes.
Nam tuus, o Princeps, nostro Leo lumina Phœbo
Intendit, dignus fulgere in axe Leo.
Hactenus emensus Cælum Sol noster in undas
Corruat, Oceano mergere lætus equos:
Et curru astrorum Cæsar te pronus adoret,
Pierii o Princeps hospes Apollo chori,
Cui Rex Sylvarum Regnum portendit, & Ales
Sufficiet sacro tela trifulca Jovi.
Vel victus, tua cum splendet lux, cedat Apollo,
Sol novus & gratum proferat ore diem.

Tur-

*Turres, & supra illas Arbor assurgens,
& duplici Corona ornata Aves,
Insigne Hieronymi Valvasorii
Pisauensis Episcopi.*

Quæ Gentilitio fulgent in Stemmata Turres,
Imposita atque Arbor Turribus, astra petunt.
Expansis nituntur Aves ad Sydera pennis
Fronte coronata, despiciuntque solum.
Excelsi Regnum pingunt Insignia Cordis:
Turres, Arbor, Aves, Mens tua ad astra volant.
Illustres Proavi generoso robore pectus
Ornarunt: Turri fortius inde viget:
Hinc sacras valido molimine flexit habenas:
Pectoris hinc Arcem vis quaterè ulla nequit.
Hinc tua non terræ radicibus Arbor inhæret,
Fructibus at diues Sydera celsa petit.
At quos ingenii pennis tentare volatus
Spectarunt Mentem Rostra, Lycæa, tuam!
Non quæsitâ unam dedit Infula sacra Coronam:
Altera nunc supereff. Purpurâ sacra dabit.

*Canis Liliorum custos, & Aquila,
Insigne Calisti Puccinelli Generalis Ordinis
Servorum, & deinde Urbini
Archiepiscopi.*

Stemma tuas dotes, Caliste, & pingit honores,
Virtutes Animi quos peperere tui.
Lilia sollicitus vigili Canis ore tuetur:
Sic Animi egregias ipse tuæ opes:
Et, quæ Virgineis adolefcunt Lilia in hortis,
Pervigil hostili ex impete sic prohibes.

Addita sed pulchris Insignibus alma volucrum
 Regina alterius signa dat Imperii .
 Utque aliis Aquila insultat generosa volatu ,
 Sic alios vincet mox referendus honor .

Calistus .
Anagramma .
Lis Tusca .

Calistus Lis Tusca ; oritur nam quæstio , an ullus
 Hetruriæ majus Vir decus attulerit .

Aurea Lilia , Circinus , Rastram , & Pilæ ,
Insigne P. Jacobi Fabretti Generalis .

Aurea fulgenti dum Stemmata Lilia vernant ,
 Nobilis Ingenii surgit imago tui .
 Florea te decorat Virtus , & amabilis oris
 Majestas : Aurum Mens generosa refert .
 Circinus , æquatum quo linea tendit in orbem ,
 Justitiam pingit , qua tua sceptrum vigent .
 Rastris molimur terram , & per vulnera matris
 Vita datur plantis , fructibus arbor ovat .
 Sic terrent tua Rastra reos , terrorque salutem
 Progignit , vitium crescere namque vetat .
 Ast Orbis , nostras dum tam bene flectis habenas ,
 Imperio Terræ te notat esse parem .

*Spicæ , Punica Mala , & Cruces ,
Infige P.M.Hyacinthi Granaria Authoris
Dissertationum in Octo Beatitudines .*

Quàm bene Stemma tuos pingit, Pater Optime, Mores,
Atque tuæ pingit nobile Mentis Opus !
Commoda, Delicias, Pœnas, quæ in Stemmata vivunt,
Producunt Spicæ , Punica Mala , Cruces.
Ipse Crucem contemptor Opum, contemptor honorum
Optas : das Spicas , Punica Mala aliis ;
Namque cibo lactas ignaras ubere mentes ,
Et recreas mitis fructibus Ingenii .
At quæ lætitiâ fœcundas Pagina Pœnas
Explicat , ex hilari & gaudia nata Cruce ,
Stemmata in egregio depingitur . Aspice : campo
Arbor cæruleo regnat amata Crucis :
Et fortunatos , quos Vitæ incommoda vexant ,
Esse refert Cæli Cærus ille color .
Fracta coronantur Diademate Punica Mala ,
Sydera nam laceri sunt Diadema Inopis .
Pascit , directo mucrone & pungit Arista ;
Namque onerat durus divite messe labor .
Docta colorarunt ergo tot secula Mores
Si , Hyacinthe , tuos , & Sobolem ingenii ,
Quantus es , auguriis quem pingunt Secula , & amplæ
Fatidico Gentis Stemma colore notat !

*Rosa, duo Sydera, & Fascia,
Insigne Franciscæ Theresiæ Laurentiæ
Margaritæ Gherardiæ Deo se
in Cœnobio consecrantis.*

Ut rutilum terræ Sydus Rosa fulget in hortis,
Cui tenerum haud armat spina cruenta latus.
Hinc mite ingenium patet, ac cœlestis origo;
Namque Adæ peperit culpa maligna Vepres.
At Cœli flores sunt Sydera: prima choreas
Regina hæc inter ducere digna Rosa est.
En tua sunt penitus cœlestia Stemmata, Virgo,
Terra suum quoque cui contulit ipsa decus.
Una Rosa est, geminum Sydus; nam dotibus ipsa
Humanis quamvis clara animos rapias,
Divinis tamen ascendis rutilantior Axem:
Cœlesti hinc totum Stemma colore notas.
Cur Stellas, interque Rosas it Fascia? Forsan,
Qua in Cælum assurgis, semita lactis erit.

*In eandem, quæ, dum S. Familiæ
Nomen dat,
pluribus Sanctarum Nominibus insignitur.*

Ignavus cum turparet sua Nomina Miles,
Magnus Alexander: desere Nomen, ait,
Aut Mores muta. Sed te, quæ Moribus omnes
Æthereos Cives, inclyta Virgo, refers,
Quilibet e proprio signari nomine poscit,
Et Sancta Superos ambitione rapis.

Ser-

*Serpens amplexus Fraxinum
Insigne Persii Caraccii.*

Fœcundæ Serpens amplexus brachia Mali
 Ubra Doctrinæ dona spondit Adæ.
 Fraxinus, ad Cælum tibi quæ pulcherrima surgit,
 Fronde notat sterili Stemmata clara Domus.
 Ille nefas porrexit Adæ, fraudemque vorandam
 Serpens, nam dives fructibus arbor erat.
 Innocuus ramos complectitur Arboris Anguis,
 Quæ vidua est pomis, fronde superba viret.
 Sic tibi doctrinæ tantum quærentur honores,
 Atque salutem aliis Arbor amica dabit.

Aliud.

Aurati custos vigilabat Velleris Anguis,
 Dives ubi fulvas explicat Arbor opes.
 Quæ generosa tibi notat Arbor Nomina Avorum,
 Doctrinæ aurato vellere dives erit.
 Hinc adeo custos ramos amplectitur Anguis,
 Qui pingit Patriæ nobile Stemma Domus.

Aliud.

Mercurii Virgæ Coluber complexus inhæret:
 Atque tua innocuo Fraxinus Angue viret.
 Olli Virga dedit callem per limen utrumque,
 Pascere facundo & nectare corda virum.
 Ianua solliciti tibi panditur utraque Juris:
 Vincere Mercurium copia docta dabit.

An-

*Angelus Tubam inflans supra
tres Montes
Insigne Iosephi de Angelis Medicinæ
Laureâ ornati .*

Sydereus Iuvenis , patrio qui in Stemmata regnat ,
Exultans triplici e colle animare Tubam ,
Destinat anne tuam Famam vulgare per Orbem ,
Dum Medicæ lauri dat tibi Apollo decus ?
An melior tibi supremis descendit ab hortis
Phœbus , avita tulit quem Medicina Deum ?
Num fuetus Raphael artes aperire salubres
Tecum ægris medicas vult adhibere manus ?
An, velut extinctos quondam revocabit ab umbris
Terribili intendens Angelus ore tubam :
Sic fugitivæ animæ , & jam debita membra Sepulchro
Per te producent secula Nestorea ?

*Stella , ac Rosa , cum Epigraphe:
Ardua molitur :
Insigne Caroli Demolarij
suscepturi Lauream Furis Utriusque .*

Ardua molitur Carolus , cui nobile Gentis
Ardua fatidico Stemma colore notat .
Stella triplex animi dotes , Moresque decoros ,
Lucemque Ingenii , Judiciique refert .
Vel , quæ multiplici Doctrinæ pectus inundant
Fonte , suisque ornant muneribus Charites .
Nam rerum Natura parens , Astræa , novemque
Huic sua Regna , & opes explicuere Dæ.

Ille

LIBER SEXTUS. 285

Ille hominum Mores multorum vidit, & Urbes,
 Flores Virtutum, ut sedula, legit, apis.
 Et, quæ præclaro ducunt in Stemmata vitam,
 Dicitur e Pindi colle tulisse Rosas.
 Hinc triplici Musæ velarunt tempota fronde,
 Quæ Tybrim, atq; Arnum, quæq; colunt Ligerim.
 Hinc adeo haud olivi decus addit Laurea Juris,
 Quærit at ex illo Laurea docta decus.

*Leo Gladium ore præferens
 Stemma Evangelistæ Benvignati
 Juris Laureâ coronandi.*

Qui tibi fulmineus Leo nobile Stemma colorat,
 Ingenii laudes exprimit ille tui.
 Rex nemorum armatur gladio, gladiumque coruscat
 Ore, colorato vivit in ore furor.
 Ingeniosa tuo permanant spicula ab ore,
 Justitiæ & Gladium lingua diserta vibrat.
 Regnat ut in Sylvis Leo, Palladis ipse triumphas
 In Regno: sua dat nunc tibi Sceptra Themis.
 Vincula Alexander fatalia ut absceidit ense,
 Sic Lites Gladio diruis Ingenii.
 Hinc adeo tibi Sydereus, quondam Herculis hostis,
 Astræ Gladium detulit Axe Leo.

*Gryphus in Stemmata Nobilissimi Juvenis
 de Jurisprudencia disputantis.*

Dum Themidos Juvenis tutaris Jura severæ,
 Astræa, & ridens Pallas, ab axe venit:
 Nunc mihi Marcellos quantumvis obice, Mavors,
 Cum docta certent, dixit, & arma toga:

Tar-

Tarpeii vincit mons Vaticanus honores,
 Et decora hunc Juvenem nobiliora manent.
 Hæc spondet vivens illustri in Stemmata Gryphus,
 Thesauris custos suetus adesse vigil.
 Ingenii nunc ille tui, Morumque tuetur
 Thesauros, certas queis agit excubias.
 Dein sua donabunt thesauris præmia lucem,
 Cum de te quæret Purpura docta decus.

*Ales, Arbor, & Stella in Stemmata
 Horatii Pallantis Philosophia,
 & Medicina Doctoris.*

Pallada mente refers, Cognomine Pallada: Pallas
 Ingenium format, fulget in eloquio.
 Palladis emensus, Medicas & Apollinis Artes,
 Ornaris frontem Laureâ Apollineâ.
 Docta in te regnant Virtutum Numina: Apollo
 Consuetum in te cum Pallade fœdus init.
 Ingenii pennis ad sydera niteris: Ales
 Hoc Gentilitia ex Arbore fortè notat.
 Daphnidis ast illas frondes reor: omina lauri,
 Tempora quæ circum serpit Apollinea.
 Pallada sed quoniam non inter sydera Vates
 Constituere, Polo sydera lapsa reor,
 Palladis alterius rutilant quæ Stemmata; Cælum
 Scilicet hoc illis creditur esse novum.

*Humanum Caput supra Montes
 Insigne Iulii Theforati
 Utriusque Iuris Laureæ decus allaturi.*

Thesauros pariunt Montes, quos dives Apollo
 Fœcundat, solers ingeniumque soli.
 • Nunc,

LIBER SEXTUS. 287

Nunc, qui Thesauros ipso Cognomine præfert,
 Huic etiam Montes nobile Stemma notant.
 At quis mentis opes numeret, quis flumina linguæ
 Aurea, quæ hoc sacro e Monte reclusa fluunt?
 Julius his Vitam gazis donavit Apollo.
 Debuit ergo illi laurus obire comas.
 Humanum Caput in Tarpejo Colle sepultum,
 Roma, tibi augurium si fuit Imperii,
 Quid Monti superimpositum portendit Iulo,
 Et rutilo erectum lumine ad astra Cæput?
 Si latitans olim potuit præclara minari,
 Majora expositum parturit, & pariet.
 Ad magna ostendit, cui hæc sunt Insignia, natum.
 Quæ nunc illum ambit Laurea, ludus erit.

Sydyd supra Turrim Stemma fumentis Lauream Iurisprudentiæ.

Sublimem supra Turrim quæ Sydera regnant,
 Et pingunt Generis nobile Stemma tui?
 Sydyd an huc fluxit Martis? nam sæpe decoro
 Fulserunt Proavi Martis honore tui.
 An quia corda rapis, venit Cyllenius ales?
 Hujus te furti quis neget esse reum?
 Castoris an Stella est? Sapientiæ ad aurea namque
 Vellera qui fertur, te duce flectet iter.
 Venisset Pallas, cui corda, atque ora sacraſti;
 At Stellas inter non habet illa locum.
 Virginis Astræ lapsus est ex æthere sydyd,
 Atque tibi lances detulit illa suas.

F I N I S.

ERRATA

CORRIGE

Pag. 11. vers. 13.	Patria	Patriæ
p. 13. v. 13.	Castalis	Castalia
p. 21. v. 10.	Caræ	Charæ
p. 38. v. 25.	inuocentis	innocentis
p. 39. v. 5.	utgent	urgent
p. 41. v. 7.	Gieret	Cieret
p. 43. v. 22.	uunc	nunc
p. 46. v. 22.	vada ,	vada
p. 48. v. 17.	que	quæ
p. 72. v. 17.	jussit	jussit
p. 86. in tit. Et alibi: Dyfticha	Disticha	Disticha
p. 87. v. 29.	progreffi	progressi
p. 115. in 3. tit.	frigûs	frigus
p. 127. v. 8.	fylfue	fylvæ
p. 134. v. 9.	Sydernm	Syderum
Ibid. v. 17.	multipliplici	multiplici
Ibid. v. 25.	Præfuri	Præfari
p. 137. v. 26.	ambita	ambitu
p. 139. v. 4.	fine	sine
p. 160. in 3. tit.	facrarum	sacrarum
p. 163. v. 4.	nubes ,	nubes
p. 168. in 1. tit.	Principe	Principe
p. 169. v. 2.	multicelor	multicolor
p. 174. v. 6.	virum .	virûm ?
p. 175. in 1. tit.	Carneliis	Corneliis
p. 183. v. 8.	Aligerum	Aligerûm
p. 202. in 3. tit.	Dei paræ	Deiparæ
p. 231. v. 24.	qui	quî
Ibid. v. 25.	perofo	peroso
p. 234. v. 7.	folleita	folicita
p. 241. in tit.	acceffer at	accefferat
p. 247. v. 26.	virum	virûm

MAG 2023725

